

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL

Majandusteaduskond

Ärikorralduse instituut

Rivo Nurklik

**MUUTUSED TÖÖTASU JA STIPENDIUMI MAKSMISEL
EESTI PALLIMÄNGU KÕRGLIIGADES AASTATEL 2012-
2015 NING SELLE MÕJU MEESKONDADE
ARENGUKIIRUSELE JA MAKSEVÕIMELE**

Magistritöö

Juhendaja: lektor Kaidi Kallaste

Kaasjuhendaja: lektor Paavo Siimann

Tallinn 2017

Olen koostanud töö iseseisvalt.

Töö koostamisel kasutatud kõikidele teiste autorite töödele, olulistele seisukohtadele ja andmetele on viidatud.

Rivo Nurklik

(allkiri, kuupäev)

Üliõpilase kood: 143794 TARM

Üliõpilase e-posti aadress: rivo.nurklik@gmail.com

Juhendaja lektor Kaidi Kallaste:

Töö vastab magistritööle esitatud nõuetele

.....

(allkiri, kuupäev)

Kaasjuhendaja lektor Paavo Siimann:

Töö vastab magistritööle esitatud nõuetele

.....

(allkiri, kuupäev)

Kaitsmiskomisjoni esimees:

Lubatud kaitsmisele

.....

(ametikoht, nimi, allkiri, kuupäev)

SISUKORD

ABSTRAKT	6
SISSEJUHATUS	7
1. SPORDI KORRALDAMINE NING STIPENDIUMITE ÕIGUSLIK REGULATSIOON	
10	
1.1. Õiguslikud mõisted	10
1.2. Spordiorganisatsioonide jaotus Eestis	11
1.3. Stipendiumi mõiste	14
1.4. Stipendiumi- ja töölepingu erinevused	15
1.5. Teiste riikide praktika spordi korraldamises ja sportlaste maksustamisel	20
1.6. Ülevaade varasematest uuringutest.....	23
1.7. Uuringu metoodika ja valimi kirjeldus	26
2. SPORDIKLUBID JA NENDE MAKSUKÄITUMINE	28
2.1. Korvpalli kõrgliiga meeskonnad ja nende maksukäitumise analüüs	28
2.2. Jalgpalli kõrgliiga meeskonnad ja nende maksukäitumise analüüs.....	33
2.3. Võrkpalli kõrgliiga meeskonnad ja nende maksukäitumise analüüs	37
2.4. Käsipalli kõrgliiga meeskonnad ja nende maksukäitumise analüüs.....	40
2.5. Pallimängu kõrgliiga mängijate töötasud, stipendiumid ja spordiklubide ankeetküsitluse tulemuste analüüs ning ettepanekud.....	42
3. PALLIMÄNGU KÕRGLIIGA KLUBIDE-ARENGUKIIRUSE JA MAKSEVÕIME ANALÜÜS	45
3.1. Korvpalli kõrgliiga klubide arengukiiruse ja maksevõime analüüs.....	45

3.2. Jalgpalli kõrgliiga klubide arengukiiruse ja maksevõime analüüs	53
3.3. Võrkpalli kõrgliiga klubide arengukiiruse ja maksevõime analüüs.....	59
3.4. Käsipalli kõrgliiga klubide arengukiiruse ja maksevõime analüüs	65
3.5. Pallimängu kõrgliiga klubide võrdlus	70
KOKKUVÕTE	71
VIIDATUD ALLIKAD	75
SUMMARY	80
LISAD	83
Lisa 1. Pallimängu kõrgliiga meeskondade tööjõukulu/stipendium (eurodes).....	83
Lisa 2. Pallimängu kõrgliiga mängijate töötasu/stipendium.....	90
Lisa 3. Ankeetküsitlus.....	91
Lisa 4. Korvpalliklubide bilansid (eurodes).....	93
Lisa 4. (järg) Korvpalliklubide bilansid (eurodes).....	97
Lisa 5. Korvpalliklubide tulemiarued (eurodes)	99
Lisa 6. MTÜ BC Rakvere Tarvas tulemiaruaude horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)	103
Lisa 7. MTÜ Korvpalliklubi Pärnu tulemiaruaude horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)	105
Lisa 8. MTÜ Pirita Palliklubi tulemiaruaude horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes) ..	107
Lisa 9. MTÜ Rapla Korvpallikool tulemiaruaude horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)	109
Lisa 10. MTÜ Spordiklubi Rafter tulemiaruaude horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)	111
Lisa 11. MTÜ Tartu Ülikooli Akadeemiline Spordiklubi tulemiaruaude horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)	113
Lisa 12. MTÜ Tallinna Tehnikaülikooli Spordiklubi tulemiaruaude horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)	115

Lisa 13. Korvpalliklubide tulude jaotus ning keskmine juurdekasvutempo perioodil 2012–2015 (eurodes)	117
Lisa 14. Jalgpalliklubide bilansid (eurodes)	120
Lisa 15. Jalgpalliklubide tulemiaruaanded (eurodes)	125
Lisa 16. MTÜ Jalgpalliklubi FCF tulemiaruaande horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)	127
Lisa 17. MTÜ Jalgpalliklubi Sillamäe tulemiaruaande horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)	129
Lisa 18. MTÜ Nõmme Kalju FC tulemiaruaande horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)	131
Lisa 19. MTÜ SK FC Levadia Jalgpallikool tulemiaruaande horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)	133
Lisa 20. MTÜ Jalgpallikool Tammeka tulemiaruaande horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)	135
Lisa 21. Jalgpalliklubide tulude jaotus perioodil 2012–2015 (eurodes)	137
Lisa 22. Võrkpalliklubide bilansid (eurodes)	140
Lisa 23. Võrkpalliklubide tulemiaruaanded (eurodes)	144
Lisa 24. MTÜ Audentese Võrkpalliklubi tulemiaruaande horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)	146
Lisa 25. MTÜ Pärnu Võrkpalliklubi tulemiaruaande horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)	148
Lisa 26. MTÜ Rakvere Võrkpalliklubi tulemiaruaande horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)	150
Lisa 27. MTÜ Spordiklubi Duo tulemiaruaande horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)	151
Lisa 28. Võrkpalliklubide tulude jaotus perioodil 2012–2015 (eurodes)	153
Lisa 29. Käsipalliklubide bilansid (eurodes)	155
Lisa 30. Käsipalliklubide tulemiaruaanded (eurodes)	159

Lisa 31. MTÜ Põlva Käsipalliklubi tulemiarunde horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)	161
Lisa 32. MTÜ spordiklubi Kehra Käsipalliklubi tulemiarunde horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)	163
Lisa 33. MTÜ Spordiklubi Tapa tulemiarunde horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)..	165
Lisa 34. MTÜ Spordiklubi Viimsi HC tulemiarunde horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)	167
Lisa 35. Käsipalliklubide tulude jaotus perioodil 2012–2015 (eurodes).....	169
Lisa 36. Intervjuu Maksu- ja Tolliametis kontrolliosakonna talituse juhataja Airi Lepassarega.....	171

ABSTRAKT

Töö pealkiri on: Muutused stipendiumi ja töötasu maksmisel Eesti pallimängu kõrgliigades aastatel 2012–2015 ning selle mõju meeskondade arengukiirusele ja maksevõimele.

Aastaid kehtis Eestis sportlaste tasustamise vaikimisi süsteem, kus tipp sportlastele ja teistele spordis tegutsevatele isikutele maksti maksuvabu stipendiume. Viimastel aastatel on pärast Maksu- ja Tolliameti poolset probleemi tõstatamist püütud riigi tasandil leida sellele jätkusuutlikku lahendust. Magistritöö eesmärk oli selgitada välja, kuidas on muutunud pallimängu kõrgliiga klubide maksukäitumine aastatel 2012–2015, ning hinnata nende maksevõimet ja jätkusuutlikkust edaspidi. Töös analüüsiti korvpalli-, jalgpalli-, võrkpalli-, ja käsipallimeeskondi, kes on aastatel 2012–2015 vähemalt kolmel hooajal osalenud kõrgliigas ning, kes maksid nimetatud perioodil vähemalt ühel aastal stipendiume. Valimi moodustasid 20 MTÜ-d, kes haldasid 21 eri meeskonda.

Töös selgus, et kõik analüüsitavad korvpallimeeskonnad on stipendiumite maksmist vähendanud, kuid jalgpallimeeskondadest ei ole neid vähendanud ükski. Lisaks vähendasid stipendiumite maksmist kolm käsipallimeeskonda ja üks võrkpallimeeskond. Töös selgus ka, et kõikidel meeskondadel peale Kehra käsipalli meeskonna on tööjõukulud analüüsitava perioodil kasvanud. Magistritöös selgus, et seitsmel spordiklubil ületas töös analüüsitava perioodil kogukulude juurdekasvutempo tulude juurdekasvutempot. Seega ei ole need meeskonnad suutnud tulusid piisavalt kasvatada, et ära katta kulude (sh tööjõukulude) märkimisväärne juurdekasv. Magistritöös leidis autor, et trendi jätkudes võib MTÜ-del tegevuse finantseerimisel tekkida probleeme. Magistritöös selgus, et 60% klubidest (12 MTÜ-d) muutus analüüsitava perioodil maksevõime nõrgemaks. Üheks peamiseks põhjuseks oli tööjõukulude kasv, kuna 83% nendest klubidest (10 MTÜ-d) suurenes tööjõukulude suhe kogutulusse.

Võtmesõnad: finantsaruannete analüüs, mittetulundusühingud, stipendium

SISSEJUHATUS

Sport on kultuuri lahutamatu osa, mis on aastate jooksul pakkunud eestimaalastele hulganisti emotsioone. Sportlaste tegemistele ja saavutustele elatakse aktiivselt kaasa ning paljud sportlased ja spordiklubid on Eestit heade saavutuste toel maailmale tutvustanud kui silmapaistvat spordiriiki. Meedias on viimastel aastatel kõneainet pakkunud sportlaste tasustamisega seonduv. Aastaid kehtis Eestis sportlaste tasustamise vaikimisi süsteem, kus tipp sportlastele ja teistele spordis tegutsevatele isikutele maksti maksuvabu stipendiume. Viimastel aastatel on pärast Maksu- ja Tolliamet (MTA) poolset probleemi tõstatamist püütud riigi tasandil leida sellele jätkusuutlikku lahendust. Samas olukorras, kus pallimängude profiiliiga meeskonnad peaksid mängijatele tehtud väljamaksetelt maksma tööjõumaksud, kannataks eeldatavalt oluliselt meeskondade jätkusuutlikkus.

Töö aktuaalsus seisneb selles, et 01.01.2015 sätestati tulumaksuseaduses stipendiumi mõiste, millega tehti spordistipendiumide maksmine ja maksustamine selgemaks. Tegemist on olnud justkui vaikiva kokkuleppega riigi ja spordiorganisatsioonide vahel, et stipendiumite maksmine võimaldamine on riigipoolne viis toetada tippporti (Tänav 2014). 10.05.2013 saatis MTA kirja Rahandusministeeriumile ja Kultuuriministeeriumile, kus juhiti tähelepanu sellele, et paljud spordiklubid maksavad maksuvabade stipendiumite nime all tegelikult töötasu. Kirjas tunti muret, et riigil jääb saamata arvestatav maksutulud ning lisaks on tegemist ebavõrdse konkurenttsiga nende suhtes, kes ausalt töötasu maksavad ning tööjõumaksud riigikassasse tasuvad. (Spordiklubid...) Stipendiumite maksmine töötasuna on meedias kajastust leidnud just eelkõige pallimängu kõrgliiga klubide juures. Töö autor valis analüüsitavaks perioodiks 2012–2015 seetõttu, et võrrelda, kas pärast MTA-poolset teema tõstatamist ühiskonnas ja tulumaksuseaduse täiendamist, on toimunud olulisi muutusi spordiklubide maksukäitumises. Töös analüüsitakse meeskondi, kes on aastatel 2012–2015 vähemalt kolmel hooajal osalenud kõrgliigas ning kes maksid nimetatud perioodil vähemalt ühel aastal stipendiume. Valimi moodustasid 20 MTÜ-d, kes haldasid 21 eri meeskonda.

Valimist jäeti parema võrreldavuse tagamiseks välja meeskonnad, kes on analüüsitaval perioodil mänginud profitasemel vaid ühe aasta või ei ole stipendiume maksnud.

Riigi seisukohast on oluline, et noortel inimestel oleksid head võimalused oma vaba aega sportides veeta, et neist kasvaksid terved ja tugevad inimesed, kes hiljem koormaksid riigi sotsiaalsüsteemi võimalikult vähe. 18. veebruaril 2015 kiitis Riigikogu heaks Kultuuriministeeriumi ja spordiorganisatsioonide ettevalmistatud otsuse „Eesti spordipoliitika põhialused aastani 2030“. Sama otsuse punkti 8.5 kohaselt on riigi ja spordiorganisatsioonide eesmärk Eesti tulemuslik ja väarikas esindamine rahvusvahelistel võistlustel. Sellest tulenevalt tuleb arendada spordi rahastamise mudeleid ning täiustada tippporti toetavat õigusruumi. (Eesti spordipoliitika...) Seega on riik igati huvitatud, et tippспорт Eestis ei hääbuks. Samuti on riigile oluline, et spordiklubisid koheldaks võrdselt ning eelarvesse laekuks maksutulul. Seetõttu on oluline välja selgitada, kas ja kuidas on Eestis pallimängude kõrgliigades tasustamise skeemid muutunud ning millised on võimalikud mõjud meeskondade jätkusuutlikkusele ja konkurentsivõimele. Töö on uudne, kuna autorile teadaolevalt ei ole varem seda teemat teadustöö raames käsitletud.

Töö eesmärk on selgitada välja, kuidas on muutunud pallimängu kõrgliiga klubide maksukäitumine aastatel 2012–2015, ning hinnata nende maksevõimet ja jätkusuutlikkust edaspidi. Eesmärgi saavutamiseks püstitab autor järgmised uurimisküsimused:

1. Kuidas on pallimängude kõrgliiga meeskondade poolt makstavad stipendiumid ja töötasud muutunud aastatel 2012–2015?
2. Kuidas erines ning muutus pallimängu kõrgliiga meeskondade arengukiirus?
3. Kuidas erines ning muutus pallimängu kõrgliiga meeskondade maksevõime?

Uurimisküsimuste lahendamiseks on vaja lahendada järgmised uurimisülesanded:

1. Anda ülevaade spordikorraldamisega seonduvast ning sportlaste tasustamise võimalustest;
2. Selgitada välja, kas ja mil määral on meeskondade maksukäitumine muutunud pärast MTA-poolset stipendiumite maksmise juhendi väljastamist 2013. aasta novembris ning stipendiumide mõiste sätestamist tulumaksuseaduses;
3. Anda hinnang pallimängude kõrgliiga meeskondade maksevõimele ja selle muutustele aastatel 2012–2015;
4. Võrrelda eri pallimänguliigade maksukäitumist, arengukiirust ja maksevõimet omavahel;

5. Teha ettepanekuid sportlastele tehtavate väljamaksete maksustamist puudutavate regulatsioonide ning spordiklubide tegevuse ümberkorraldamise suhtes.

Uurimisküsimustele vastuste leidmisel kasutatakse tulemiaruaude vertikaalanalüüsi, horisontaalanalüüsi ning suhtarvuanalüüsi. Lisaks intervjuerib töö autor MTA kontrolliosakonna talituse juhatajat Airi Lepassaart, kes spordiklubide väljamaksete kontrollimisega pidevalt kokku puutub. Samuti tehakse pallimängu kõrgliiga klubide hulgas anonüümne ankeetküsitlus. Parema ülevaate saamiseks kaasatakse küsitlusse kõik meeskonnad, kes on aastatel 2012–2015 osalenud vähemalt kolmel hooajal kõrgliigas (kokku 27 spordiklubi).

Töö hüpotees on, et spordiklubides, kus makstakse mängijatele ja ülejäänud abistavale personalile töötasusid, on maksevõimenäitajad nõrgemad kui nendes, kus veel makstakse stipendiumeid.

Töö koosneb kolmest jaotisest, mis jagunevad alajaotisteks. Esimeses jaotises antakse lühiülevaade sporditegevust puudutavatest mõistetest, stipendiumite õiguslikust regulatsioonist ning teiste riikide sportlaste tasustamisega seonduvatest uuringutest. Teises jaotises antakse ülevaade pallimängude kõrgliiga klubidest ning analüüsitakse nende maksukäitumise muutusi aastatel 2012–2015. Kolmandas jaotises hinnatakse ja võrreldakse klubide arengukiirust ja maksevõimet 2012–2015 majandusaasta aruannete põhjal.

Magistritöö teema käsitlemiseks vajaliku informatsiooni allikatena analüüsitakse nii eesti- kui ka võõrkeelseid allikaid. Peamiselt kasutatakse maksundusalased artikleid, seaduseid jms juhendeid ja dokumente ning teemat käsitlevaid internetiallikaid. Töö kolmandas jaotises analüüsib autor pallimängu kõrgliigas osalevate meeskondade arengukiirust ja maksevõimet. Selleks koostatakse tulemiaruaude vertikaal- ja horisontaalanalüüs, arvutatakse välja erinevad maksevõimet iseloomustavad suhtarvud.

Autori hinnangul on magistritöö potentsiaalsed kasutajad spordiklubide liikmed, Maksu- ja Tolliamet, Rahandusministeerium, tudengid ja teised spordiga seotud isikud.

Autor soovib tänada Kaidi Kallastet ja Paavo Siimanni magistritöö juhendamise eest. Tänuõnad kuuluvad ka Maksu- ja Tolliameti kontrolliosakonna talituse juhataja Airi Lepassaarele intervjuu ja pallimängu kõrgliiga meeskondade maksukäitumist puudutavate andmete edastamise eest. Samuti tänan nende spordiklubide esindajaid, kes vastasid ankeetküsitlusele.

1. SPORDI KORRALDAMINE NING STIPENDIUMITE ÕIGUSLIK REGULATSIOON

1.1. Õiguslikud mõisted

Spordi korraldamise üldised organisatsioonilised ja õiguslikud alused on sätestatud spordiseaduses. Lisaks on seaduses käsitletud sportlase ja treeneri õigusi ja kohustusi, olümpiavõitja toetuse määramise aluseid, spordi finantseerimise ja treenerite tööjõukulu toetamise aluseid ning spordiürituste korraldamise nõudeid ja vastutust nõuete rikkumise eest (spordiseaduse § 1).

Sportlasena käsitatakse tippportlasi ning teisi spordis osalevaid isikuid, kelle all mõistetakse harrastussportlasi. Tippportlase näol on tegemist elukutselise sportlasega, kelle sporditegevus on tema põhitegevus ning see hõlmab nii osalemist spordivõistlustel kui ka treeningutel. Seega eristab elukutselist sportlast harrastussportlasest oma tegevuse kaudu tulu taotlemine. Treenerina käsitatakse spordiseaduse kohaselt sportlasi või teisi spordis osalevaid isikuid juhendavat spordispetsialisti, kellel peab olema kutsekvalifikatsioon kutseseaduse tähenduses. Spordi korraldamisega seotud isikud on spordivaldkonna spetsialistid, kes teenivad põhisissetuleku sporditöö korraldamisest (treenerid, agendid jt) või spetsialistid, kes põhitöö kõrvalt osalevad sporditöö korraldamises (kohtunikud, spordiarstid jt) ning vabatahtlikud. (Sportlastele...) Sportlase mõistet ei ole spordiseaduses siiani sätestatud. MTA kontrolliosakonna talituse juhataja Airi Lepassar sõnul tahetakse lähiajal seadust vastavalt täiendada. Samuti on plaanis spordiseadust täiendada selliselt, et seal oleks sätestatud sportlastele tehtav väljamakse töötasuna. Näiteks Portugalis on seaduse tasandil paika pandud, et sportlastel peab spordiklubiga olema sõlmitud tööleping. (Lepassar 2017)

Kõik pallimängu kõrgliiga klubid tegutsevad Eestis mittetulundusühingute (MTÜ) kaudu. Mittetulundussektorisse (kolmas sektor) kuuluvad kõik organisatsioonid, kelle eesmärk on luua ühiskonnale mingit sotsiaalset väärtust ning kelle eesmärk ei ole kasumi

teenimine (Lettieri *et al* 2004, 16). Kuigi MTÜ-sid defineeritakse erinevalt, on neid üldiselt määratletud heategevuslike ja vabatahtlike organisatsioonidena, mis on loodud kultuuri, hariduse, religiooni või avalike teenuste pakkumiseks. Kuigi MTÜ-de pea eesmärk ei ole kasumit teenida, tagab kasumlikult tegutsemine organisatsiooni jätkusuutliku tegutsemise ning nii ollakse vähem sõltuvad väljastpoolt tulevatest toetustest ja annetustest. MTÜ-sid finantseeritakse üldiselt annetustest ja avaliku sektori toetustest ning need on enamasti seotud teatud konkreetsete projektidega, mitte organisatsiooni kui tervikuga. Kui organisatsioonil ei ole käsil ühtegi suuremat projekti, siis võib annetusi ja toetusi laekuda ka vähem, mistõttu võivad MTÜ-de tulud olla üsna volatiivsed. Olukord oleneb palju ka ühingu tegevusvaldkonnast. Näiteks heategevuslike MTÜ-de puhul võib finantseerimine sõltuda just konkreetsetest projektidest. (Bottiglieri *et al* 2011, 51)

Eestis reguleerib MTÜ-de tegevust mittetulundusühingute seadus, mille MTÜS § 1 lg 1 kohaselt on MTÜ isikute vabatahtlik ühendus, mille eesmärk või põhitegevus ei või olla majandustegevuse kaudu tulu saamine. Töös analüüsitavate spordiklubisid haldavate MTÜ-de majandusaasta aruannetes on ka läbivalt väljatoodud, et majandustegevuse käigus teenitavat tulu kasutatakse vaid spordiklubi tegevuse arendamiseks ning vajalike kulude katmiseks. Riigid pakuvad MTÜ-dele tavaliselt ka maksusoodustusi. Nad on tihti vabastatud müügi-, kinnisvara-, tööjõu- ning teistest kohalikest ja riigimaksudest. (Bottiglieri *et al* 2011, 52) Kuna Eestis maksustatakse kasumit vaid selle jaotamisel, siis see MTÜ-sid ei puuduta, kuna neil ei ole lubatud kasumit jaotada oma liikmete vahel (mittetulundusühingute seaduse, § 1 lg 2). Tööjõumaksude puhul ei ole Eesti riik MTÜ-dele erandeid teinud. Eesti seadusandja on loonud õigusruumis maksusoodustused kahte tüüpi eraõiguslikele juriidilistele isikutele: MTÜ-dele ja sihtasutustele. Soodustusi ei anta kõigile, vaid ainult neile, kes tegutsevad heategevuslikult, avalikes huvides, kes on seda taotlenud ja kelle põhidokumendid (asutamisleping, põhikiri) ning tegevus vastavad kehtestatud nõuetele. (Kuulumine tulumaksusoodustustega...) Eestis on loodud nii organisatsioonile endale kui ka sellele annetanud isikutele soodustusi, millest antakse töös lühiülevaade järgnevas jaotises.

1.2. Spordiorganisatsioonide jaotus Eestis

Sporti korraldavad Eestis enamasti MTÜ-dena tegutsevad spordiorganisatsioonid, mis kantakse spordiregistrisse. Spordiorganisatsioonid jagunevad spordiseaduse kohaselt

spordiklubideks, maakonna spordiliitudeks, spordialaliitudeks, spordiühendusteks ning rahvuslikuks olümpiakomiteeks. Maksustamise seisukohalt jagunevad organisatsioonid tulumaksusoodustustega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja ühenduste nimekirja kuuluvateks ja sinna nimekirja mittekanud isikuteks (Tulumaksusoodustustega mittetulundusühingute...). Üks nimekirja kuulumise aluseid on tingimus, et ühing peab tegutsema heategevuslikult. Mõiste „heategevus“ on määratlemata õigusmõiste, mida sisustatakse igal üksikul juhtumil tulenevalt konkreetse ühingu tegevusest ja eripärast. Ühing tegutseb heategevuslikult pakkudes kaupa, teenust või muud hüve peamiselt tasuta või muul tulu mittetaotleval või üldkättesaadaval viisil. Sealjuures ei tähenda üldkättesaadav viis seda, et ühingu poolt pakutavale peaks ligipääs olema igapäev, kuid see peaks olema võimalik vähemalt ühingu tegutsemise piirkonnas keskmisest madalama sissetulekuga inimesel. Maksuhaldur võtab ühingu heategevuslikkuse hindamisel arvesse järgmisi tegureid. (Oluline teave...)

1. Heategevusliku tegevusega toetatakse põhikirjas loetletud valdkondi;
2. Ühing pakub kaupa ja teenuseid olulisel määral alla turuhinna, tasuta või üldkättesaadaval viisil;
3. Ühing korraldab erinevaid heategevusüritusi (koolitusi, seminare, infopäevi, perepäevi, kultuuriüritusi jms) põhiliselt tasuta;
4. Ühing maksab stipendiume, toetusi, osutab materiaalselt abi ühingu põhikirjas sätestatud isikutele, kes sellist heategevuslikku toetamist vajavad.

Samas ei saa heategevuslikuks pidada MTÜ-d, kes müüb kaupa või osutab teenuseid turuhinnas ega kasuta saadud tulu peamiselt heategevuslikult ja avalikes huvides. Samuti ei ole see tingimus täidetud, kui majandusaasta jooksul korraldatakse muude tegevuste hulgas vaid mõni heategevuslik üritus või projekt ning selleks kulutatud aja ja tehtud kulude osatähtsus ühingu majandusaasta kuludes on ebaoluline või tegevused on suunatud peamiselt ühingu liikmetele. Heategevusliku kriteeriumi täitmiseks peab spordiorganisatsioon olema võimeline arendama inimeste tervist ja füüsilist vormi. Kõigil soovijatel peab olema võimalus spordiklubiga liituda (v.a mõistlikud piirangud, et klubi saaks efektiivselt tegutseda) ja kasutada spordiklubi pakutavaid teenuseid. Klubi tegevuse osalemiseks võib olla määratud mõistlik tasu, mis on jõukohane ka keskmisest madalama sissetulekuga isikutele. (*ibid.*)

Teine oluline tingimus maksusoodustuse saamisel on avalikes huvides tegutsemine. Mõiste „avalik huvi“ on määratlemata õigusmõiste, mida seadusandja ei ole defineerinud.

Oluline on, et avalikes huvides tegutsevate isikute hulka ei kuulu ühingud, kelle tegevuse eesmärk piirdub liikmete või asutajate erahuvidega. Maksuhalduri seisukohast tähendab avalikes huvides tegutsemine eelkõige, et tegutsetakse ühiskonna kui terviku eesmärkide täitmise huvides (sh aidates ühiskonna vaesemaid rühmi, kes ei suuda ise toime tulla) ning aidatakse kaasa mingile avalikule hüvele. (*ibid.*)

13.05.2017 seisuga kuulus 3107 Eesti spordiregistrisse kantud MTÜ-st ja SA-st tulumaksusoodustustega ühingute nimekirja 598 ehk 19% (Eesti spordiregister...). 01.07.2015 seisuga kuulus 2430 Eesti spordiregistrisse kantud MTÜ-st ja SA-st nimekirja 602 ehk 25% (Tulumaksusoodustustega MTÜ...). Seega on pooleteise aasta jooksul nimekirjas neli MTÜ-d rohkem, kuid suhtena kõikidesse spordiregistrisse kantud MTÜ-dest on see suhe vähenenud peaaegu 6% võrra. Tulumaksusoodustustega MTÜ-de ja sihtasutuste nimekirja kuulumine näitab üldsusele, et organisatsioon tegutseb avalikes huvides ja heategevuslikel eesmärkidel. Nimekirja kuulumine on kasulik eelkõige majanduslikult, kuna nii organisatsioonile endale kui ka sellele annetajatele tagatakse maksusoodustused. (Tulumaksusoodustustega mittetulundusühingute...) Kui füüsiline isik annab/kingib nimekirja kuuluvale MTÜ-le või sihtasutusele, siis saab annetaja selle summa oma tulust maha arvata ja seega on tal õigus saada annetatud summalt tulumaks tagasi. 2016. aastast on mahaarvamiste summaline piirang 1200 eurot. Kui samas olukorras on juriidiline isik, siis ei pea annetaja sellelt summalt/väärtuselt tasuma tulumaksu. Piiranguks on, et annetatav summa peab jääma piiridesse (3% andja isikustatud sotsiaalmaksuga maksustatavatest summadest või 10% eelmise majandusaasta puhaskasumist). (tulumaksuseaduse § 27 lg 1,4; § 28² lg 1 ning § 49 lg 2)

Organisatsioonile endale võimaldab nimekirja kuulumine maksta stipendiume tulumaksuvabalt, seda tulumaksuseaduse § 19 lg-s 6 sätestatud tingimustel. Lisaks on võimalus maksuvabalt kinkida spordivõistlustel või noorte püsi- ja projektlaagris osalejatele meeneid 32 euro ulatuses. Maksuvabalt saab organisatsioon toetada ka teist ühingut, kes kuulub nimekirja. Veel annab nimekirja kuulumine võimaluse maksuvabalt kanda külaliste/koostööpartnerite vastuvõtuga seotud kulud. (tulumaksuseaduse § 49 lg 4 ja lg 6) Seega võib öelda, et nimekirja kuulumine on pallimängu kõrgliiga klubidele majanduslikult igati kasulik, kuna annab toetajatele tulumaksusoodustuse, mis peaks ligi meelitama sponsoreid ning võimaldab ka endal maksuvabalt stipendiume maksta, kui see on kooskõlas tulumaksuseaduse § 19 lg 7 sätestatud stipendiumi mõistega.

Kuna siinses töös käsitletakse pallimängu kõrgliigades osalevate meeskondade maksukäitumist, siis eeltoodust võib järeldada, et ainult tippspordiga tegelevaid ühinguid tulumaksusoodustusega MTÜ-de ja sihtasutuste (SA) nimekirja ei kanta. Oluline on, et korraldatakse sportlikku tegevust noortele ning treeningud ja üritused on enamikule kättesaadavaks tehtud. Samuti on oluline, et selliste ürituste või projektide tarbeks kulutatud aja ja tehtud kulude osatähtsus ei oleks ühingu majandusaasta kuludes ebaoluline. See nõue välistab olukorra, kus ühing teeks näiteks ühel päeval aastas mingi heategevusliku ürituse ning ülejäänud aja keskenduks vaid profispordi arendamisele.

1.3. Stipendiumi mõiste

Üldkäibiva tähenduse kohaselt on stipendium isikule korrapäraselt antav rahaline toetus, et edendada tema hariduslikku, kunstilist või sportlikku tegevust. Nii stipendiumi andja kui ka saaja jaoks on oluline teada, kas väljamakse näol on ikka tegemist stipendiumiga. Stipendiumi mõiste on sätestatud tulumaksuseaduse § 19 lg-s 7, mille kohaselt on see tulevikku suunatud toetus, mida makstakse teadmiste või oskuste omandamise, võimete arendamise ning loomingulise või teadusliku tegevuse soodustamiseks. Sealjuures ei käsitata stipendiumina väljamakset, millega tunnustatakse või tasustatakse mingit tegevust või mille tegemisega väljamakse tegija omandab õigused teosele. Vaidlusi selle üle, millise lepingu alusel on väljamakse tehtud, tekib eelkõige seetõttu, kuna väljamakse tegija jaoks on majanduslikult kasulikum tõlgendada lepingut stipendiumilepinguna, saaja jaoks aga töö, või teenuse osutamise lepinguna. (Kruus 2012) Tulumaksuseaduse kohaselt on stipendium mõeldud isikule, et toetada teda õppimisel ja enesetäiendamisel. Oluline ei ole, kas stipendiumit makstakse ühekordselt või regulaarselt. Samas ei või stipendiumi maksmisega kaasneda selle saaja allumist stipendiumi maksja sisekorrale, juhistele või järelevalvele. Stipendiumi tulumaksuvabastuse reeglite täpsustamise järel pani tulumaksuseadus ühingutele kohustuse esitada makstud stipendiumide saajate ja suuruse kohta maksuhaldurile andmed. Stipendiaadid ja makstud stipendiumid deklareeriti vormil INF 9 ja esimest korda 2015. aasta eest 2016. aasta 1. juuliks. (Muudatused tulumaksuseaduses...) Maksu- ja Tolliameti kontrolliosakonna talitusejuhataja Airi Lepassaare sõnul olid rahandus- ja justiitsministeerium seisukohal, et stipendiaatide isikuline avaldamine ei ole seadusega siiski kooskõlas. Seetõttu ei ole alates veebruarist 2017 stipendiaatide nimed avalikult nähtavad. (Lepassar 2017)

MTA veebilehel on alates novembrist 2013 üleval juhend, kuidas sportlastele ja treeneritele tehtavaid väljamakseid maksustada. Sportlasele makstav tasu võib olla saadud töölepingu, töövõtu-, käsundus- või muu võlaõigusliku lepingu alusel, samuti võib tasu näol olla tegemist toetuse, stipendiumi või preemiaga. Kuna erineva lepingu alusel tehtud väljamaksed maksustatakse erinevalt, on oluline kindlaks teha, millise õigussuhtega on tegemist. (Sportlastele...) Tulumaksuseaduse § 19 lg 6 kohaselt on maksuvabade stipendiumite maksmisel oluline järgida järgmisi tingimusi:

1. Ühing peab kuuluma tulumaksusoodustustega mittetulundusühingute sihtasutuste nimekirja;

2. Maksuvaba stipendiumi ei saa maksta ühingu asutajale, liikmele, juhtimis- või kontrollorgani liikmele ega nimetatud isikutega seotud isikutele (abikaasad, elukaaslased või otse- või küljjoones sugulased);

3. Stipendium määratakse avaliku konkursi korras, mille kohta on avaldatud teade üleriigilise levikuga päevalehes, kohalikus ajalehes, stipendiumi maksja veebilehel või valdkondlikku teavet sisaldaval veebilehel.

Kokkuvõtteks võib öelda, et stipendium on tulevikku suunatud toetus, mida makstakse peamiselt õppimiseks või enesetäiendamiseks. Samas ei või stipendiumi maksmisega kaasneda selle saaja allumist stipendiumi maksja sisekorrale, juhistele või järelevalvele ning selle maksmisel tuleb järgida tulumaksuseaduse § 19 lg-s 6 toodud tingimusi. Seega töösuhte puhul ei ole stipendiumi maksmine lubatud.

1.4. Stipendiumi- ja töölepingu erinevused

Elukutselise sportlase üks eesmärke on oma tegevusega ka tulu teenimine, mistõttu võiks arvata, et tegutsetakse peamiselt kas töölepingu ja võlaõigusliku lepingu alusel või üldse ettevõtjana (Sportlastele...). Siiski on Eestis laialdaselt levinud, et elukutselisi sportlasi ja treenereid tasustatakse maksuvabade stipendiumitega. MTA hinnangul on pallimängu kõrgliiga klubide mängijad klubiga seotud pigem võlaõigusliku lepingu alusel, mitte ei ole stipendiaadid tulumaksuseaduse § 19 tähenduses. Teatud juhtudel võib pallimängu kõrgliiga klubide poolt stipendiumite maksmine olla ka õigustatud. Seda eelkõige nooremate mängijate puhul, kelle arengut püütakse toetada. Samas ollakse seisukohal, et stipendiumite maksmine ei ole õigustatud olemuselt tööd tegevatele isikutele (treeneritele, füsioterapeutidele ja

kohtunikele). Töö tegemise eest (kas siis olemuslikult töö- või võlaõigusliku lepingu aluses) tuleb maksta töötasu, mis tagab ka isikule sotsiaalsed garantiid. MTA üks ülesandeid on tagada võrdne kohtlemine sarnases olukorras olevate isikute puhul. (Lepassar 2017)

Riigikohtu 14.06.2005 lahendis nr 3-2-1-9-05, kus vaidlus Toomas Liiavaku ja MTÜ Tartu Ülikooli Akadeemilise Spordiklubi vahel käis korvpallurile makstava tasu kvalifitseerimise suhtes, on välja toodud alljärgnevad asjaolud, mida on oluline hinnata selleks, et eristada, kas tegemist on stipendiumi või töölepinguga:

1. Kes korraldab ja juhib lepingu kohaselt tööprotsessi;
2. Kes määrab töö tegemise aja, koha ning viisi;
3. Kes maksab töövahendite eest;
4. Kellel lasub töö tegemisega kaasnev riisiko;
5. Kes saab tulu või kasumi;
6. Kas tööd tegev isik on arvatud organisatsiooni töötajate koosseisu ning

kas ta allub selle sisekorrale. (Mittetulundusühing Tartu Ülikooli Akadeemiline Spordiklubi hagi...)

Riigikohus tõi välja, et spordiseadus võimaldab sportlastega sõlmida eri liiki lepinguid, samas ei reguleerita nende tegevusega seonduvaid lepingulisi suhteid lähemalt. Seega võimaldab seadus sportlase õigustes ja kohustustes kokku leppida mistahes tsiviilõiguslikus lepingus, sh töölepingus. Riigikohtu tsiviilkolleegiumi hinnangul eristab töötaja ja tööandja sõltuvussuhte suurem määr töölepingut teistest tsiviilõiguslikest lepingutest. Riigikohus saatis asja ringkonnakohtule uuesti ülevaatamiseks, kuna teise astme kohus jättis tähelepanuta, et pooltevaheliste suhete määratlemisel ei piisa ainuüksi spordiklubi ja sportlase vahelise lepingu analüüsist. Lähtuda tuleb lepingutel põhinenud õigussuhete kompleksist (õigussuhted spordiklubi, treeneri ja sportlase vahel). Sealjuures ei nõustunud kolleegium ringkonnakohtu järeldusega, et peatreeneri kaudu ei olnud spordiklubi seotud sportlase treeningute ja võistluste läbiviimise ja korraldamisega. Treenerit ei saa käsitada kõrvalseisva kolmanda isikuna, kes tegutseb sõltumatult spordiklubist. Seega treeneri kaudu oli spordiklubi seotud sportlase treeningute ja võistluste läbiviimisega ning nii oli sportlane allutatud spordiklubi juhtimisele ja kontrollile. Pooltevahelised lepingud reguleerisid ka sportlase kohustust osaleda heade tulemuste saavutamise nimel treeningprotsessis. Peatreeneri kaudu määras tehtava töö aja ja koha spordiklubi. Sportlase spordiklubist sõltuvuse määra tuvastamisel juhiti tähelepanu ka lepingupunktile, mille kohaselt kohustus sportlane korvpalli

mitte mängima mõne teise meeskonna koosseisus ilma stipendiumi määraja nõusolekuta. (*ibid.*)

Riigikohus nentis selles otsuses, et kuigi vaidlusaluses õigussuhtes võib esineda ka tunnuseid, mis pole töösuhte üldjuhul iseloomulikud, tuleb ringkonnakohtul asja uuesti läbivaatamisel kaaluda pooltevahelise suhte asjaolusid. Sealjuures on oluline arvestada, et vaidluses lepingu olemuse üle loetakse see töölepinguks, kui väidetav tööandja ei tõenda vastupidist või kui pole ilmne, et pooled sõlmisid teistsuguse lepingu. (*ibid.*)

24.10.2014 halduskohtu lahendis nr 3-13-70162 leidis vastustaja (MTA), et MTÜ Lasnamäe Korvpalliklubi esitas kontrollitaval perioodil valeandmeid, jättes treeneritele makstud stipendiumitelt tööjõumaksud deklareerimata. Vaidlus seisnes selles, kas treeneritele tehtud väljamaksete näol oli majanduslikus mõttes tegemist tulumaksuseaduses sätestatud stipendiumitega või töö eest makstud tasuga. Vastavalt Vabariigi Valitsuse määrusele nr 196 oli üheks maksuvaba stipendiumi maksmise eelduseks vastava konkursi korraldamine. Maksuhaldur leidis, et konkursi korraldamine oli formaalne ning stipendiumi maksmist ei saanud vaadelda põhikirjalise tegevusena olukorras, kus põhikirja vastavasisuline muudatus ei olnud väidetava stipendiumi taotlejatele kättesaadav äriregistri ega ka spordiklubi kodulehekülje kaudu. Kaebaja leidis, et kuigi põhikirjas ei olnud sõnaselgelt sätestatud stipendiumite maksmist, oli see kooskõlas nii määrusega nr 196 kui ka MTÜ põhikirjaga. MTA tugines oma seisukohas sellele, et klubi koduleheküljel olevast informatsioonist olid teadlikud vaid kaks treenerit ning ülejäänud selgitasid, et neile pakkus võimalust osaleda klubi töös treenerina klubi liige, ning sellest järeldati, et konkurss oli tegelikkuses vaid formaalne. Kuigi kaebaja selgituste kohaselt oli konkursil palju osalejaid ning teade oli avalikustatud klubi kodulehel, ei olnud see kohtu arvates piisav, et lükata ümber maksuhalduri seisukohta. Kohtu hinnangul ei saa järeldada, et tegemist oli nõuetekohase konkursiga olukorras, kus mõned treenerid võisid kodulehel olevast informatsioonist teadlikud olla. Seega kohus nõustus MTA-ga, et tegemist oli formaalse konkursiga. Otsuses ei andnud kohus hinnangut kaebaja väitele, et konkursil oli palju kandideerijaid. Lähtuti puhtalt asjaolust, et mõned treenerid, kes klubis töötasid ei olnud kursis konkursi toimumisega. Autorile jääb selgusetuks, miks olukorras, kus kodulehel välja kuulutatud konkursile kandideeris treeneri kandidaate oluliselt rohkem kui valituks osutus, oli ikkagi tegemist fiktiivse konkursiga. (MTÜ Lasnamäe Korvpalliklubi...)

Kaebaja leidis, et stipendiumilepingud sisaldasid endas kohustust säilitada kutsetase (enesetäiendamine) ning osaleda sporditegevuses (juhendada treeninggruppe) ning mõlemal eesmärgil (hariduse omandamine ja sporditegevuses osalemine) oli tulumaksuseaduse § 19 lg 3 p 5 alusel lubatud maksta stipendiumeid tulumaksuvabalt. MTÜ ja treenerite vahelistes lepingutes oli märgitud, et treenerid arendavad oma korvpallitreeningu alaseid teadmisi ja et klubi pakub treeneritele võimalusi nende korvpallitreeningu alaste oskuste arendamiseks lepingu kehtivuse kestel. Lisaks väitis MTÜ, et treeneritööga kaasneb õpinguprotsess. MTÜ üks läbivaid argumente oli, et treeneri kutse omandamine ja säilitamine on käsitatav õpinguprotsessina. Pärast kutse omandamist on treeneritel kohustus järjepidevalt tegutseda erialases valdkonnas selleks, et juba omandatud kutsetaset säilitada. Asjaolu, et treeneritööga kaasneb õpinguprotsess, ei ole kohtu arvates vale, kuid lähtuvalt treeneritöö olemusest tehti väljamakseid siiski väljamakse tegija kasuks tehtud töö eest, mitte treeneri korvpallialaste teadmiste ja oskuste arendamise eest. (*ibid.*)

Seega kokkuvõttes leidis kohus, et treeneritöö vastab oma olemuselt siiski töösuhte iseloomule, kuigi selle tööga võib kaasneda ka õpinguprotsess ning tööga saavad treenerid end arendada ja oma taset hoida. Teine peamine argument oli, et klubi korraldatud konkurss oli fiktiivne.

Tallinna Halduskohtu 14.03.2014 lahendis nr 3-13-70100 leidis MTA, et MTÜ Spordiklubi Martin Reimi Jalgpallikool makstud stipendiumite näol on tegelikult tegemist töötasudega. Riigikohtu arvates ei saa olukorras, kus ühingu põhikirjas ei ole sõnaselgelt stipendiumite maksmist ära märgitud, maksuvabu stipendiume maksta, seda isegi juhul, kui muud selliste stipendiumite maksmise eeldused oleksid täidetud. Tähtsust ei oma põhikirjast madalamal seisvad ühingu siseaktid, millega selliste stipendiumite maksmine sätestati (juhatuse otsus statuudi kinnitamise kohta, üldkoosoleku otsus juhatuse otsust mitte vaidlustada). Kohus mõõnis, et kui otseselt ei ole stipendiumite maksmist põhikirjas sätestatud, siis saaks seda põhikirjalise tegevusena käsitleda juhul, kui ühingu eesmärgina oleks sätestatud treenerite kvalifikatsiooni tõstmise ja säilitamise toetamine või midagi sarnast. (MTÜ Spordiklubi Martin...)

Järgmine vaidlusalune küsimus oli, kas MTÜ korraldas stipendiumite maksmiseks nõuetekohase konkursi. Vaidlus puudub selle üle, et konkursi kuulutus oli avaldatud jalgpallikooli veebilehel. Kohtu hinnangul ei välista asjaolu, et hilisemad stipendiaadid olid jalgpallikooliga varem seotud, nende osalemist konkursil ega muuda seda iseenesest

fiktiivseks. Samuti ei muuda seda fiktiivseks asjaolu et stipendiumi saanud treenerid olid Martin Reimiga konsulteerinud stipendiumite maksmise võimalikkuse üle. Kohus leidis, et selles kaasuses esines viiteid sellele, et tegelikult leppisid pooled kokku stipendiumi saaja vastusoorituskohustuses (treeninggruppide juhendamises), mida stipendiumilepingusse ei märgitud. (*ibid.*)

Kohus nõustus maksuhalduriga, et MTÜ ja treenerite vahelise suhte keskne element oli treenerite poolne treeningute läbiviimine ning MTÜ poolne neile selle eest tasu maksmine. Kuigi treenerid töö käigus ka eeldatavalt arenesid, täiendasid oma oskuseid ning reaalse töötamine võimaldas säilitada treeneri kvalifikatsiooni ning tulevikus töökogemusele tuginedes nõuda kõrgemat kvalifikatsiooni, on need siiski kõrvalise iseloomuga. (*ibid.*)

Maksuvaba stipendiumi ei või maksta isikule, kelle vastusooritus on majanduslikult samastatav väljamakse tegija töötaja omaga. Näiteks võib spordistipendiumi saajat kohustada osalema võistlustel. Treeningute läbiviimine on aga majanduslikult siiski töö tegemine. Maksuvaba stipendiumit saab maksta sellise tõise vastusoorituse eest, kui on ilmne, et see vastusooritus ei ole stipendiumi määraja jaoks eesmärk omaette. Siinsel juhul ei saa väita, et MTÜ jaoks polnud majanduslikult oluline, kas treenerid viivad treeninguid läbi või mitte. (*ibid.*)

Oluline asjaolu, mis lahendist välja tuli on, et kvalifitseerides MTÜ ja treenerite suhte töösuhtena, tuleb stipendiumilepingutes tasutud summasid käsitada netosummadena. Reaalselt välja makstud summa on netosumma, sõltumata sellest, mis on selle väljamakse õiguslikuks aluseks. See, et töölepingu puhul lepatakse töötasu eelduslikult kokku brutosummana, et tähenda et reaalselt tehtud väljamakseid saaks brutosummana käsitada. (*ibid.*)

Kokkuvõttes saab öelda, et kohtute läbiv seisukoht on, et treeneritele tehtud väljamakse näol on peamiselt tegemist töösuhte alusel tehtud tasumistega, millelt kuuluvad tasumisele kõik tööjõumaksud. Asjaolu, et treeneritööga kaasneb ka õpinguprotsess, on teisejärguline, kuna väljamakseid tehakse treenerite kasuks ikkagi tehtud töö eest, mitte treeneri teadmiste ja oskuste arendamise eest. Majanduslikult on treeningute läbiviimine tavapärase töö tegemine, millega kaasnev vastusooritus on stipendiumi määraja jaoks omaette eesmärk.

Kuigi alates 01.01.2015 on tulumaksuseaduses (§ 19 lg 7) sätestatud stipendiumi mõiste, on spordiklubid Eestis ikkagi jätkanud stipendiumite maksmist. Stipendiumi mõiste

on seaduses sätestatud üsna üldsõnalisena, kuid siiski leiab autor, et töötasude maksmine mängijatele ja treeneritele pallimängu kõrgliigades jääb pigem rahaliste võimaluste, kui selle taha, et spordiklubid ei saa seadusandja mõttest aru. Seaduses toodud sätete puhul jääb alati tõlgendamisruumi ning kõik ei saa kunagi ühtemoodi aru. Samuti on MTA viimastel aastatel teinud palju selgitustööd ning on olnud mitmeid kohtumisi alaliitude ja klubide esindajatega. Ka MTA kontrolliosakonna talituse juhataja Airi Lepassar sõnul on alaliidud olnud nõus koostööd tegema ning on aru saanud, et mängijatele tehtud väljamaksete näol on tegemist töötasuga. (Lepassar 2017) Kui treenerite suhtes on kohtud selgelt välja öenud, et neile makstud tasudelt kuuluvad deklareerimisele ja tasumisele kõik tööjõumaksud, siis mängijate suhtes kohtupraktikat ei ole. Olemas on vaid ringkonnakohtu seisukoht, kus kokkuvõttes otsustati, et Toomas Liivaku ja Tartu Ülikooli Akadeemilise Spordiklubi vahel oli sõlmitud stipendiumileping. Tegemist oli tsiviilasjaga, kus kohtud lahendasid mängija ja spordiklubi vahelist vaidlust. MTA koostatud maksuotsuseid, kus käiks vaidlus sportlastele tehtud väljamaksete üle, ei ole siiani kohtusse jõudnud.

Töö autori arvates tuleb professionaalseid võistkonnasportlasi pigem siiski käsitada spordiorganisatsiooniga töösuhtes olevana ehk töötajatena, kuna vähemalt võistkonnaalade sportlaste puhul on täidetud peamised töösuhet iseloomustavad tingimused. Sportlased on allutatud spordiklubi juhtimisele ja kontrollile, kuna on kohustatud enamasti osalema treeningutel ning võistlustel vastavalt spordiklubi poolt määratud graafikule. Samuti on treeninguteks vajalik spordisaal, pallid ja muud tarvikud enamasti spordiklubi poolt. Asjaolu, et treeningute ja mängudega sportlased ka arenevad või vähemalt hoiavad enda taset, on loomulik, kuid väljamaksete eesmärk on autori arvates siiski spordiklubi edukas esindamine võistlustel.

1.5. Teiste riikide praktika spordi korraldamises ja sportlaste maksustamisel

Kui Eestis tegutsevad kõik pallimängu kõrgliiga klubid MTÜ-dena, siis suuremates Euroopa jalgpalliliigades toimus äriühingutele üleminek juba aastatel 1980–1990. 1981. aastal võeti Itaalias vastu seadus, mille kohaselt pidid kõik MTÜ-d üleminema aktsiaseltsideks ning kogu kasum tuli reinvesteerida sporditegevusse. 1990ndatel kaotati piirangud dividendide väljamaksmisel aktsionäridele ja muude investeeringute tegemisel, tingimusel, et vähemalt

10% kasumist investeeritakse noorte jalgpalli hüvanguks. Inglismaal tegutsevad alates 1982. aastast kõik kõrgliiga klubid äriühingutena. Hispaanias tegutsevad jalgpalli kõrgliiga klubid alates 1990. aastast spetsiaalselt spordiklubide tarbeks sätestatud äriühingutena. Mõned klubid siiski tegutsevad ka seal endiselt MTÜ-dena (sh mõned suurklubid nagu FC Barcelona, Real Madrid). (Kuliš, Franic 2013, 6–7)

Eestis ei ole sportlastele (sh. pallimängu kõrgliigades mängivatele välismängijatele) seadustes mingeid maksuerandeid sätestatud. Kuigi enne 2013. aastat, mil MTA probleemi tõstatas, valitses aastaid Eestis olukord, kus tippportlaste tegevust tasustati stipendiumitega. Seega mitteametlikult olid vähemalt tol ajal sportlastele tehtud erandeid. Selliselt oli spordiklubidel võimalik kokkuhoida sotsiaalmaksu- ja töötuskindlustusmaksukulud ning maksuvabade stipendiumite puhul ka tulumaksukulu. Stipendiumite maksmine pallimängu kõrgliigas pallivatele mängijatele ja treeneritele ei ole MTA seisukoha järgi üldjuhul siiski õiguspärane.

Ernst & Young, üks maailma juhtivatest ärikonsultatsiooni, tehingute nõustamise, auditi- ja maksuteenuse pakkujatest, on 2013. aastal koostanud uuringu jalgpallurite maksustamisest 30 Euroopa riigi näitel. Uuringus võrreldi jalgpallimeeskondade palgafonde olukorras, kui mängijale soovitakse maksta netotasu 100 000 eurot ja 1 000 000 eurot. Uuringust selgus, et mitmed riigid on kehtestanud teiste riikide kodanikele (sh välismängijatele) soodsamad tulumaksumäärad. Näiteks 2013. aastal oli Küprosel, Taanis, Soomes, Poolas ja Portugalis kehtestatud välisriikide isikutele (sh sportlastele) tavapärasest madalam maksumäär. Holland, Küpros, Prantsusmaa, Rootsi, Šveits pakkusid erinevaid mahaarvamisi maksustatavast tulust. Küprosel oli võimalik teiste riikide kodanikel 20% tulust maksustamisel maha arvata kuni kolmel aastal ning maksimaalselt summas 8550 eurot. Lisaks oli võimalik maha arvata 50% tuludest, mis on suuremad kui 100 000 eurot ning seda maksimaalselt viiel aastal. Hollandis oli võimalik riiki sisserännanutel (kvalifitseeritud tööjõul, sh sportlastel) maha arvata kuni 30% tulust ning seda kokku kaheksa aastat (kulud, mis on seotud välisriigis viibimisega). Hispaanias maksustatakse välisriikide tööjõudu soodsama määraga, juhul kui teenitud tulu ei ületa 600 000 eurot. Selline võimalus kehtib kuus aastat. (Brink, Roubos 2013) Seega mitmed riigid Euroopas võimaldavad välisriigi kodanikel (sh sportlastel) teha tulust täiendavaid mahaarvamisi või maksustavad neid madalama määraga kui enda riigi kodanikke.

Türgi oli uuritud riikide hulgas ainuke, kus oli sätestatud erinevad maksumäärad profijalgpalluritele. Kusjuures maksumäär sõltus liigast ning mida madalama liigaga tegemist, seda madalam oli ka maksumäär. Türgis kehtib kuni 31.12.2017 sportlastele kõrgeimas liigas tulumaksumäär 15%, madalamas liigas 10% ja kõikides teistes madalamates liigades 5%. Spordiklubidele, mis ei kuulu liigadesse, ning Türgis toimuvatele rahvusvahelistel võistlustel osalevate välisriikide sportlastele rakendub 5% tulumaksumäär. Seega Türgis mängivate jalgpallurite maksukoormus ei sõltu mitte teenitavast tulust, vaid liigast, kus mängitakse. (Kilicaslan 2011, 25–26) Siinse autori arvates võib aga eeldada, et kõrgemas liigas teenitakse ka suuremat tasu. Eestis on kõikide pallimängude puhul vaid üks kõrgliiga, kus mängivad profisportlased. Arvestades Eesti senist lihtsat ja väheste eranditega maksupoliitikat, siis on vähetõenäoline, et mingeid erandeid vähemalt konkreetsetele pallimängu liigadele lähiajal tehtaks.

Tšehhis on välja kujunenud praktika, et meeskonnaalade mängijad tegutsevad (tegutsevad vähemalt 2016. aasta oktoobri seisuga) füüsilistest isikutest ettevõtjana. Nimelt tegi riigi halduskohus 2011. aastal otsuse, mis lubas meeskonnaalade mängijate tulu maksustada kui ettevõtlustulu. Finantsõiguse dotsent Michal Radvan ja Masaryki Ülikooli õigusteaduskonna magistrant Jan Neckar kohtu lähenemisega ei nõustunud. Isikud analüüsisid oma arvamuses sportlaste maksustamist. Sportlased saavad Tšehhis spordiklubidelt tasu ning peavad maksma ise makse ning tagama enda sotsiaal- ja tervisekindlustuse. Samas on neil võimalik ettevõtluskuludena arvestada reisimis-, ööbimis-, toitlustuskulud jms. Artiklis leidsid autorid, et meeskonna mängijaid tuleks käsitada ikkagi kui tavalisi töötajaid. Nende arvates viitavad mitmed asjaolud meeskonnaalade mängijate puhul tavalisele töösuhtele. Näiteks ei saa nad erinevalt individuaalala sportlasest iseseisvalt võtta vastu otsuseid, nad alluvad klubi korraldustele, nad ei saa mängida korraga mitmes klubis. Toodi välja, et oluline ei ole, mis pealkirjaga leping on mängija ja klubi vahel sõlmitud, vaid maksustamise seisukohast omavad tähendust poolte tegelikud õigused ja kohustused. Artikli autorid leidsid, et tulu, mille mängijad saavad sponsorlepingute kaudu, on võimalik maksustada füüsilisest isikust ettevõtja tasandil. (Radvan, Neckar 2016, 40–46). Eestis on sama põhimõtte sätestatud maksukorralduse seaduses §-s 84, mille kohaselt omab maksustamisel tähendust tehingu või toimingute tegelik majanduslik sisu. MTA kontrolliosakonna talituse juhataja Airi Lepassaare sõnul ei ole maksuhaldur Eestis sellist praktikat tuvastanud, kus mängijad tegutseksid äriühingute kaudu (Lepassar 2017). Eestis on riigikohus teinud kolm otsust, mille kohaselt on

maksuhalduril õigus näilikult tehtud teenuse osutamise lepingud ümber kvalifitseerida töölepinguteks (Tegeliku...). Seega Eestis kehtiva kohtupraktika kohaselt ei oleks mängijatel võimalik kasutada järgmist skeemi: asutada äriühing, esitada arveid spordiklubile ning nii hoiduda eemale tööjõumaksudest. Samas tõi Lepassar näite, et Lätis toimetavad mitmed sportlased sarnaselt Tšehhiga. Nimelt, tegutsevad Eesti kõrgliigades mänigavd lätlased FIE-dena ning nende maksukohustus tekib Lätis. (Lepassar 2017)

1.6. Ülevaade varasematest uuringutest

Autor tutvus teadusartiklitega andmebaasidest Emerald, EBSCOhost Web, WestlawNext, PRIMO, Google Scholar. Järgnevalt on välja toodud valikuline kokkuvõte rahvusvahelistest andmebaasidest kättesaadavate teadusartiklite põhjal, mis käsitlevad sportlaste tasustamise ja spordiklubide ning MTÜ-de finantsanalüüsi uuringuid.

A. Abraham (2006) analüüsis missioonipõhist lähenemist suhtarvude analüüsis MTÜ-des. Artiklis toodi välja suhtarvud, mis peaksid välja tooma anomaaliad ning mille abil on võimalik pöörata tähelepanu peamistele probleemidele MTÜ-des. MTÜ-des on tihti probleeme raamatupidamise korraldamisega. Näiteks 2000. aastal tehtud uuringu kohaselt ei olnud USA-s kolmandik suurtest ja keskmistest MTÜ-dest palganud raamatupidajaid. MTÜ-de suhtarvude analüüsis on kesksel kohal organisatsiooni missioon. (Abraham 2006, 1) Olulised on neli küsimust (*ibid.*, 2–6):

1) Kas MTÜ-l on piisavalt raha, et toetada enda missiooni? Peamised näitajad, mis sellele küsimusele vastuse annavad, on järgmised: muutused netovaras / kokku netovara (*return on net assets ratio*), käibekapital / pikaajalised kohustised (*viability ratio*), käibevara / kogukulud (*primary reserve ratio*), netovara muutus / kogutulu (*net income ratio*).

2) Mis finantseerimisallikad on kättesaadavad, et toetada MTÜ missiooni? Välja toodi viis suhtarvu, mis aitavad anda vastust: liikmete teenuste tulu / põhitegevuskulud (*operating income ratio*), tulud annetustest / põhitegevuskulud (*contributed income ratio*), intressikulu / kogukulud (*debt burden ratio*), põhitegevustulu / võla teeninduskulud (*debt coverage ratio*), netovara / kohustised (*leverage ratio*).

3) Kuidas on MTÜ tegevus finantseeritud olemasolevatest vahenditest? Vastuse peaksid aitama leida järgmised suhtarvud: teenuste kulud / MTÜ kogutulu (*membership services ratio*), liikmete toetuskulud / MTÜ kogutulu (*membership support ratio*).

4) Kas rahaliste vahendite taotlemine on tulemuslik? Vastuse peaks aitama leida järgmised suhtarvud: liikmete arvu muutused / juhtide arvu muutused (*members per leader ratio*), liikmete ja juhtide koguarv analüüsitaval aastal / liikmete ja juhtide koguarv baasaastal (*total membership and leadership trends ratio*), liikmete koguarv analüüsitaval aastal / liikmete koguarv baasaastal (*membership trends ratio*), juhtide koguarv analüüsitaval aastal / juhtide koguarv baasaastal (*leader membership trends ratio*), muutus liikmete arvus / kõik liikmed kokku (*change in membership ratio*), tegevuskulud / liikmete arv (*cost per member ratio*).

Oluline on numbrite tõlgendamisel lähtuda valdkonnast, kus MTÜ tegutseb, selle eesmärkidest ning üldisest majanduse olukorrast. Suhtarvude muutusi tuleks analüüsida konkreetse organisatsiooni puhul umbes kümne aasta kohta (siis on võimalik tuvastada organisatsiooni arengusuunad). Konkreetseid suhtarvude vahemikke artiklis välja ei toodud. Kuna MTÜ-d võivad tegutseda väga erinevates valdkondades, siis tuleks võrrelda mingi konkreetse valdkonna ühingute näitajaid omavahel. (*ibid.*, 6–7)

A. Barajase ja P. Rodriguezi (2010) uuringu kohaselt oli Hispaania profijalgpallis finantsiline läbipaistvus äärmiselt puudulik. Näiteks hilinetakse tihti aruannete esitamisega. Lisaks said 2006–2007 aruannete põhjal vaid 20% klubidest audiitori puhta järeldusotsuse. Kõige tüüpilisemad vead olid finantsnäitajates (näiteks põhivara depretsatsiooni arvestamises, tulude ebaõiges kajastamises), sellele järgnesid vead varade hindamisel (peamiselt mängijate üleminekut puudutavad väärtused). Kokku analüüsiti 19 Hispaania kõrgliiga meeskonna ja 16 teise liiga meeskonna aruandeid. Analüüsist jäid kõrvale üks Hispaania kõrgliiga meeskond ning kuus teise liiga meeskonda. (Barajas, Rodriguez 2010, 53–55)

Meeskondi võrreldi nelja suhtarvu alusel. Välja oli toodud võõrkapitali kordaja (kohustised / vara), lühiajalised kohustised / käibevara, kohustised / kogutulu, kulud mängijatele / äritulud. Eraldi ei ole näitajaid iga konkreetse meeskonna kohta välja toodud. Uuringus võrreldi kahe liiga nelja suhtarvu omavahel. Võõrkapitali kordaja keskmine näitaja oli kõrgliiga klubide hulgas 0,81 ja teises liigas 2,83. Seega teises liigas oli meeskondadel selgelt rohkem kohustisi kui vara. Lühiajalise maksevõimega oli probleeme mõlemas liigas. Kui kõrgliiga klubide puhul ületasid lühiajalised kohustised käibevara keskmiselt 1,86 korda, siis teise liiga meeskondade puhul keskmiselt 2,44 korda. Mõlemas liigas suutsid meeskonnad keskmiselt katta müügituludest napilt ära mängijatega seotud kulud. Iga suhtarvu puhul toodi

välja ka see, mis parameetrile (hea, hoiatav, muret tekitav, kriitiline) mitu protsenti meeskondi vastas. Ainult lühiajaliste kohustiste / käibevara suhte puhul oli kõige suurem osatähtsus (54%) tasemel „hoiatav“. Ülejäänud näitajate puhul oli kõige rohkem klubisid kriitilisel tasemel. (*ibid.*, 57)

Uuringus toodi ka välja, kui palju on klubid hinnanguliselt 30.06.2008 seisuga võlgu meeskonnaliikmetele, maksuametile ja teistele avaliku sektori asutustele ning teistele kreditoridele. Meeskonnaliikmetele oldi kahe liiga klubide peale kokku võlgu ca 300 miljonit eurot ning avaliku sektori asutustele ca 600 miljonit eurot (sellest kõrgliiga klubide võlg moodustas ca 500 miljonit eurot). (*ibid.*, 58)

34% klubidel oli kohustisi rohkem kui vara (seega oli netovara negatiivne). 71% klubidest oli võlga rohkem kui müügitulu. 89% klubidest teenisid kahjumit. Kokkuvõttes järeldasid autorid, et Hispaania jalgpalliklubide finantsseisund oli väga kriitiline. Aruannete põhjal oli koguni 51% klubidest lähedal tegevuse lõpetamisele. (*ibid.*, 64)

C. Breuer ja S. Feiler (2015) koostasid Saksamaal spordiklubide hulgas arengu uuringu ning vähesel määral oli selles kajastatud ka spordiklubide finantsseisundit ning tulude ja kulude poolt. Uuringus osales ligi 74 000 spordiklubi ning sellest selgus, et Saksamaal tegutsesid 98% spordiklubidest MTÜ-dena. Umbes neljandikus Saksamaa spordiklubides töötavad palgatöötajad ja see number on püsinud stabiilsena alates 2007. aastast. 2012. aasta seisuga oli 76% spordiklubidest aruandeaasta tulem positiivne. Kõik Saksamaa spordiklubid finantseerisid oma tegevust mingil määral liikmemaksudest. Annetusi sai 75% spordiklubidest, toetusi omavalitsuselt ja kogukonnalt 54%, toetusi spordiorganisatsioonidelt 50%, spordiürituste korraldamisest 35%, liitumistasusid 28%, intressitulu said 25%, riigilt toetusi 23%. Märkimisväärne on, et spordiklubide hallatavatest restoranidest said tulu koguni 15% küsitletud klubidest. Kulude poole pealt tõid 86% klubidest välja liikmemaksud spordialaliitudele ja kindlustuskulud 72%, spordivarustuse ja riided 69%, administratiivsed kulud 58%, treenerite tööjõukulu 58%, heategevuslikud üritused 54%. Vaid 6% spordiklubidest tõid kuluartiklina välja sportlaste töötasud. Samas uuringus osalesid kõik spordiklubid, seega ka palju spordiklubisid, kus profisportlased puudusid. (Breuer, Feiler 2015)

Uuringutest selgus, et Hispaania jalgpalli profiklubide finantsseisund oli 2006.–2007. aasta majandusaruannetes toodud info kohaselt üsna kriitiline. Tõsiseid probleeme oli maksevõimega ning netovara oli negatiivne 34% klubidest. Saksamaa spordiklubide hulgas

tehtud uuringust selgus, et 2012. aasta seisuga oli $\frac{3}{4}$ spordiklubidest positiivne aruandeaasta tulem ning sama paljudel puudusid ka tööjõukulud.

1.7. Uuringu metoodika ja valimi kirjeldus

Kui eelnevalt analüüsiti peamiselt kohtulahendeid ning spordiklubide maksustamist ja finantsanalüüsi käsitletavaid artikleid, siis teises jaotises analüüsib autor pallimängu kõrgliiga meeskondade mängijate, treenerite ja muu personali tasustamise praktikad ning maksukäitumist ja selle muutusi aastatel 2012–2015. Valimi moodustasid 20 MTÜ-d, kes osalesid perioodil 2012–2015 vähemalt kolmel hooajal kõrgliigas ning maksid vähemalt ühel majandusaastal stipendiume. Valimi moodustanud 20 MTÜ-d haldasid 21 erinevat meeskonda (MTÜ TTÜ Spordiklubi haldas nii korvpalli kui ka võrkpalli meeskonda). Analüüsi teostamiseks kasutatakse spordiklubisid haldavate MTÜ-de 2012.–2015. aasta majandusaruandeid. Ülevaade meeskondadest ning nende mängijate ja treenerite tasustamise praktikast on teises jaotises esitatud vastavalt meeskondade kodulehekülgedel, deklaratsioonil INF 9 ning perioodi 2012–2015 majandusaasta aruannetes esitatud infole. Kuna MTÜ-d ei ole majandusaasta aruannetes eraldi välja toonud noorte- ja profispordi tarbeks makstud stipendiume, tööjõukulu, siis on siinses töös arvestatud MTÜ-de vastavaid kogunäitajaid.

Magistritöö kolmandas jaotises analüüsitakse pallimängu kõrgliigas osalenud meeskondade arengukiirust ja maksevõimet ning nende näitajate muutusi aastatel 2012–2015. Selleks koostatakse tulemiarunde vertikaal- ja horisontaalanalüüs, arvutatakse välja lühiajalist ja pikaajalist maksevõimet iseloomustavad suhtarvud. Kõik analüüsivad spordiklubid tegutsevad läbi MTÜ-de, mis lähtuvad aruannete koostamisel Raamatupidamistoimkonna juhendist (RTJ) 14 ning Eesti Vabariigi heast raamatupidamistavast. Vajadusel on töö autor parema võrreldavuse tagamiseks aruandeid korrigeerinud.

Autor kasutab töö alguses püstitatud uurimisküsimustele vastamiseks tulemiarunde vertikaal- ja horisontaalanalüüsi ning suhtarvuanalüüsi, mille tulemused esitatakse tabelites ja visualiseeritakse joonistel. Muutuste analüüsimisel kasutab autor nii teises kui ka kolmandas jaotises aheljuurdekasvutempot protsentides, mis näitab muutust võrreldes aegrea eelmise elemendiga.

Vertikaalanalüüs võimaldab analüüsida muutusi kirjete osatähtsustes (Gibson, Frishkoff 1983, 99). Tulemiarunde vertikaalanalüüsi abil analüüsitakse töös peamiste kirjete (tegevuskulud, stipendiumid, tööjõukulud, saadud annetused ja toetused, tulu ettevõtlusest, liikmetelt saadud tasud, muud tulud) suhet kogutulusse. MTÜ-de arengukiirust analüüsitakse töös tulemiarunde horisontaalanalüüsiga. Horisontaalanalüüsiga võrreldakse vastava aruande kirjete väärtuste muutumist ajas kahe järjestikuse aasta majandustulemuste alusel. Muutusi väljendatakse rahaliste ja protsendiliste muutustena. (Bergevin 2002, 86, 89)

Maksevõime analüüsi eesmärk on selgitada välja MTÜ-de kohustiste tasumise võimekus. Lühiajalise maksevõime näitajatest analüüsib autor spordiklubide kiire maksevalmiduse kordajat (raha + lühiajalised finantsinvesteeringud + debitoorne võlg / lühiajalised kohustised). Kiire maksevalmiduse kordaja näitab ühingu võimet tasuda lühiajaliste kohustiste eest likviidse varaga. (Palepu, Healy 2013, 5–16) Üldjuhul on hea kui näitaja ei langeks väga palju alla ühe, sest kui kõik kreditorid peaksid nõudma kiiret tasumist, siis ei ole ühingul piisavalt likviidset vara, et kohustisi täita. Likviidsuse hindamisel on oluline ka, millised on krediidi saamise võimalused. Kui ühingul on võimalik vajadusel kasutada kiirelt krediiti, siis aitab see kompenseerida madalat maksevalmiduse kordajat. Lisaks tuleb arvestada, et ka debitoorne võlgnevus ei pruugi olla väga likviidne vara. Näiteks võivad kliendid olukorras, kus neil endal on likviidsusega probleeme, soovida maksetähtaegu pikendada. (Pendlebury, Groves 2004, 149–150)

Pikaajalise maksevõime näitajatest analüüsitakse töös võõrkapitali kordajat (kohustised / vara). Võõrkapitali kordaja näitab, kui suurel määral on ühingu vara finantseeritud võõrkapitaliga. Samuti aitab see otsustada, kui hästi on kreditorid kaitstud ühingu pankroti puhul. Võõrkapitali kordaja väärtus, mida võib heaks hinnata, sõltub tulude stabiilsusest, laenu saamise võimalustest ja veel mitmetest teguritest. Mida madalam see näitaja on, seda parem on ühingu pikaajaline maksevõime ning väiksem kreditoride risk. (Gibson, Frishkoff 1983, 215–218)

2. SPORDIKLUBID JA NENDE MAKSUKÄITUMINE

2.1. Korvpalli kõrgliiga meeskonnad ja nende maksukäitumise analüüs

Töös on analüüsitud seitsme korvpallimeeskonna (kes perioodil 2012–2015 on vähemalt kolmel hooajal mänginud kõrgliigas ning vähemalt ühel majandusaastal maksnud maksuvabu stipendiume) mängijate ja treenerite tasustamise praktikad. Kõik korvpalliklubid peale MTÜ BC Rakvere Tarvase (Rakvere Tarvas) kuuluvad tulumaksusoodustustega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja (nimekiri lisas 1). Korvpallimeeskondi haldavatest MTÜ-dest tegelevad lisaks korvpallile ka teiste spordialadega MTÜ Tallinna Tehnikaülikooli spordiklubi (TTÜ spordiklubi) ja Tartu Ülikooli Akadeemiline Spordiklubi (TÜ Akadeemiline spordiklubi). MTÜ Rapla korvpallikool (Rapla korvpallikool) majandusaasta algab ainsana juulis. Töös on tööjõukulud toodud näiteks 2015. aasta puhul perioodi 01.07.2015–30.06.2016 kohta. Stipendiumite summad on töös arvestatud vastavalt esitatud deklaratsiooni INF 9 andmetele (seega kalendriaasta kohta). Lisas 1 on välja toodud kõikide meeskondade tööjõukulude ja stipendiumite maksmise muutused perioodil 2012–2015.

Rakvere Tarvase tööjõukulud on perioodil 2012–2015 kasvanud keskmise juurdekasvutempoga 100%. 2014. aasta majandusaasta aruande kohaselt sõlmiti 2014. aasta jaanuarist korvpalluritega käsunduslepingud. Kui kuni 2013. aastani töötasid kaks juhatuse liiget (kes muuhulgas olid ka meeskonna treener ja mänedžer) tasuta, siis alates 2014. aastast töölepingu alusel. Perioodil 2012–2013 oli MTÜ-s vaid kaks töötajat ning tööjõukulu vastavalt 22 270 eurot ja 28 352 eurot. (Mittetulundusühing BC Rakvere Tarvas...) Arvestades, et näiteks 2012/2013. hooajal mängis meeskonnas ka kaks välismängijat on autori arvates küsitav, kuidas sel perioodil mängijate tasustamine toimus (BC Rakvere Tarvas...). Perioodil 2012–2013 oli MTÜ tegevusaruandes muuhulgas väljatoodud ka stipendiumite jagamine. Selle perioodi tulemiaruanetest nähtub, et MTÜ on jaganud annetusi ja toetusi

2012. aastal 111 561 eurot ja 2013. aastal 63 588 eurot. Alates 2014. aastast ei ole nimetatud rida tulemiaruannetes enam täidetud. Samuti on alates 2014. aastast MTÜ tegevusaruandes tegevuse kirjelduses ära kaotatud sõna „stipendiumid“. 2012.–2013. aasta aruannetes ei ole täpsemalt selgitatud, kellele ja mis eesmärgil annetusi ja toetusi jagati. Võttes arvesse eelpool toodud informatsiooni, siis võis Rakvere Tarvas töö autori hinnangul perioodil 2012–2013 maksta maksuvabu stipendiume, kuigi ei kuulunud nimekirja, mis ametlikult võimaldaks neid väljamakseid teha. (Mittetulundusühing BC Rakvere Tarvas...) Ka MTA kontrolliosakonna talitusejuhataja Airi Lepassar sõnul on maksuvabu stipendiume maksnud teistehulgas spordiklubisid haldavad MTÜ-d, kes vastavasse nimekirja ei ole kuulunud (Lepassar 2017). Kuna Rakvere Tarvas ei ole vähemalt perioodil 2014–2015 mängijatele stipendiume avalike andmete kohaselt maksnud, on ka maksurisk tööjõumaksude suhtes väike.

MTÜ korvpalliklubi Pärnu (korvpalliklubi Pärnu) tööjõukulude keskmine juurdekasvutempo oli 2012.–2015. aastal 118%, mis oli korvpalliklubide hulgas kõige suurem näitaja. Ühe töötaja kohta oli juurdekasvutempo 14%. Stipendiumite maksmine on alates 2014. aastast oluliselt vähenenud (keskmise juurdekasvutempoga –40%). (Mittetulundusühing Korvpalliklubi Pärnu...) Deklaratsiooni INF 9 lisa teiselt osalt nähtus, et stipendiume maksti kolmele mängijale, kelle sünniaastad olid vahemikus 1996–1997. Kuna MTA seisukoha järgi on noorematele mängijatele stipendiumite maksmine üldjuhul õigustatud, siis 2015. aasta puhul on maksurisk väike. Alates augustist 2014 sõlmis klubi treenerite ja mängijatega seniste stipendiumilepingute asemel võlaõiguslikud lepingud (kokku 9). Seega muutis korvpalliklubi Pärnu enda maksukäitumist pärast teema tõstatamist maksuhalduri poolt. 2015. aastal oli korvpalliklubi tööjõukulud 95 208 eurot ning seda seitsme töötaja kohta. (*ibid.*) Arvestades, et meeskonda kuulub 12 mängijat ning lisaks teenindav personal, võisid autori arvates meeskonnaliikmed osaliselt saada töötasu Pärnu üldhariduskoolidelt või mõnelt teiselt spordiklubilt.

MTÜ Pirita Palliklubi (Pirita Palliklubi) haldab kõrgliigas osalevat TLÜ/Kalev nimelist korvpallimeeskonda. Kui perioodil 2012–2013 tasustati mängijaid ja treenereid vaid stipendiumitega, siis alates 2014. aastast on Pirita Palliklubil ka tööjõukulud ligikaudu 10 000 eurot. 2015. aastal Pirita Palliklubi stipendiume ei maksnud, seega on MTÜ maksukäitumist muutnud ning seetõttu ka maksurisk tööjõumaksude suhtes väike. Märkimisväärne on, et stipendiumite maksmist pole majandusaasta aruannetes otseselt välja toodud. Summad on kajastatud tulemiaruannetes jagatud annetuste ja toetuste real. Deklaratsioonidel INF 9 on

samad summad siiski deklareeritud stipendiumitena. Pirita Palliklubi majandusaasta aruannetest ei selgu, mis liiki lepingud on mängijate ja treeneritega sõlmitud. (Mittetulundusühing Pirita...)

Rapla Korvpallikooli tööjõukulu on perioodil 2012–2015 igal aastal kasvanud. Kui 2012. aastal oli tööjõukulu kokku 31 821 eurot, siis 2015. aastal 91 716 eurot (keskmine juurdekasvutempo 42%). Samas kuna töötajate arv ka kasvas, siis keskmine tööjõukulu ühe töötaja kohta vähenes keskmise juurdekasvutempoga –8%. Alates 2014. aastast on stipendiumite maksmist vähendatud ning keskmine juurdekasvutempo oli 2012.–2015. aastal –16%. 2015. aasta kohta esitatud deklaratsiooni INF 9 lisalt 2 nähtus, et stipendiumi saajad on meeskonna põhikoosseisu kuuluvad kohalikud mängijad. 2015/16. hooajal oli majandusaastaruande kohaselt töötajaid 11, seega maksti osale mängijatest tõenäoliselt nii stipendiumeid kui ka töötasu. Majandusaasta aruannetes mängijatega sõlmitud lepingute suhtes info puudub. (Mittetulundusühing Rapla...) Seega kuigi tööjõukulu on töös analüüsitaval perioodil igal aastal kasvanud, siis ei ole stipendiumite maksmist lõpetatud. Rapla korvpallikoolil on selge maksurisk (et kontrollimisel kvalifitseerib MTA stipendiumid ümber töötasuks) olukorras, kus MTA seisukoht on, et kõrgliigas ei ole mängijatele stipendiumi maksmine üldjuhul õigustatud.

MTÜ Spordiklubi RAFTER (spordiklubi Rafter) tegeleb BC Kalev/Cramo haldamisega. Ühingu tööjõukulud on perioodil 2012–2015 igal aastal kasvanud keskmise juurdekasvutempoga 94%. Tööjõukulu ühe töötaja kohta on seoses töötajate arvu suurenemisega kasvanud vaid keskmise juurdekasvutempoga 1%. Samas on töös analüüsitaval perioodil stipendiumid alati ületanud tööjõukulusid. Kui 2012. aastal maksti stipendiume 600 616 eurot, siis 2015. aastal 507 078 eurot (keskmine juurdekasvutempo – 5%). Seega on tööjõukulud kasvanud oluliselt kiiremas tempos, kui stipendiumite maksmine on vähenenud. (Mittetulundusühing Rafter...) Kuigi MTÜ on INF-il 9 deklareerinud tulumaksuga maksustatavaid stipendiume, siis MTA andmetel on pallimängu kõrgliiga klubid maksnud vaid maksuvabu stipendiume (Lepassar 2017). Seega on stipendiumite maksmisega 2015. aastal kokku hoitud sotsiaalmaksukulu $167\,3356$ eurot ($507\,078 * 0,33$) tulumaksukulu $106\,186$ eurot ($507\,078 * 0,21$) ning lisaks ka töötuskindlustusmaksu kulu $40\,566$ eurot ($0,08 * 507\,078$). Kokku moodustasid 2015. aastal MTÜ tööjõukulu ja stipendiumid $735\,640$ eurot. (Mittetulundusühing Rafter...) Seega kuigi spordiklubi Rafter tööjõukulud on kasvanud, siis

ei ole stipendiumite maksmist lõpetatud, mistõttu on spordiklubil esitatud aruannete ja deklaratsioonide põhjal maksurisk.

TÜ Akadeemiline spordiklubi tegeleb lisaks korvpallimeeskonna haldamisele ka kergejõustiku, võrkpalli, sulgpalli, jõutõstmise ja mitme teise spordiala harrastamisega nii saavutus-, noorte- kui ka harrastusspordi tasandil. Spordiklubi töjõukulu on alates 2014. aastast kasvanud moodustades 2015. aastal *ca* 1,4 miljonit eurot. Tõjõukulude keskmine juurdekasvutempo oli 2012.–2015. aastal 42%. Sealjuures oli spordiklubil kõige suurem tõjõukulu juurdekasvutempo (56%) ühe tõtõtaja kohta. Samal perioodil on stipendiumite maksmine vähenenud üsna sarnase tempoga (keskmine juurdekasvutempo –45%). 2015. aasta kohta esitatud deklaratsioonilt INF 9 nähtus, et kokku on stipendiume makstud 69 isikule, sh kolmele korvpallurile kokku summas 28 900 eurot (kõik kolm on alla 25 aasta vanad). Spordiklubi on enda 2015. aasta majandusaasta aruandes välja toonud, et kuni 2014. aastani tasustati treenereid spordistipendiumite kaudu. 2015. aastal läks spordiklubi treenerite tasustamisel täielikult üle käsunduslepingutele. Korvpallurite tõjõukulu kohta ei ole majandusaasta aruannetes eraldi arvestust toodud. (Mittetulundusühing Tartu Ülikooli Akadeemiline Spordiklubi majandusaasta...) Samas on meeskonna veebilehe andmetel Tartu Kultuurkapitali juurde asutatud Tartu meeste korvpalli sihtkapital, millega toetatakse meeste korvpalli arengut Tartus. Tartu Kultuurkapitali juurde on asutatud kokku 50 allfondi ning sihtasutuse eesmärk on füüsiliste ja juriidiliste isikute annetuste toel väljastada stipendiume, preemiaid ja toetusi. Tartu meeste korvpalli sihtkapitali kogutakse raha eraannetajatelt ning stipendiumile võib kandideerida Tartus tegutseva meeste korvpallimeeskonna liige. Sihtkapital annab võimaluse toetada meeskonda kõigil, kes ei soovi sõlmida sponsorilepinguid. (Korvpalli sihtkapital...) Tartu Kultuurkapitali vormi INF 9 kohaselt on sihtkapital kokku maksnud maksuvabu stipendiume summas 184 188 eurot. Kuuele korvpallurile on kokku makstud maksuvabu stipendiume summas 90 000 eurot. Tartu Kultuurkapitali majandusaasta aruannete põhjal ei ole võimalik tuvastada konkreetselt Tartu Ülikooli korvpalli meeskonna mängijate ja treenerite tõjõukulu, kuid 2015. aastal said stipendiume üheksa korvpallurit (sihtasutus Tartu...). MTA kontrolliosakonna talituse juhataja sõnul on sihtkapitali poolt mängijatele tehtud väljamakseid keeruline maksustada, kuna raske on tõendada töösuhet. Lisaks tõi ta välja, et Tartu Ülikooli korvpallimeeskond, kes seda on kasutanud, maksab mängijatele ja treeneritele peamiselt siiski tõtõtasu. (Lepassar 2017) Seega puudub MTÜ-l oluline maksurisk.

TTÜ spordiklubi alla kuulub lisaks kõrgliigas osalevale korvpallimeeskonnale saalihoki, võrkpall jm üliõpilaste nii harrastus-, võistlus-, kui ka tippспорт (sh osaleb võrkpallimeeskond ka Eesti kõrgliigas). Spordiklubi tööjõukulu on perioodil 2012–2015 igal aastal kasvanud (keskmise juurdekasvutempoga 20%). Sealjuures on tööjõukulu ühe töötaja kohta kasvanud seoses töötajate vähendamisega veel kiiremini (keskmine juurdekasvutempo 34%) Kui perioodil 2012–2014 kasvasid ka makstavad stipendiumid, siis 2015. aastal vähenes stipendiumite maksmine võrreldes 2014. aastaga *ca* 120 000 eurot. Perioodil 2012–2015 oli stipendiumite keskmine juurdekasvutempo –12%. 2015. aasta majandusaruande kohaselt oli spordiklubil keskmiselt 5 töötajat (taandatuna täistööajale) ning tööjõukulu 78 432 eurot. Seega võib töö autori arvates eeldada, et korvpallimeeskonna mängijaid on tasustatud täies ulatuses stipendiumitega. Kokku on stipendiume makstud 48 sportlasele summas 153 271 eurot. (Mittetulundusühing Tallinna Tehnikaülikooli...) Deklaratsiooni INF 9 lisalt 2 nähtus, et stipendiaatide hulgas olid ka korvpallurid. 2015. aasta majandusaruandes on selgitatud, et stipendium määratakse seoses spordimeisterlikkuse arendamisega. MTA kontrolliosakonna talituse juhataja Airi Lepassare sõnul maksavad ülikoolid kõrgliigas mängivatele tudengitele spordistipendiume õpestipendiumite nime all, mis ei ole tema sõnul aktsepteeritav. Õpestipendiumitele on kehtestatud teatud piirmäärad ning MTA on tuvastanud, et tudengitele, kes teevad Eestis tipptasemel ka sporti, makstakse selgelt suuremaid summasid stipendiumitena kui tavaõpilastele. Seega on tavapäraseid õpestipendiume ületavad summad sisuliselt maksustatavad töötasu väljamaksetena. Nooremate mängijate puhul võib MTA seisukoha järgi olla spordistipendiumite tasumine teatud juhtudel siiski õigustatud. (Lepassar 2017) Seega kuigi spordiklubi tööjõukulu on töös analüüsitaval perioodil kasvanud ning stipendiumite maksmine vähenenud, siis nende maksmist lõpetatud ei ole. Arvestades MTA seisukohta, siis võib spordiklubil teatav maksurisk olla summadelt, mis ületavad tavapäraseid õpestipendiumite summasid.

Kõik korvpalliklubid, kes stipendiume on maksnud, on nende maksmist vähendanud alates 2014. aastast. Alates 2013. aastast on kasvanud ka kõikide meeskondade tööjõukulud. Kui 2012–2013. aastal ületasid nelja meeskonna makstavad stipendiumid tööjõukulu, siis 2015. aastal maksid vaid TTÜ spordiklubi ja spordiklubi Rafter stipendiumeid rohkem kui töötasu. Seega korvpallimeeskonnad on selgelt enda maksukäitumist muutnud ning hakanud rohkem töötasusid maksuma. Endiselt on 2015. aastal maksnud korvpalluritele maksuvabu stipendiume spordiklubi Rafter, Rapla korvpallikool ja TTÜ spordiklubi ning Tartu Ülikooli

korvpallimeeskond (kahe MTÜ kaudu). MTA kontrolliosakonna talituse juhataja Airi Lepassare sõnul on MTA hinnangul pallimängu kõrgliigades olemas ka ümbrikupalkade risk. Tema sõnul maksavad sponsorid või spordiklubisid haldavad MTÜ-d mängijatele tasusid, mis raamatupidamises üldse ei kajastu. Lisaks on tuvastatud ka seda, et osa klubisid on maksnud annetuste ja toetuste nimel sportlastele tegelikult maksuvabu stipendiume. Samuti on üsna levinud praktika, et klubide sponsorid toitlustavad, majutavad mängijad, annavad mängijatele kasutada sõiduautosid ning klubi osutab sponsoritele reklaamteenust. Seega lisaks ametlikult MTÜ-de poolt deklareeritud stipendiumitele ja töötasudele võivad mängijad saada osa tasust ka mitteametlikult ning sellele võib lisanduda veel soodustusi. (Lepassar 2017)

2.2. Jalgpalli kõrgliiga meeskonnad ja nende maksukäitumise analüüs

Töös on analüüsitud viie jalgpallimeeskonna (kes perioodil 2012–2015 vähemalt kolmel hooajal mänginud kõrgliigas ning vähemalt ühel majandusaastal stipendiume maksnud) mängijate ja treenerite tasustamise praktikad. Kõik viis meeskonda kuuluvad tulumaksusoodustustega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja (FC Flora ja Nõmme Kalju puhul kuuluvad nimekirja nende jagapallikoolid). Töös analüüsitavatest MTÜ-dest tegelevad kõik ühingud ainult jalgpalliga, kuid lisaks kõrgliiga meeskonna haldamisele tegelevad kõik ka noorte treenimisega. MTÜ-l jalgpalliklubi Sillamäe (Sillamäe) on 2015. aasta majandusaruanne töö koosamise seisuga esitamata. Lisas 1 on välja toodud kõikide meeskondade tööjõukulude ja stipendiumite maksmise muutused perioodil 2012–2015.

MTÜ jalgpalliklubi FCF (jalgpalliklubi FCF) ei kuulu tulumaksusoodustustega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja. Jalgpalli Eesti kõrgliigas esindab ühingut Tallinna FC Flora. Klubi koosseisu kuulub lisaks kõrgliigas mängivale meeskonnale ka FC Flora naiskond ning erinevates eas poiste ja tüdrukute võistkonnad. Jalgpalliklubi FCF tööjõukulu oli 2015. aastal 485 896 eurot ning selle keskmine juurdekasvutempo oli töös analüüsitava perioodil 21%. Kokku oli 2015. aastal taandatuna täistööajale keskmiselt 40 töötajat ning keskmiselt oli ühe töötaja kohta tööjõukulu 12 147 eurot aastas. Tööjõukulu ühe töötaja kohta on kasvanud keskmise juurdekasvutempoga 26%. (Mittetulundusühing Jalgpalliklubi FCF majandusaasta...) Tallinna FC Flora kodulehel on välja kuulutatud konkurss stipendiumite taotlemiseks ja määramiseks aastatel 2015–2017.

Konkursi viib läbi hoopis MTÜ Jalgpalliklubi FCF Järvamaa Jalgpallikool, kes kuulub ka tulumaksusoodustustega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja. Stipendiumeid määratakse esindusmeeskonna tasemel mängivate pallurite võimete arendamiseks ja sportliku tegevuse soodustamiseks ning jalgpalluritele, kes siirduvad Eestist välja või välismängijatele, kes tulevad Eestisse mängima. (MTÜ Jalgpallikool FCF Järvamaa...) 2015. aasta tegevusaruande kohaselt on MTÜ põhikirjalisteks eesmärkideks jalgpalli harrastajate (nii noorte kui ka täiskasvanute) ühendamine jalgpalli arendamiseks, propageerimiseks ja harrastamiseks oma regioonis. 2015. aastal on maksuvabu stipendiume makstud kokku 305 976 eurot (Mittetulundusühing Jalgpalliklubi FCF Järvamaa...). Jalgpalliklubi FCF majandusaasta aruannetes mingit viidet mängijatele stipendiumi maksmise kohta teise MTÜ kaudu ei ole. Seega tasustab Tallinna FC Flora oma liikmeid osaliselt siiski stipendiumitega, kasutades selleks eraldiseisvat MTÜ-d.

Sillamäe meeskonda haldav MTÜ kuulus tulumaksusoodustustega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja kuni 01.01.2014. Ühingut esindab kõrgliigas JK Sillamäe Kalev. Klubi koosseisu kuuluvad ka noorte ning naiste võistkonnad. Sillamäe tööjõukulude keskmine juurdekasvutempo oli 40%. Samal perioodil on ka stipendiumite maksmine kasvanud, keskmise juudekasvutempoga 32%. 2013. aastal maksis Sillamäe stipendiume kokku summas 344 233 eurot, kuid 2014. aastal ligi kaks korda vähem – 156 499 eurot (kogu stipendium maksti mängijatele). 2015. aastal on tööjõukulu langenud ca 80 000 eurot ning maksuvabu stipendiumeid ei ole makstud (kuna ei kuulunud enam vastavasse nimekirja). Samas on jagatud kingitusi, annetusi ja toetusi summas 221 115 eurot. Seega sisuliselt on maksuvabad stipendiumid asendatud kingituste, annetuste, toetustega. Kuigi Sillamäe tööjõukulud on töös analüüsitaval perioodil kasvanud, siis stipendiumeid on perioodil 2012–2014 makstud ikkagi edasi. 2015. aastal on stipendiumite asemel tehtud annetusi ja toetusi. Seega on Sillamäel selge maksurisk tööjõumaksude suhtes. (Mittetulundusühing Jalgpalliklubi Sillamäe...) Lisaks on Sillamäel 05.02.2014 asutatud MTÜ Jalgpallikool FC Kalev Sillamäe, kes kuulub tulumaksusoodustustega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja. Spordikooli 2015. aasta majandusaruande kohaselt tegeletakse peamiselt noorte treenimisega, kuid on välja toodud, et stipendiaatide hulgas on ka kõrgliigas osalenud jalgpallurid. Seega tasustatakse mängijaid kahe ühingu kaudu (sh on jalgpallikool 2015. aastal maksnud stipendiume summas 263 623 eurot). (Mittetulundusühing Jalgpallikool FC KALEV...)

MTÜ Nõmme Kalju FC (Nõmme Kalju) ei kuulu tulumaksusoodustustega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja. Klubi koosseisu kuuluvad ka noorte ning naiste võistkonnad. Nõmme Kalju tööjõukulu keskmine juurdekasvutempo oli 2012.–2015. aastal 52%. Ühe töötaja kohta oli tööjõukulude juurdekasvutempo 4%. Kui 2013. aastal oli tööjõukulu kokku 57 822 eurot, siis 2015. aastal 307 600 eurot ning seda 38 töötaja kohta. (Mittetulundusühing Nõmme...) MTÜ Nõmme Kalju FC Jalgpallikool aga kuulub alates 01.01.2015 nimekirja, mis võimaldab maksuvabu stipendiume maksta. Kokku on 2015. aastal makstud stipendiume summas 279 384 eurot. Stipendiaatide hulgas oli ka mitmed põhimeeskonnas mänginud jalgpallurid. Näiteks maksti 2015. aastal kõige suuremat stipendiumi ehk 26 013 eurot Joel Lindperele. Stipendiumi määramise tingimusteks on sportlaste puhul spordialased võimed ja oskused koondise tasemel ning osalemine rahvuskoondise mängudel, samuti stažeerimiseks välismaal. Treenerite puhul on tingimusteks seatud spordialased teadmised ja oskused jalgpallurite juhendamisel ja/või arendamisel. Lisaks on võimalik stipendiumile kandideerida ühiskondlikel aktivistidel. (MTÜ Nõmme...) Seega perioodil 2012–2014 oli Nõmme Kaljul maksurisk tööjõumaksude suhtes väike, kuna stipendiume ei makstud, kuid 2015. aastal on jalgpallikooli kaudu tasustatud stipendiumitega kõrgliiga meeskonna mängijaid, mistõttu lasub maksurisk MTÜ-l Nõmme Kalju FC Jalgpallikool.

MTÜ SK FC Levadia Jalgpallikool (Levadia), keda kõrgliigas esindab Tallinna FC Levadia kuulub tulumaksusoodustustega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja. Perioodil 2012–2013 puudusid Levadial tööjõukulud ning kogu sportlaste ja treenerite tasustamine toimus stipendiumite toel. Stipendiumeid maksti 2014. aastal 489 661 eurot ning 2015. aastal 387 026 eurot. (Mittetulundusühing SK FC Levadia...) Stipendiumite keskmine juurdekasvutempo oli 2012.–2015. aastal 14%. Kokku on 2015. aastal stipendiume makstud 49 isikule. Tähelepanuväärne on, et Levadia oli deklaratsiooni INF 9 kohaselt maksuvaba stipendiumi maksnud isegi MTÜ juhatuse liikmele ning seda summas 16 954 eurot (tulumaksuseaduse § 16 lg 6 p 1 kohaselt ei ole juhatuse liikmele maksuvaba stipendiumi maksmine lubatud). Samuti on stipendiumi saanud meeskonna tehniline direktor, pressiesindaja, administraator ja areenimeister. Mängijatest sai 2015. aastal kõige suuremat stipendiumi (19 450 eurot) Artsem Rakhmanau. Seega ei ole Levadia stipendiumite maksmist lõpetanud ega ka oluliselt kärpinud (võrreldes 2012. aastaga on stipendiumite maksmine isegi kasvanud) ning kuigi alates 2014. aastast on Levadial ka

tööjõukulud, toimub suuremas osas sportlaste tasustamine stipendiumite toel. FC Floraga sarnane stipendiumi konkurss on välja kuulutatud ka Levadia kodulehel. (MTÜ SK FC Levadia Jalgpallikool...)

MTÜ Tartu Jalgpallikool Tammeka (Tammeka) kuulub alates 01.01.2015 tulumaksusoodustustega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja. Tammeka tööjõukulu keskmine juurdekasvutempo oli perioodil 2012–2015 koguni 128%, mis on jalgpallimeeskondadest kõige suurem. Samuti oli ka tööjõukulude keskmine juurdekasvutempo ühe töötaja kohta (33%) suurim jalgpalliklubidest. Kui 2013. aastal oli tööjõukulu kokku 14 741 eurot, siis 2015. aastal juba 225 444 eurot (MTÜ-s kokku 22 treenerit). (Mittetulundusühing Jalgpallikool Tammeka...) 2015. aastal on Tammeka maksnud esimest korda ka stipendiume ning seda kokku 15 996 eurot 10 isikule (neist 3 olid mängijana meeskonna nimekirjas). Kõige rohkem ehk- 3870 eurot maksti Kaarel Kiidronile. Tammeka kodulehel on üleval ka info stipendiumi konkursi kohta. Stipendiumite määramise tingimus on spordialased teadmised ning oskused jalgpallis, jalgpallitreeningute korraldamise oskused, loovus ja iseseisev mõtlemine (MTÜ Jalgpallikool Tammeka...). Seega, kuigi Tammeka ei maksa stipendiumina suuri summasid, on maksurisk ikkagi olemas, arvestades MTA seisukohta, et stipendiumi maksmine kõrgliigas mängivatele palluritele ei ole üldjuhul õigustatud.

Jalgpalli kõrgliigas mängivatel klubidel on mängijate ja treenerite tasustamise praktika üsna erinev. Kui jalgpalliklubil FCF oli 2014. aastal töötajaid 35 ning tööjõukulu ca 400 000 eurot, siis Levadia 2015. aasta kohta esitatud INF-ilt 9 nähtub, et MTÜ oli maksuvabu stipendiume maksnud ca 387 000 eurot ning tööjõukulud olid vaid ligikaudu 95 000 eurot. Samas on ka jalgpalliklubi FCF maksnud maksuvabu stipendiume, kasutades selleks MTÜ-d Jalgpalliklubi FCF Järvamaa Jalgpallikool. 2015. aasta andmete põhjal on kõige rohkem stipendiume maksnud Levadia (305 976 eurot), mistõttu on ka neil kõige suurem maksurisk. Samuti on stipendiume 2015. aastal üle 200 000 eurot maksnud Nõmme Kalju, MTÜ Jalgpalliklubi FCF Järvamaa Jalgpallikool ja Sillamäe (kahe ühingu kaudu kokku 484 738 eurot, arvestades ka annetusi ja toetusi). Kõikidel analüüsitavaitel jalgpallimeeskondadel on tööjõukulud kasvanud, kuid stipendiumite maksmist ei ole keegi vähendanud.

2.3. Võrkpalli kõrgliiga meeskonnad ja nende maksukäitumise analüüs

Töös on analüüsitud viie võrkpallimeeskonna (kes perioodil 2012–2015 on mänginud vähemalt kolmel hooajal kõrgliigas ning vähemalt ühel majandusaastal maksnud stipendiume) mängijate ja treenerite tasustamise praktikad. Võrkpallimeeskondadest kuuluvad tulumaksusoodustustega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja kõik töös analüüsitavad võistkonnad (MTÜ Rakvere Võrkpalliklubi mängijatele on ametlikult stipendiume maksnud MTÜ Rakvere Volleklubi ning seda vaid 2015. aastal). Võrkpallimeeskondi haldavatest MTÜ-dest tegelevad ainult võrkpalliga neli meeskonda (MTÜ TTÜ Spordiklubi tegeleb erinevate aladega). Kuna TTÜ Spordiklubi haldab lisaks ka kõrgliigas mängivat korvpallimeeskonda, siis selles alajaotises spordiklubi kohta käivat infot ei hakata töös kordama ning kogu info on toodud jaotises 2.1. MTÜ Audentese Võrkpalliklubi (Audentese võrkpalliklubi) väljamakseid on analüüsitud perioodil 01.07.2011–30.06.2015 (kuna võrkpalliklubi majandusaasta algab juulikuuga ning perioodi 01.07.2015–30.06.2016 majandusaasta aruanne on töö koostamise hetkel esitamata). MTÜ Pärnu Võrkpalliklubi (Pärnu võrkpalliklubi) majandusaasta algab samuti juulikuuga, mistõttu on tööjõukulu ja stipendiumid toodud töös näiteks 2015. aasta kohta esitatud 01.07.2015–30.06.2016 kohta. Lisas 1 on välja toodud kõikide meeskondade tööjõukulude ja stipendiumite maksmise muutused perioodil 2012–2015.

Audentese Võrkpalliklubi esindusmeeskond võrkpalli Eesti kõrgliigas on Tallinna Selver. Võrkpalliklubi tööjõukulu oli 2012. aastal 4910 eurot ning see on igal aastal kasvanud, ulatudes 2015. aastal 56 630 euroni (keskmine juurdekasvutempo 126%). Tööjõukulu ühe töötaja kohta on kasvanud võrkpalliklubidest kõige kiiremini (keskmise juurdekasvutempoga 43%) Alates 2014. aastast on stipendiumite maksmine vähenenud, kuid 2015. aastal maksti siiski maksuvabu stipendiume summas 153 976 eurot. Analüüsitava perioodil oli stipendiumite keskmine juurdekasvutempo –8%. (Mittetulundusühing Audentese...) 2015. aasta kohta esitatud deklaratsioonilt INF 9 nähtus, et kõige suuremat stipendiumi on makstud Lincoln Williamsile ning seda 21 470 eurot. Kokku maksti 2015. aastal stipendiume 40 isikule. Seega kuigi stipendiumite maksmine on viimasel kolmel aastal mõnevõrra vähenenud ning tööjõukulu vastupidi kasvanud, tasustatakse mängijaid ikkagi suures osas stipendiumite toel.

Pärnu Võrkpalliklubi tööjõukulu ei ole perioodil 2013–2015 oluliselt kasvanud. Kui 2013. aastal oli tööjõukulu 15 663 eurot, siis 2015. aastal 16 132 eurot (kahe töötaja kohta). Töös analüüsitava perioodil on keskmine juurdekasvutempo olnud 48%. Ka stipendiumid on püsinud perioodil 2012–2015 samas suurusjärgus (keskmine juurdekasvutempo 4%). Kui 2012. aastal maksti stipendiume summas 143 435, siis 2015. aastal 161 430 eurot (2015/2016 hooaja eest). (Mittetulundusühing Pärnu Võrkpalliklubi...) 2014/2015 hooaja eest maksti stipendiume summas 133 334 eurot ning esitatud deklaratsioonilt INF 9 nähtus, et neid maksti kokku 18 isikule. Kõige suurem summa (13 450 eurot) on makstud võrkpallur Hindrek Pulkile. Seega kuigi võrkpalliklubi tööjõukulud on analüüsitava perioodil kasvanud, tasustatakse endiselt meeskonnaliikmeid suures osas maksuvabade stipendiumitega.

MTÜ Rakvere Võrkpalliklubi (Rakvere võrkpalliklubi) ei kuulu tulumaksusoodustustega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja. Meeskond on alates 2013/2014. hooajast osalenud Eesti kõrgliigas. Kui 2013. aastal oli MTÜ tööjõukulu 2156 eurot, siis 2015. aastal juba 12 670 eurot. (Mittetulundusühing Rakvere Võrkpalliklubi...) Rakvere Võrkpalliklubi kodulehelt nähtub, et stipendiumi konkursi oli 2014/2015 hooajal korraldanud hoopis MTÜ Rakvere Volleklubi, kes kuulub ka alates 2014. aastast tulumaksusoodustustega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja. Stipendiume määrati kolmes kategoorias: sportlastele, treeneritele ja ühiskondlikele aktivistidele. (Mittetulundusühing Rakvere Volleklubi...) 2014. aasta kohta esitatud deklaratsiooni INF 9 kohaselt stipendiume ei makstud ning ka tööjõukulu puudus. 2015. aastal on MTÜ maksnud stipendiume summas 22 864 eurot ning seda 9 isikule. Nende seas on ka kaks mängijat, kes vähemalt 2016/17. hooajal võistkonda esindasid. Suurim stipendium summas 5300 eurot on määratud Kaupo Kivisillale. Muuhulgas on INF-il 9 väljatoodud, et klubi aitab kaasa Rakvere Võrkpalliklubi meeskonnale vahendite leidmisel, kogudes selleks eraisikute annetusi. Töö autor tuvastas, et Rakvere võrkpalliklubi on annetuste ja toetuste nime all teinud siiski väljamakseid nii 2014. kui ka 2015. aastal ligikaudu 7000 eurot (Mittetulundusühing Rakvere Võrkpalliklubi...). Seega kuigi Rakvere võrkpalliklubi tööjõukulud on töös analüüsitava perioodil igal aastal kasvanud, maksti perioodil 2014–2015 stipendiume nii Rakvere võrkpalliklubi poolt, kui ka 2015. aastal MTÜ Rakvere Volleklubi poolt. Kuigi summade poolest on stipendiumid võrreldes Tartu, Pärnu ja Tallinna meeskondadega oluliselt väiksemad, on maksurisk ikkagi olemas.

MTÜ-l Spordiklubi Duo (spordiklubi Duo), keda võistlustel esindab Bigbank Tartu, oli tööjõukulu keskmine juurdekasvutempo 2012.–2015. aastal 136%, mis on võrkpalliklubidest suurim näitaja. Samal ajal on jätkatud ka stipendiumite maksmist keskmise juurdekasvutempoga 9%. Kõige suuremas summas (245 718 eurot) maksti stipendiume 2014. aastal. 2015. aastal on summa *ca* 10 000 eurot väiksem ehk 232 164 eurot. (Mittetulundusühing Spordiklubi DUO...) 2015. aasta kohta esitatud deklaratsioonilt INF 9 nähtus, et stipendiume on makstud kokku 35 isikule. Kõige suurem stipendium ehk 25 909 eurot on määratud klubi treenerile. Spordiklubi kodulehel on väljakuulutatud ka avalik konkurss stipendiumite taotlemiseks ja määramiseks aastatel 2016–2017. Stipendiumeid määratakse neljas kategoorias: esindusmeeskonnas mängivatele mängijatele, välismängijatele, kes tulevad Eestisse mängima, ning kohalikele mängijatele, kes lähevad mängima välismaale, samuti treeneritele ja noorsportlastele. (MTÜ Spordiklubi Duo...) Seega kuigi spordiklubi tööjõukulud on perioodil 2012–2015 oluliselt kasvanud, ei ole stipendiumite maksmist märkimisväärselt vähendatud ning stipendiumid ületasid igal aastal tööjõukulusid. Spordiklubi Duo ei ole oluliselt enda maksukäitumist muutnud ning maksuvabu stipendiume määratakse endiselt nii mängijatele kui ka treeneritele.

Kuigi võrkpallis on samuti kõikide meeskondade tööjõukulud perioodil 2012–2015 kasvanud, siis tasustatakse mängijaid ja osaliselt ka treenereid ning muud personali suures osas ikkagi stipendiumitega. Kuigi Rakvere võrkpalliklubi haldav MTÜ ei ole nimekirjas, mis võimaldaks maksuvabu stipendiume maksta, on loodud kõrvale teine MTÜ spetsiaalselt toetuste kogumiseks. Kogutud toetused makstakse omakorda maksuvabade stipendiumitena mängijatele. Seega on 2015. aastal maksnud stipendiume kõik võrkpalliklubid (TTÜ puhul ei ole konkreetselt tuvastatav, kas ja kui palju võrkpalluritele on stipendiume makstud). Kõikide MTÜ-de stipendiumid ületasid tööjõukulusid (v.a Rakvere Võrkpalliklubil perioodil 2012–2014). Ainsatena on analüüsitava perioodil stipendiumite maksmist vähendanud TTÜ ja Audentese võrkpalliklubi. Ka MTA kontrolliosakonna talituse juhataja Airi Lepassar tunnistas, et võrkpallis on kõige suuremad probleemid maksuvabade stipendiumite maksmisel varjatult töötasuna. Tema sõnul on alaliiduga ees siiski kohtumisi, kus püütakse jõuda sarnasele kokkuleppele, mis korvpalli ja jalgpalli alaliitudega saavutati (nelja hooajaga soovitakse minna stipendiumitelt täielikult üle töötasudele). (Lepassar 2017)

2.4. Käsipalli kõrgliiga meeskonnad ja nende maksukäitumise analüüs

Töös on analüüsitud nelja käsipallimeeskonna (kes perioodil 2012–2015 on mänginud vähemalt kolmel hooajal kõrgliigas ning vähemalt ühel majandusaastal maksnud stipendiume) mängijate ja treenerite tasustamise praktikad. Kõik meeskonnad kuuluvad tulumaksusoodustustega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja. Töös analüüsitavatest tegelevad kõik MTÜ-d peale MTÜ Spordiklubi Tapa (Tapa) ainult käsipalliga, kuid lisaks kõrgliiga meeskonna haldamisele tegeletakse ka noorte treenimisega. Lisas 1 on välja toodud kõikide meeskondade tööjõukulude ja stipendiumite maksmise muutused perioodil 2012–2015.

MTÜ Põlva Käsipalliklubi (Põlva) esindab meistrivõistlustel Põlva Serviti meeskond. Perioodil 2012–2013 Põlval tööjõukulud puudusid. 2014. aastal olid tööjõukulud 4288 eurot ning 2015. aastal juba 18 841 eurot (kahe töötaja kohta). Stipendiume on makstud kogu töös analüüsitava perioodil ning keskmine juurdekasvutempo oli –19%. (Mittetulundusühing Põlva...) 2015. aastal maksti stipendiume 15 isikule. Sealjuures on kõige suurem stipendium (13 200 eurot) väljastatud võistkonna peatreenerile. Kuigi Põlva on alates 2014. aastast hakanud töötasusid maksma ning stipendiumi maksmine on vähenenud, ületavad igal aastal stipendiumid ikkagi tööjõukulu. Seega tasustatakse meeskonna liikmeid suures osas endiselt stipendiumitega, mistõttu on MTÜ-l maksurisk tööjõumaksude suhtes.

MTÜ Spordiklubi Kehra Käsipall (Kehra) on Eesti meistrivõistlustel esindatud HC Kehra võistkonnaga. Kehral on töös analüüsitava perioodil olnud tööjõukulud ainult 2013. aastal ning seda 2297 eurot. Stipendiume on makstud perioodil 2012–2015 igal aastal, keskmise juurdekasvutempoga 7%. (Mittetulundusühing Spordiklubi Kehra...) Kokku maksti 2015. aastal stipendiume 30 isikule. Kõige suurem stipendium summas 9020 eurot maksti mängija Kaupo Liivile. Seega tasustab Kehra oma mängijaid täies ulatuses stipendiumitega ning stipendiumite suurus on viimastel aastatel isegi kasvanud. Märkimisväärne on, et töös analüüsitava perioodil oli Kehra tööjõukulu kokku vaid 2297 eurot. Seega on Kehral maksurisk maksuvabade stipendiumite maksmise suhtes.

Tapa tegeleb lisaks käsipallile ka maadluse ja kergejõustikuga. Tapa tööjõukulud on perioodil 2012–2015 igal aastal kasvanud keskmise juurdekasvutempoga 47%, ühe töötaja kohta keskmiselt 8%. Perioodil 2012–2014 maksti stipendiumeid suurusjärgus 15 000 eurot. 2015. aastal ei ole Tapa stipendiumeid maksnud. Tapa tööjõukulud on perioodil 2012–2015

kasvanud ning alates 2015. aastast ei ole ka stipendiumeid väljastanud, mistõttu stipendiumitega seotud maksurisk on väike. Tapa on selgelt maksukäitumist muutnud ning on läinud stipendiumitelt üle töötasudele. (Mittetulundusühing Spordiklubi Tapa...)

MTÜ-l Spordiklubi Viimsi HC (Viimsi) tööjõukulud perioodil 2012–2014 puudusid. 2015. aastal oli tööjõukulu 9345 eurot ning seda ühe töötaja kohta. Samal perioodil on stipendiume makstud igal aastal *ca* 3000 eurot, kuid 2015. aastal stipendiumeid makstud ei ole. (Mittetulundusühing Spordiklubi Viimsi...) Viimsi kodulehel on siiski välja kuulutatud avalik konkurss stipendiumite taotlemiseks. Stipendiumi määramise tingimusteks on: 1) käsipallialased teadmised ja oskused, iseseisev täiendamine ja enese arendamine käsipallis; 2) soov ja valmidus arendada käsipallialast tegevust ning enesetäiendamise eesmärkidel ja projektides, mis ühtivad SK Viimsi HC arengukava ja tegevuskavadega. Kodulehel on stipendiumi info toodud küll välja noorte kategoorias, kuid arvestades üsna üldiselt sõnastatud tingimusi, saaksid stipendiumitele kandideerida ka kõrgliiga meeskonna mängijad ja treenerid. (Avalik konkurss...) 2015. aasta andmete alusel on Viimsil maksurisk tööjõumaksude suhtes väike, kuna stipendiume ei ole väljastatud.

Käsipalliklubidest on perioodil 2012–2015 igal aastal stipendiume maksnud vaid Kehra ja Põlva. Tapa ja Viimsi lõpetasid stipendiumite maksmise alates 2015. aastast. Lisaks neile on stipendiumite maksmist vähendanud Põlva meeskond. Klubidest on kõige suuremad tööjõukulud perioodil 2012–2015 Tapal– 101 350 eurot, kuid ühing tegeleb lisaks käsipallile ka maadluse ning kergejõustikuga. Ka MTA kontrolliosakonna talituse juhataja sõnul on käsipalli kõrgliigas väljamaksed selgelt kõige väiksemad ning paljud mängijad teevad sporti oma põhitöö kõrvalt. Viimasel ajal on MTA suhelnud ka käsipalli liiduga töötasudele ülemineamise teemal, et tagada võrdne kohtlemine kõikide spordialade vahel. (Lepassar 2017)

Töös selgus, et analüüsivad jalgpalliklubid maksid 2015. aastal stipendiume kokku ligikaudu 1,5 miljonit eurot, korvpalliklubid ligikaudu 850 000 (sellest spordiklubi Rafter stipendium ligikaudu 510 000 eurot) eurot ja võrkpalliklubid ligikaudu 730 000 eurot ning käsipalliklubid ligikaudu 130 000 eurot (lisa 1). Kui kõik analüüsivad korvpallimeeskonnad on stipendiumite maksmist vähendanud, siis jalgpallimeeskondadest ei ole keegi neid vähendanud. Võrkpalliklubidest vähendasid stipendiumite maksmist TTÜ spordiklubi ja Audentese võrkpalliklubi ning käsipalliklubidest Põlva meeskond. Lisaks lõpetasid stipendiumite maksmise kokku neli meeskonda: Rakvere Tarvas, Pirita Palliklubi, Tapa ja Viimsi. Märkimisväärne on, et kõikidel meeskondadel peale Kehra käsipallimeeskonna on

tööjõukulud analüüsitaval perioodil kasvanud. Nimetatud meeskond oli ka ainus, kellel tööjõukulud üldse puudusid 2015. aastal.

Esimeses jaotises väljatoodud Tallinna Halduskohtulahendi nr 3-13-70100 järgi tuleb stipendiumilepingutes väljamakstud summasid käsitada netosummadena. Seega olukorras, kui maksuhaldur kvalifitseeriks spordiklubi Rafter 2015. aastal makstud stipendiumi (507 078 eurot) ümber töötasuks, tooks see MTÜ-le kaasa maksukohustuse summas 372 628 eurot, millele lisanduksid ka intressid 0,06% päevas (maksukorralduse seaduse § 117 lg 1). Autori arvates on vähetõenäoline, et MTÜ-l oleks võimalik selliseid summasid tasuda ning sealjuures tegevust samal tasemel jätkata. MTA kontrolliosakonna talituse juhataja sõnul vanu perioode siiski kontrollima ei hakata ning MTA soovib, et spordiklubide maksuasjad oleksid korras praegu ja tulevikus (Lepassar 2017).

2.5. Pallimängu kõrgliiga mängijate töötasud, stipendiumid ja spordiklubide ankeetküsitluse tulemuste analüüs ning ettepanekud

Magistritöö autor sai MTA-st andmeid pallimängu kõrgliiga klubide maksukäitumise kohta. Kui majandusaasta aruannetest ei ole võimalik konkreetseid andmeid kõrgliiga mängijate töötasude ja stipendiumite kohta saada, siis MTA-st need andmed autor sai (andmed ei ole toodud iga konkreetse klubi kohta eraldi, vaid eri liigade kohta). Kuigi töös on analüüsitud meeskondade stipendiumite ja töötasude väljamakseid perioodil 2012–2015, siis alljärgnevalt on välja toodud ka arengud 2016. aasta kohta (lisa 2). Kõige suuremas summas on 2015. aastal stipendiume (761 180 eurot) makstud jalgpalluritele, kuid samas sai vähemalt 2016. aasta andmetel koguni 88% mängijatest ka töötasu. Seega on võimalik, et osa mängijatele makstakse nii töötasu kui ka stipendiumi. Jalgpallurite töötasu oli võrreldes korvpallurite ja võrkpallurite omaga siiski väiksem (keskmiselt 720 eurot). Võrkpalli kõrgliigas oli töötasu saajate osatähtsus kõige väiksem (51% mängijatest said töötasu). Stipendiumi saajaid oli kõige vähem korvpalli kõrgliigas (22% mängijatest). Samuti oli korvpallurite keskmine töötasu 2016. aastal kõige kõrgem (1300 eurot). Kuna mängijatele makstud stipendiumid on oluliselt väiksemad kui stipendiumid, mida spordiklubisid haldavad MTÜ-d on kajastanud majandusaasta aruannetes, siis võib eeldada, et stipendiume makstakse üsna suures ulatuses ka treeneritele ning teistele personaliliikmetele.

Magistritöö autor viis läbi ka anonüümse ankeetküsitluse kõrgliigas osalevate korv-, jalg-, võrk- ja käsipalliklubide hulgas, kes on aastatel 2012–2015 osalenud vähemalt kolmel hooajal kõrgliigas (kokku 27 spordiklubi; lisa 3). Küsitlusele vastas kokku 6 spordiklubi ehk 22%. Kuigi vastanuid oli võrdlemisi vähe, saab välja tuua mõned spordiklubide esindajate ettepanekud. Küsimusele, mida tuleks õigusaktides muuta, et spordiklubid oleksid tulevikus jätkusuutlikud ning konkurentsivõimelised, toodi välja alljärgnevad mõtted ja ettepanekud:

1. Riik võiks anda rohkem maksusoodustusi ettevõtjatele, kes spordiklubisid toetavad.
2. Maksuvabade stipendiumite maksmine sportlastele ja treeneritele võiks olla lubatud (vähemalt neile, kellel on olemas teine töökoht).
3. Riik võiks tagada stipendiaatidele sotsiaalsed garantiid.
4. Sportlasele makstavast töötasust võiks näiteks 800 eurot olla maksuvaba ning seda summat ületav osa oleks maksustatav kõikide tavapärase tööjõumaksudega.
5. Kui klubid peaksid maksma sportlastele täies ulatuses töötasu, siis võiks riik/kohalik omavalitus spordiklubisid rohkem toetada.
6. Ettevõtjad võiks vabastada toetuseks antavate summade ulatuses riigimaksudest.
7. Erasisikutele, kes toetavad tulumaksusoodustustega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja kuuluvaid ühinguid, võiks olla rohkem maksusoodustusi.

Magistritöö autor nõustub MTA seisukohtadega, et mängijatele, treeneritele ja muule abistavale personalile makstava tasu näol on tegemist töötasuga. Nagu intervjuust MTA kontrolliosakonna talituse juhatajaga selgus, siis noorematele mängijatele on maksuvabade stipendiumite maksmine lubatud. Sellega soodustab riik nooremate mängijate arengut ning nende värbamist. Kuid tagamaks õiguskindlus ja -selgus spordiklubidele, võiks MTA kodulehel toodud juhendit täpsustada (mis vanuses ning mis ulatuses on maksuvabade stipendiumite maksmine lubatud). Magistritöö autori arvates võiks juhendit muuta järgnevalt: spordistipendium on tulumaksust vabastatud, kui stipendiumi saaja on alla 23-aastane ning stipendiumi suurus ei ületa 6000 eurot kalendriaastas. Summat ületav osa oleks maksustatav kõikide tööjõumaksudega. Lisaks võiks riik nendele stipendiaatidele tagada ravikindlustuse (spordiklubide ettepanek nr 3). Selline muudatus vähendaks peamiselt nende klubide maksukoormust, kes arendavad Eesti noortest tippmängijaid. Isikutele, kes teevad sporti põhitöö kõrvalt, ei ole autori arvates siiski õigustatud teha maksuvabade stipendiumitega

erandeid. Sellisel juhul koheldaks ebavõrdselt neid isikuid, kes samuti töötavad kahel töökohal ning saavad töötasu mõlemast töökohast.

Teise muudatusena võiks riik autori arvates pigem soodustada ettevõtjaid spordiklubisid toetama, et katta ära stipendiumitelt töötasudele üleminekust tulenev maksukohustus. Ka praegu on ettevõtjatel võimalik sõlmida spordiklubidega sponsorlepingud ning sellisel juhul on tegemist tavapärase ettevõtluskuludesse kantava reklaamikuluga (Sportlastele ja treeneritele...). Lisaks võiks spordiklubide toetamiseks muuta tulumaksuseaduse § 49 lg 2 p-des 1 ja 3 toodud piiranguid. Autori arvates võiks kaaluda nimetatud sätetes toodud piirangute muutmist äriühingutele soodsamaks. Sellised muutused võiks eeldatavalt suurendada spordiklubide tulusid, et katta ära stipendiumitelt töötasudele ülemineku seonduvad täiendavad tööjõumaksud.

Üks spordiklubide ettepanek oli, et sportlastele võiks näiteks 800 eurot olla maksuvaba ning seda ületavalt osalt tuleks tasuda tavapärased tööjõumaksud. Magistr töö autori arvates ei ole esiteks tõenäoline, et Eesti seadusandja sellise erandi just sportlastele kehtestaks. Nagu ka Airi Lepassare intervjuust välja tuli, siis on vähetõenäoline et riik hakkaks kõrgliiga klubisid doteerima. Lisaks rakendub Eestis alates 2017. aastast üldine maksuvaba miinimumi tõus kuni 500 euroni. Autori arvates oleks mõistlikum pigem soodustada erasektorit spordiklubisid rohkem toetama. Samuti ei pea autor kuigi tõenäoliseks, et riik lähiajal teeks eraisikutele rohkem maksusoodustusi, mis võiks soodustada eraisikuid spordiklubidele annetama.

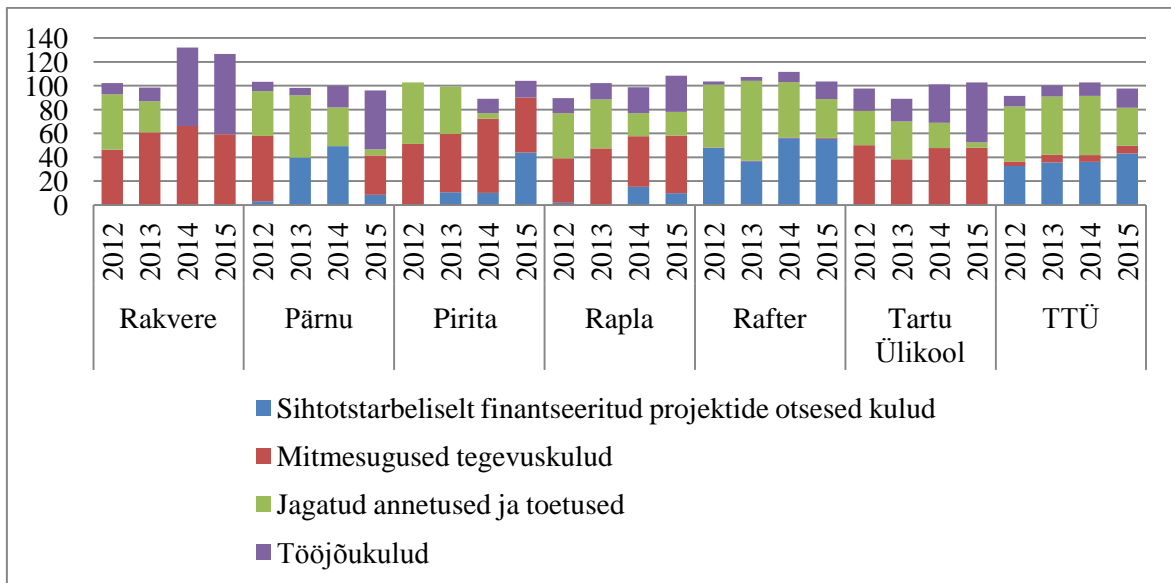
Seega kokkuvõttes leidis magistr töö autor, et sportlastele tehtavate väljamaksete juhendit võiks muuta, lisades sinna konkreetse vanusepiirangu (23 eluaastat) ja väljamakse suuruse (6000 eurot), mida oleks spordiklubidel õigus stipendiumina maksta. Lisaks tuleks autori arvates kaaluda tulumaksuseaduse § 49 lg 2 p-des 1 ja 3 toodud piirangute muutmist äriühingutele soodsamas suunas. Kui spordiklubile makstavalt summalt ei peaks täiendavalt riigile maksusid maksma, võiks see autori arvates motiveerida ettevõtjaid sporti rohkem panustama. Nimetatud muudatused võiksid suurendada spordiklubide tulusid ja tagaksid sujuvama ülemineku stipendiumitelt töötasule.

3. PALLIMÄNGU KÕRGLIIGA KLUBIDE ARENGUKIIRUSE JA MAKSEVÕIME ANALÜÜS

3.1. Korvpalli kõrgliiga klubide arengukiiruse ja maksevõime analüüs

Selles alajaotises analüüsitakse seitsme Eesti korvpalli kõrgliiga klubi haldava MTÜ arengukiirust ja maksevõimet. Korvpalliklubisid haldavate MTÜ-de bilansid ja tulemiaruaanded on toodud lisas 4–5 ning tulemiaruaande vertikaal- ja horisontaalanalüüs lisas 6–12. Rapla korvpallikool ja spordiklubi Rafter on tulemiaruaannetes stipendiumitekulu arvestanud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide kuluna. Selleks, et tagada kulukirjete parem võrreldavus, tuuakse stipendiumitekulu majandusaasta aruande lisa andmetel tulemiaruaannetes eraldi reana välja ning selle võrra vähendatakse sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otseseid kulusid. Spordiklubi Rafter stipendiumite kulu leitakse vastavalt vormil INF 9 kajastatule (kuna majandusaasta aruannetes ei ole stipendiumite maksmist kajastatud). TTÜ spordiklubi kajastab samuti stipendiume sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kulude all. 2012. aastal on TTÜ spordiklubi kajastanud veel lisaks 13 419 eurot eraldi annetuste ja toetustena (tegemist mittesihtotstarbeliste annetuste ja toetustega ning tegevuskulude sihtfinantseeringuga Tallinna Spordi- ja Noorsooameti poolt). Ka TTÜ spordiklubi puhul tuuakse stipendiumite kulu eraldi reana välja ning selle võrra vähenevad sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud.

Autor analüüsib alljärgnevalt nelja kõige olulisema kulukirje suhet kogutulusse: sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud, mitmesugused tegevuskulud, tööjõukulud, annetused ja toetused (joonis 3.1).

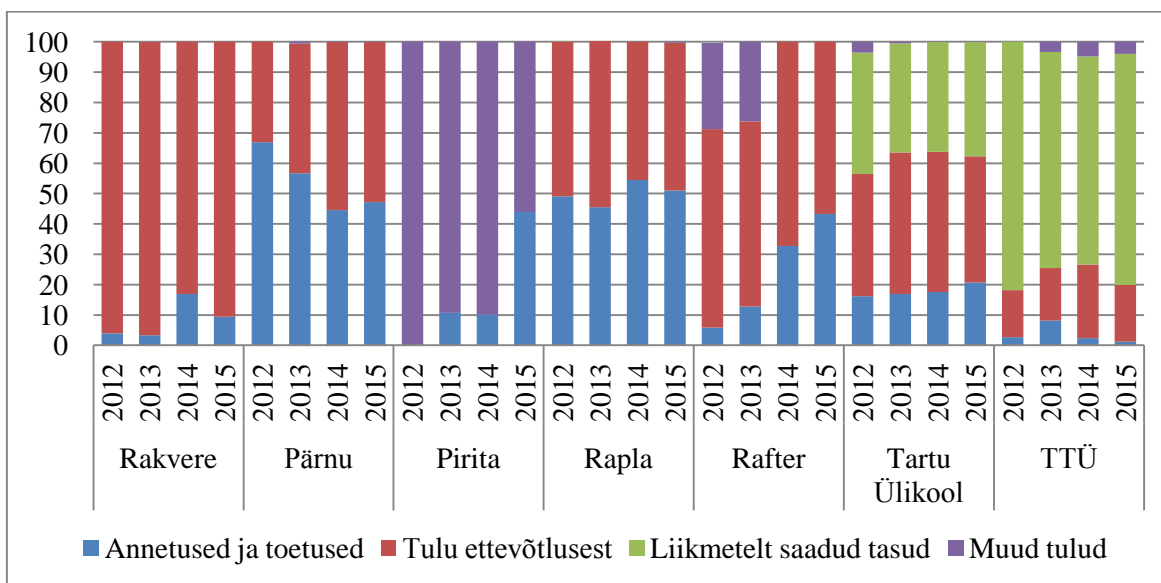
Joonis 3.1. Kulu kirjete suhe kogutulusse perioodil 2012–2015 (%)

Allikas: autori koostatud (lisa 6–12)

Perioodil 2014–2015 on kõikidel korvpalliklubidel tõusnud märgatavalt tööjõukulude suhe ning vähenenud stipendiumite kulu suhe kogutulusse. Annetuste ja toetuste suhe kogutulusse oli kõige suurem spordiklubil Rafter ja TTÜ spordiklubil (2015. aastal vastavalt 33% ja 32%). TTÜ spordiklubi poolt jagatavate annetuste ja toetuste suur suhe kogutulusse on autori arvates selgitatav sellega, et spordiklubi tegeleb mitme eri spordialaga. Samuti on noortele sportlastele stipendiumite maksmine üldjuhul MTA seisukoha järgi aktsepteeritav. Samas on spordiklubi Rafter poolt makstavate stipendiumite näol peamiselt siiski tegemist varjatud töötasu maksmisega BC Kalev/Cramo mängijatele ning MTÜ-l on seetõttu märkimisväärne maksurisk. Jooniselt 3.1 nähtub, et korvpalliklubidest ületavad perioodil 2014–2015 Rakvere Tarvase kulud kogutulu kõige rohkem. Seega mõjutas töötasudele üleminek nimetatud MTÜ eelarvet kõige rohkem, kuna mängijate ja treenerite palgafondiga seotud suurenenud tööjõukulusid ei suudetud tuludest katta. 2015. aastast läks stipendiumitelt täielikult töötasudele üle ka Pirita Palliklubi, kuid ühingu tööjõukulud moodustavad kogutulust oluliselt väiksema osa kui Rakvere Tarvasel. Märkimisväärne on kahe ülikooli spordiklubi stipendiumite ja tööjõukulude jaotuse muutused analüüsitava perioodil. TÜ Akadeemilisel spordiklubil on tööjõukulude suhe kogutulusse 2015. aastal suurenenud ligikaudu 18%, TTÜ spordiklubil võrreldes eelneva aastaga vaid ligikaudu 5%. Samal perioodil on ka stipendiumite maksmine TÜ Akadeemilisel spordiklubil vähenenud oluliselt

rohkem. Erinevus on põhjustatud sellest, et TÜ Akadeemiline spordiklubi sõlmis alates 2015. aastast treeneritega käsunduslepingud (kuni 2014. aastani toimus treenerite tasustamine spordistipendiumite kaudu). TTÜ spordiklubis ei ole nii suurt muutust toimunud ning stipendiumid ületavad endiselt tööjõukulu.

Alljärgnevalt on analüüsitud korvpallimeeskondade tulude jaotust ning dünaamilisi muutusi aruannete kirjetes perioodil 2012–2015 (joonis 3.2). Tulude täpsem summaline jaotus ning arvutatud keskmised juurdekasvutempod on toodud töö lisa 13.

Joonis 3.4. Tulude jaotus tulemiaruanete järgi perioodil 2012–2015 (%)

Allikas: autori koostatud (lisa 6–12)

Rakvere Tarvase, Pärnu korvpalliklubi ja Rapla korvpallikooli tulud moodustasid töös analüüsitava perioodil annetused ja toetused ning ettevõtlustulu. Rapla korvpallikool on saanud ka liikmemakse ja kõik korvpalliklubid on saanud muud tulu (mida ei ole aruannetes täpsustatud), kuid selle maht on kõigil jäänud alla 1% vastava aasta kogutulust. Nimetatud korvpalliklubidest sõltub ettevõtlustulust selgelt kõige rohkem Rakvere Tarvas. Ettevõtlustulu moodustas kogutulust 2015. aastal koguni 91%. Ükski kolmest korvpalliklubist ei ole enda majandusaasta aruannetes välja toonud toetuste saamist avalikult sektorilt. Samas võib autori arvates eeldada, et mingil määral kohalikud omavalitsused siiski klubisid toetavad, kuna tegemist on Eesti väikeste linnade ainsate klubidega korvpalli kõrgliigas. Saadud annetuste ja toetuste keskmine juurdekasvutempo oli töös analüüsitava perioodil 38% ning ettevõtlustulul

1%. Kogutulu juurdekasvutempo oli 3%. Samal perioodil on Rakvere Tarvase kogukulu juurdekasvutempo olnud 11%. Seega on kulud kasvanud selgelt kiiremini kui tulud. Kõige rohkem on kulude kasvu mõjutanud töjõukulude kasv (keskmine juurdekasvutempo 100%). 31.12.2015 seisuga oldi võlgu nii tarnijatele, töövõtjatele kui ka maksuametile. Alates 2015. aastast on ühingul bilansis ka pikaajalised võlad ja ettemaksed kokku summas 34 225 eurot, kuid täpsemalt ei ole aruandes selgitatud, millest kirje koosneb. Seega ei ole Rakvere Tarvas suutnud enda tulusid piisavalt kasvatada, et finantseerida kulude (peamiselt töjõukulude) kasvu ning tegevuse jätkamiseks on kasutatud laenukapitali.

Pärnu korvpalliklubi ja Rapla korvpallikooli tulude jagunemine annetuste ja toetuste ning ettevõtlustulu vahel on võrdsem. Perioodil 2014–2015 moodustasid Pärnu korvpalliklubi ettevõtlustulud 53–55% kogutulust. Eelnevalt moodustasid suurema osa kogutulust annetused ja toetused. Saadud annetuste ja toetuste keskmine juurdekasvutempo on töös analüüsitaval perioodil olnud 5% ning ettevõtlustuludel 38% aastas. Kogutulude juurdekasvutempo oli töös analüüsitaval perioodil keskmiselt 18%. Samal perioodil on kogukulude keskmine juurdekasvutempo olnud 15% aastas. Seega on tulud kasvanud kiiremini kui kulud, mistõttu on Pärnu korvpalliklubi aruandeaasta tulem olnud perioodil 2013–2015 positiivne. Pärnu korvpalliklubi on suutnud kasvanud töjõukulusid finantseerida peamiselt ettevõtlustulude kasvust. Ka Rapla korvpallikoolil ei ole suuri muutusi tulude struktuuris olnud ning annetuste ja toetuste suhe kogutulusse on jäänud vahemikku 45–54%. Saadud annetuste ja toetuste juurdekasvutempo oli 2012.–2015. aastal 7%, ettevõtlustuludel 4%. Kogutulude keskmine juurdekasvutempo oli 6%. Samal perioodil on kogukulude juurdekasvutempo olnud 14%. Kulude kasvu on peamiselt vedanud töjõukulud, mille keskmine juurdekasvutempo oli koguni 42%. Tegevuse finantseerimiseks ei ole Rapla korvpallikool majandusaasta aruannete kohaselt laenu võtnud. 2015. aastal olid ühingul võlad tarnijate, töövõtjate ja maksuameti ees. Seega erinevalt Pärnu korvpalliklubist, ei suutnud Rapla korvpallikool põhitegevuse tulusid piisavalt kasvatada, et katta kasvanud kulusid.

Spordiklubi Rafter tulude struktuur sarnaneb perioodil 2014–2015 eelnevalt analüüsitud klubidega, kuid aastatel 2012–2013 moodustasid ligikaudu 30% kogutulust muud tulud, mida aruannetes ei täpsustatud. Nimetatud spordiklubi annetuste ja toetuste suhe kogutulusse on igal aastal tõusnud. Spordiklubi Rafter ei ole majandusaasta aruannetes välja toonud, kas selle hulgas on ka avalikult sektorilt saadud toetusi. Spordiklubi Rafter annetuste ja toetuste keskmine juurdekasvutempo on 116% aastas ning ettevõtlustulude puhul 5%. Kuni

2013. aastani on kajastatud tulemiaruanDES muid tulusid eraldi, kuid perioodil 2014–2015 kajastuvad need annetuste ja toetuste real. Seega on kogutulude juurdekasvutempo olnud 11%. Samal perioodil on kogukulude juurdekasvutempo olnud 10%. Kuigi viimaste aastatega on tulud kiiremini kasvanud kui kulud, on spordiklubi lõpetanud majandusaastad ikkagi negatiivse tulemiga. Puudujäägi finantseerimiseks on kasutatud lühiajalist võlga ja ettemakseid. Vähemalt perioodil 2012–2013 ei olnud spordiklubi majandusaasta aruannete kohaselt tegevuse finantseerimiseks laenu võtnud ning kirje koosnes võlast tarnijatele, töövõtjatele, maksuametile ning ettemaksetest. Seega on suudetud negatiivset tulemit siiani katta igal aastal lühiajalise võlga.

Võrdlemisi sarnane on tulude struktuur kahe ülikooli meeskonnal. Nii TÜ Akadeemilise spordiklubi kui ka TTÜ spordiklubi tuludest moodustasid vähemalt kolmandiku liikmetelt saadud tasud. Lisaks on mõlemad MTÜ-d saanud annetusi ja toetusi, ettevõtlustulu ning muud tulu (mida TTÜ spordiklubi ei ole aruannetes täpsustanud). TÜ Akadeemilise spordiklubi tulude jaotus erineb teistest korvpalliklubisid haldavatest MTÜ-dest sellepoolest, et on välja toodud toetuste saamine nii riigilt kui ka kohalikult omavalitsuselt. Mõlema spordiklubi tulude struktuur on püsinud üsna stabiilsena. Näiteks on TÜ Akadeemilise spordiklubi liikmemaksude suhe kogutulusse olnud vahemikus 36–40% ning TTÜ spordiklubil 69–82%. Kõige kiirem keskmine juurdekasvutempo on olnud riigi ja kohalike omavalitsuste toetuste puhul (12%). Annetuste ja toetuste keskmine juurdekasvutempo on olnud 9% ning ettevõtlustuludel 2%. Liikmemaksud on püsinud üsna stabiilsena ning keskmine juurdekasvutempo oli 0,3%. Kokku on tulude juurdekasvutempo 2%. Kulude juurdekasvutempo on 2012.–2015. aastal 4%. Kuigi kulud on kasvanud kiiremini kui tulud, oli TÜ Akadeemilisel spordiklubil netovara 31.12.2015 seisuga 213 970 eurot. Seega on spordiklubi end siiani suutnud edukalt ära majandada eelnevate perioodide positiivsest tulemist.

TTÜ spordiklubi ettevõtlustulude keskmine juurdekasvutempo on nelja aastaga olnud 4%, kuid nii saadud annetused ja toetused kui ka liikmetelt saadud tasud on baasaastaga võrreldes vähenenud (juurdekasvutempo vastavalt –24% ja –4%). Kokkuvõttes on tulud 2015. aastal võrreldes baasaastaga vähenenud ligikaudu 25 000 euro võrra ning keskmine juurdekasvutempo on –2%. Kogukulude keskmine juurdekasvutempo on 2012.–2015. aastal 2%. Seega on spordiklubi tulud vähenenud, kuid kulud võrreldes 2012. aastaga kasvanud. Majandusaasta aruannete kohaselt ei ole TTÜ spordiklubi tegevust laenu abil finantseerinud.

2015. aasta majandusaruande kohaselt on TTÜ spordiklubil võlad nii tarnijatele, töövõtjatele kui ka maksuametile. Lisaks sisaldasid lühiajalised kohustised saadud ettemakseid. Seega on siiani suudetud tegevust finantseerida lühiajalise võla kasutamise abil. Kuna klientide ettemaksed ja tarnijate ning töövõtjate võlgnevused on intressivabad, siis on see odavaim viis katta ühingu varasid. Samas vähendab see ühingu usaldusväärsust tarnijate jaoks ning maksuametile võlgu olles tuleb maksta ka intressi 0,06% päevas. Seega on mõlema ülikooli spordiklubi kulud on töös analüüsitaval perioodil kasvanud, kuid erinevalt TTÜ spordiklubist on TÜ Akadeemiline spordiklubi suutnud tulusid kasvatada.

Teistest korvpalliklubidest eristub tulude struktuuri poolest selgelt Pirita Palliklubi, kelle tulud koosnevad peamiselt muudest tuludest, mis aruannete kohaselt on tekkinud põhikirjalise tegevusega kaasnevast finantstulust. Aruannetes ei ole täpsustatud, millise finantstuluga on täpsemalt tegemist. Finantstulu suhe kogutulusse on siiski langevas trendis. Kui 2012. aastal moodustas finantstulu kogutulust 100%, siis 2015. aastal 56%. Alates 2013. aastast on Pirita Palliklubi saanud annetusi ja toetusi, kuid aruannetest ei selgu, kellelt toetused pärinevad. Finantstulu on baasaastaga vähenenud ligikaudu 20 000 euro võrra ning keskmine juurdekasvutempo on –10%. Kokku on tulude juurdekasvutempo olnud annetuste ja toetuste kasvamise toel 10%. Kogukulude keskmine juurdekasvutempo on 8%. Seega on Pirita Palliklubi suutnud kasvavaid tööjõukulusid finantseerida annetustest ja toetustest. Aruandeaasta tulemid on 2012. aastal ja 2015. aastal siiski olnud negatiivsed. Samas ei ole tegevuse finantseerimiseks laenukapitali kaasatud ning 31.12.2015 seisuga oli võlg tarnijatele ja maksuametile.

TÜ Akadeemilise spordiklubi ja korvpalliklubi Pärnu kiire maksevalmiduse kordajad näitavad, et ühingutel oli 2015. aastal piisavalt likviidset vara lühiajaliste kohustiste katmiseks (tabel 3.1). Korvpalliklubi Pärnu lühiajaline maksevõime on võrreldes eelneva aastaga oluliselt paranenud. Kui raha jääk oli 2015. aastal samas suurusjärgus 2014. aasta näitajaga, siis nõuete ja ettemaksete osa on suurenenud ligikaudu 44 korda. Korvpalliklubi Pärnu ei ole aruandes täpsemalt selgitanud, millest nimetatud kirje koosneb. Kuna 2015. aastal ületas ainuüksi ühingu raha jääk lühiajalisi kohustisi, siis võib lühiajalist maksevõimet hinnata heaks. Teistel ühingutel (v.a Pirita Palliklubi 2014. aastal) on perioodil 2012–2015 näitaja igal aastal jäänud alla ühe. Kõige raskem oli 2015. aastal seis lühiajaliste kohustiste katmisel likviidse varaga Rakvere Tarvasel, kelle näitaja oli 0,08. Rakvere Tarvasel suurenesid 2015. aastal oluliselt võlad töövõtjatele ja tarnijatele. Võla suurenemine töövõtjatele on autori

hinnangul seotud tööjõukulude suurenemisega seoses võlaõiguslike lepingute sõlmimisega mängijatega. Samuti oli lühiajaliste kohustiste katmisel likviidse varaga suuri raskusi TTÜ spordiklubil, Rapla korvpallikoolil ja spordiklubil Rafter (2015. aastal kõigil näitaja alla 0,3).

Tabel 3.1. Kiire maksevalmiduse kordaja perioodil 2012–2015 (korda)

MTÜ nimi	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015
Rakvere Tarvas	0,30	0,58	0,24	0,08
Korvpalliklubi Pärnu	0,34	0,63	0,66	2,10
Pirita Palliklubi	0,09	0,21	1,03	0,43
Rapla Korvpallikool	0,90	0,58	0,57	0,18
Spordiklubi Rafer	0,50	0,41	0,26	0,28
TÜ Akadeemiline spordiklubi	1,32	3,47	2,49	1,81
TTÜ Spordiklubi	0,37	0,49	0,39	0,14

Allikas: autori koostatud (lisa 4)

Pikaajaline maksevõime on võõrkapitali kordaja põhjal väga heal tasemel TÜ Akadeemilisel spordiklubil ning Pärnu korvpallikoolil (tabel 3.2). Mõlemal oli ainsana näitaja alla ühe, ehk ühingutel oli vara rohkem kui kohustisi (netovara positiivne). Seega sõltuvad nimetatud MTÜ-d tegevuse finantseerimisel vähem võõrkapitalist ning võlausaldajate jaoks on risk madal. Kõige raskem oli taas seis Rakvere Tarvasel, kelle võõrkapitali kordaja oli 15,69, ehk kohustised ületasid vara ligikaudu 16 korda. Autori arvates peaks Rakvere Tarvas püüdma tulusid oluliselt suurendada või kulusid (eelkõige tööjõukulusid) vähendada, et suudetaks ka edaspidi tegevust jätkata. Viimasel kahel aastal on Rakvere Tarvas katnud tööjõukulusid laenu abil, mis ei ole pikas perspektiivis jätkusuutlik. Autori hinnangul võib ühingul tekkida laenu saamisega edaspidi raskusi, kuna võlausaldajad ei pruugi olla nõus andma laenu isegi kõrgema intressiga. Samas on Rakvere Tarvasel võõrkapitali kordaja olnud kõrge isegi perioodil, mil mängijaid tasustati stipendiumitega.

Tabel 3.2 Võõrkapitali kordaja perioodil 2012–2015 (korda)

MTÜ nimi	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015
Rakvere Tarvas	3,27	1,71	4,10	15,69
Korvpalliklubi Pärnu	2,92	1,60	1,51	0,48
Pirita Palliklubi	10,69	4,74	0,97	2,30
Rapla Korvpallikool	0,68	0,90	0,96	2,51
Spordiklubi Rafer	1,98	2,38	3,67	3,45
TÜ Akadeemiline spordiklubi	0,67	0,25	0,35	0,47
TTÜ Spordiklubi	2,67	2,04	2,59	7,40

Allikas: autori koostatud (lisa 4)

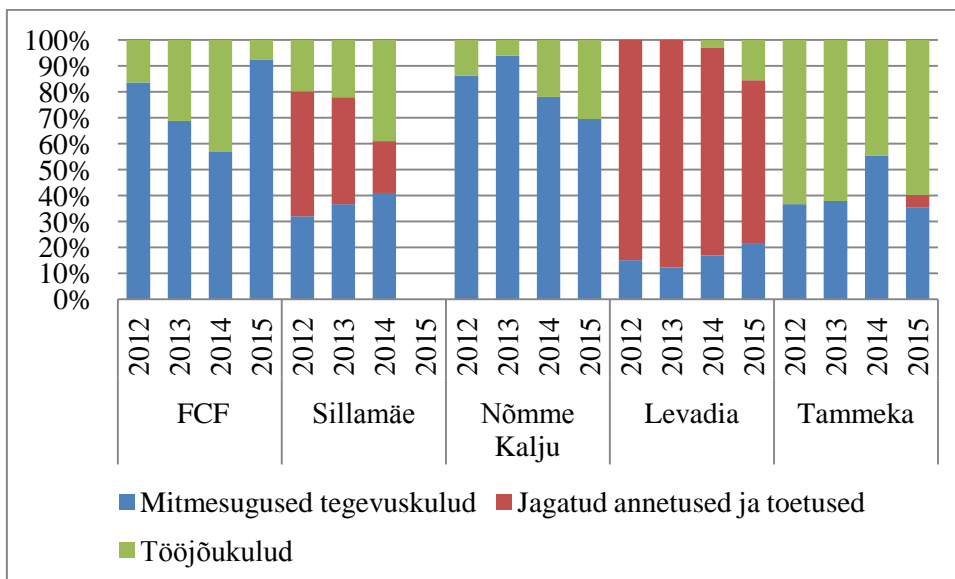
Korvpalliklubidest oli 31.12.2015 seisuga netovara ainsana positiivne (vara rohkem kui kohustisi) korvpalliklubil Pärnu ning TÜ Akadeemilisel spordiklubil. Samadel klubidel olid ka maksevõime näitajad kõige paremad. Rakvere Tarvasel, kes läks 2014. aastast stipendiumite maksmiselt üle töötasudele, oli kõige suuremaid probleeme nii lühiajalise kui ka pikaajalise maksevõimega. Maksevõime näitajad nõrgenesid just alates 2014. aastast. Töö autor jõudis järeldusele, et see oli peamiselt tingitud sportlastele stipendiumitelt töötasude maksmisele üleminekuga kaasnenud suurenenud tööjõukuludest, mida ei suudetud põhitegevuse tuludest katta. 2015. aastast läks täielikult stipendiumitelt töötasudele üle ka Pirita Palliklubi, kuid ühingu tööjõukulud moodustavad kogutulust oluliselt väiksema osa kui Rakvere Tarvasel, mistõttu on Pirita Palliklubi maksevõime nõrgenenud märksa vähem kui Rakvere meeskonnal. Perioodil 2014–2015 on kõikidel korvpalliklubidel tõusnud märgatavalt tööjõukulude suhe ning vähenenud makstavate stipendiumite suhe kogutulusse. Kõige rohkem suurenes tööjõukulude suhe kogutulusse Rakvere Tarvasel, Pärnul korvpalliklubil ja TÜ Akadeemilisel spordiklubil. Nii Rakvere Tarvasel, Rapla korvpallikoolil, spordiklubil Rafer kui ka TTÜ spordiklubil on nii lühiajaline, kui ka pikaajaline maksevõime muutnud analüüsitaval perioodil nõrgemaks. Sealjuures on kõigil peale TTÜ spordiklubi olnud tööjõukulude kasv kululiikidest kiireim. Seitsmest korvpalliklubist neljal (Rapla

korvpallikool, Rakvere Tarvas, TÜ Akadeemiline spordiklubi, TTÜ spordiklubi) ületas töös analüüsitaval perioodil kogukulude juurdekasvutempo tulude juurdekasvutempot, mis viitab sellele, et sellise trendi jätkudes võib tegevuse finantseerimisel tekkida probleeme.

3.2. Jalgpalli kõrgliiga klubide arengukiiruse ja maksevõime analüüs

Selles alajaotises analüüsitakse viie jalgpalli Eesti kõrgliiga klubi haldava MTÜ arengukiirust ja maksevõimet. Jalgpalliklubisid haldavate MTÜ-de bilansid ja tulemiarued on välja toodud lisas 14–15 ning tulemiaruede vertikaal- ja horisontaalanalüüs lisas 16–20. Erinevalt korvpalliklubidest tegelevad kõik jalgpalliklubisid haldavad MTÜ-d ainult jalgpalliga. Sillamäe meeskonnal on töö koostamise ajaks 2015. aasta majandusaasta aruanne esitamata, mistõttu on selle meeskonna puhul analüüsitud perioodi 2012–2014. Parema võrreldavuse tagamiseks on töö lisas Sillamäe tulemiaruanne perioodil 2012–2014 toodud eraldi välja stipendiumite kulu ning sellevõrra on vähendatud tööjõukulused. Lisaks on 2014. aasta tulemiaruanne lisatud põhitegevuskulud mitmesuguste tegevuskulude alla. Levadia ei ole 2012. ja 2015. aasta majandusaasta aruannete tulemiaruanne stipendiume välja toonud, mistõttu tõi autor siinses töös stipendiumikulu deklaratsiooni INF9 andmetel eraldi välja. MTÜ kajastab stipendiumikulu muu tegevuskuluna. Selle võrra vähendati töö lisades välja toodud tulemiaruanne MTÜ muid tegevuskulusid. Tammeka kajastab tööjõukulu 2015. aasta aruanne sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna, kuid töö lisas tõi autor tulemiaruanne tööjõukulu eraldi välja.

Autor analüüsib alljärgnevalt kolme kõige olulisema kulukirje suhet kogutuluse: mitmesugused tegevuskulud, tööjõukulud, annetused ja toetused (joonis 3.3).

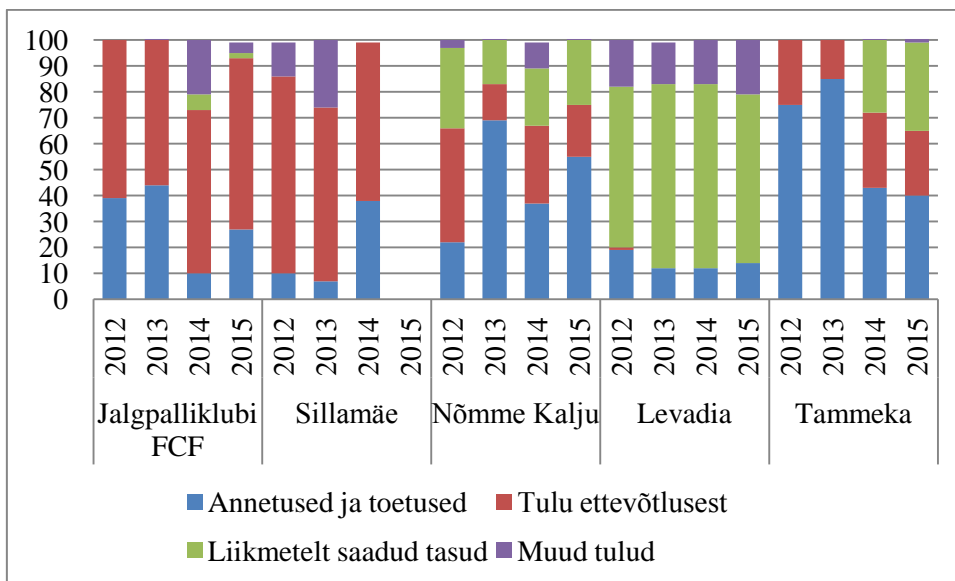

Joonis 3.3. Kulu kirjete suhe kogutulusse perioodil 2012–2015

Allikas: autori koostatud (lisa 16–20)

Erinevalt korvpalliklubidest on sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesid kulusid aruannetes kajastanud vaid Tammeka meeskond, mistõttu analüüsis seda välja ei tooda. Jalgpalliklubi FCF kulude struktuur erines konkurentidest, kuna eespool nimetatud kulud ületasid kogutulu selgelt kõige rohkem. 2014. aastal moodustasid ainuüksi mitmesugused tegevuskulud ja tööjõukulud kogutulust 486%. Levadial tööjõukulud perioodil 2012–2013 puuduvad ning perioodil 2014–2015 moodustavad need jalgpallimeeskondadest suhtena kogutulusse kõige väiksema osa. Tammeka on stipendiumeid maksnud vaid 2015. aastal (4% kogutulust). Kuigi jalgpalliklubil FCF ja Nõmme Kaljul on stipendiumikulu analüüsitaval perioodil puudunud, siis on mängijaid stipendiumitega ikkagi tasustatud, kuid seda läbi teiste MTÜ-de (jalgpallikoolide), hoides kokku nii stipendiumikulu.

Alljärgnevalt on analüüsitud jalgpallimeeskondade tulude jaotust ning dünaamilisi muutusi aruannete kirjetes perioodil 2012–2015 (joonis 3.4). Tulude summaline jaotus ning arvutatud keskmised juurdekasvutempod on toodud töö lisas 21. Levadia on 2012.–2014. aastal tulemiaruanetes kajastanud tulusid tegevusest, mida ei ole täpsustatud. Töö lisades on Levadia tulemiaruanetes see kajastatud ettevõtlustuluna. Lisaks on samal perioodil kajastatud eraldi osavõtutasu, mis on töös arvestatud muu tuluna.

Joonis 3.4. Tulude jaotus tulemiaruannete järgi perioodil 2012–2015

Allikas: autori koostatud (lisa 16–20)

Jalgpalliklubi FCF ja Sillamäe meeskondade tulude struktuur on analüüsitaval perioodil üsna sarnane. Mõlemal on ettevõtlustulud moodustanud igal aastal üle poole kogutulust. Mõlemad meeskonnad on analüüsitaval perioodil saanud toetusi ka avalikult sektorilt. Jalgpalliklubi FCF on alates 2014. aastast saanud liikmetelt ka tasusid. Jalgpalliklubi FCF kogutulu on analüüsitaval perioodil vähenenud keskmise juurdekasvutempoga –5%. Kõige rohkem on sel perioodil vähenenud annetused ja toetused (juurdekasvutempo –9% aastas). Samal perioodil on kogukulud vähenenud juurdekasvutempoga –27%. Kuigi kulud on vähenenud märksa kiiremini kui tulud, siis ületavad kulud ikkagi igal aastal tulusid. Jalgpalliklubi FCF on puudujääki finantseerinud nii laenu abil kui ka eelmiste perioodide tulemist. Sillamäe meeskonna kogutulu on analüüsitaval perioodil kasvanud keskmise aastase juurdekasvutempoga 37%. Samal ajal on kulud kasvanud keskmiselt 32%. Seetõttu on Sillamäe põhitegevuse tuleml olnud ka perioodil 2013–2014 positiivne.

Nii Nõmme Kaljul kui ka Tammeka meeskonnal moodustasid perioodil 2013–2015 suurima osa kogutulust annetused ja toetused. Mõlema meeskonna puhul kajastub analüüsitaval perioodil selle hulgas ka toetus kohalikult omavalitsuselt. Nõmme Kalju kogutulu juurdekasvutempo oli analüüsitaval perioodil 25%. Kogutulu kasvu aitas tõsta peamiselt annetuste ja toetuste kasv (keskmise juurdekasvutempo 54%). Samal perioodil kasvasid kulud keskmise juurdekasvutempoga 22%. Seega kasvasid tulud kiiremini kui kulud,

mistõttu on ka põhitegevuse tulem olnud perioodil 2013–2014 positiivne. Tammeka tulud on analüüsitaval perioodil kasvanud kõige kiiremini (keskmise juurdekasvutempo 118%). Avalikult sektorilt saadud toetuste juurdekasvutempo oli 50%. Samal perioodil on kogukulud kasvanud 114%. Seega on ka Tammekal kasvanud tulud kiiremini kui kulud. Seetõttu on Tammeka aruandeaasta tulem olnud pärast 2012. aastat positiivne. Nii Nõmme Kaljul kui ka Tammekal on netovara 31.12.2015 seisuga positiivne, seega on meeskonnad suutnud end 2015. aastani jätkusuutlikult majandada.

Levadia meeskonnal moodustasid analüüsitaval perioodil kõige suurema osa kogutulust liikmetelt saadud tasud, mis jäid vahemikku 62–71% kogutulust. Levadia erineb konkurentidest ka selle poolest, et on ettevõtlustulu saanud vaid 2012. aastal ning see moodustas vaid 1% kogutulust. Levadia on saanud ka annetusi ja toetusi ning need on jäänud vahemikku 12–19% kogutulust. 2015. aastal moodustas kirjest koguni 98% kohaliku omavalitsuse ja riigi toetus. Seega on erasektor panustanud meeskonna eelarvesse oluliselt vähem kui konkurentidel. Levadia kogutulu keskmine juurdekasvutempo oli analüüsitaval perioodil 26%. Samal perioodil kasvasid kulud keskmise juurdekasvutempoga 25%. Seega kasvasid meeskonnal tulud kiiremini kui kulud. Analüüsitaval perioodil kasvasid Sillamäe, Nõmme Kalju, Levadia ja Tammeka tulud kiiremini kui kulud ning jalgpalliklubi FCF meeskonnal vähenesid kulud kiiremini kui tulud. Sellist arengut võib autori arvates pidada positiivseks ning kui suudetakse tulusid kuludest kiiremini kasvatada, võivad kõik klubid mõne aasta pärast saavutada positiivse netovara.

Jalgpalliklubide kiire maksevalmiduse kordajad on toodud tabelis 3.3. Kui seitsmest korvpalliklubist oli vaid kahel likviidset vara rohkem kui lühiajalisi kohustisi, siis jalgpalliklubidest oli 31.12.2015 seisuga viiest meeskonnal kolmel kiire maksevalmiduse kordaja üle 0,90. Tammekal oli kiire maksevalmiduse näitaja kõige parem. Kõige raskem oli seis lühiajaliste kohustiste katmisel likviidse varaga Levadia meeskonnal, kelle näitaja on kogu analüüsitaval perioodil jäänud alla 0,3 ning 31.12.2015 seisuga oli see vaid 0,01. Levadial oli 31.12.2015 seisuga likviidset vara vaid 438 eurot, samal ajal lühiajalisi kohustisi ligikaudu 31 000 eurot. Arvestades Levadia varalist seisu võis autori arvates MTÜ-l järgneval aastal tekkida suuri raskusi kohustiste tasumisel. Samas ei olnud Levadia tegevuse finantseerimisel laenuraha siiani kasutanud, kuid olukorras, kus klubi ei suuda tulusid oluliselt suurendada või kulusid kärpida, võidakse olla sunnitud tegevuse finantseerimiseks laenu võtma. Ka Sillamäe meeskonnal oli kogu analüüsitaval perioodil kiire maksevalmiduse

kordaja alla 0,5. Arvestades, et 31.12.2014 seisuga moodustas raha likviidsest varast vaid 3%, võis klubil tekkida kohustiste täitmisel suuri raskusi.

Tabel 3.3. Kiire maksevalmiduse kordaja perioodil 2012–2015 (korda)

MTÜ nimi	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015
Jalgpalliklubi FCF	0,89	0,51	0,78	0,98
Sillamäe	0,09	0,32	0,26	-
Nõmme Kalju	4,30	8,50	4,10	1,07
Levadia	0,13	0,20	0,22	0,01
Tammeka	0,75	1,51	1,26	3,32

Allikas: autori koostatud (lisa 14)

Pikaajaline maksevõime on võõrkapitali kordaja kohaselt jalgpalliklubidest kõige parem jalgpalliklubil FCF (tabel 3.4). Samas moodustas jalgpalliklubi FCF varast 31.12.2015 seisuga koguni 87% põhivara ning sellest omakorda 89% nõuded finantsinvesteeringu müügist. Seega sõltub FCF pikaajaline maksevõime oluliselt sellest, kuidas nimetatud nõue laekub. Ka Tartu Tammekal ja Nõmme Kaljul oli 31.12.2015 seisuga vara rohkem kui kohustisi, mistõttu võib nende pikaajalist maksevõimet hinnata heaks. Levadia võõrkapitali kordaja oli 31.12.2015 seisuga koguni 70,66 ning see langes eelneva aastaga ligikaudu 15 korda. Levadial vähenes 31.12.2015 võrreldes eelneva aastaga käibevara ning suurenesid kohustised. Selle üheks põhjuseks võib autori hinnangul olla tööjõukulude ligikaudu kuue kordne tõus. Sillamäe meeskonna võõrkapitali kordaja on analüüsitaval perioodil olnud ligikaudu üks. Seega on varad ja kohustised olnud üsna samas suurusjärgus.

Tabel 3.4. Võõrkapitali kordaja perioodil 2012–2015 (korda)

MTÜ nimi	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015
Jalgpalliklubi FCF	0,18	0,20	0,20	0,27
Sillamäe	1,17	1,0	1,12	-
Nõmme Kalju	1,32	0,74	0,51	0,78
Levadia	8,0	5,10	4,61	70,66
Tammeka	1,34	0,66	0,79	0,84

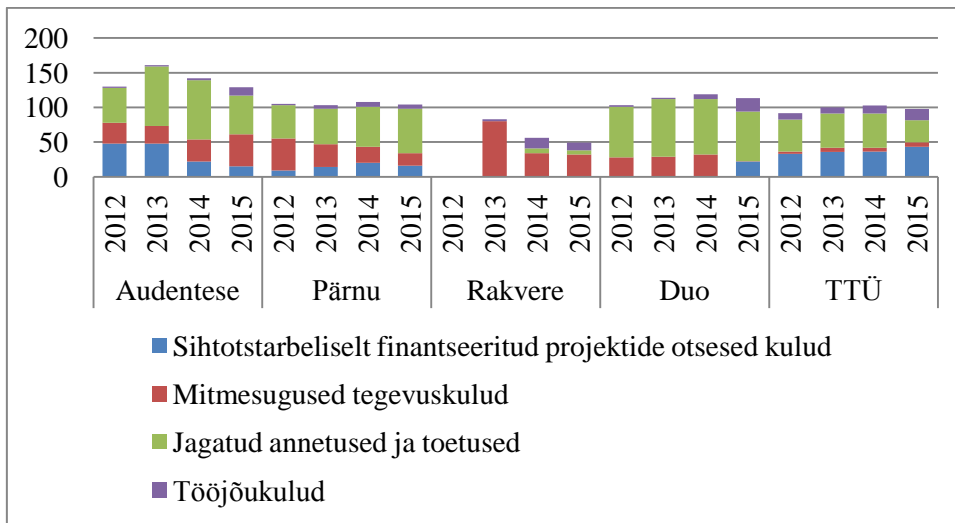
Allikas: autori koostatud (lisa 14)

Kokkuvõtvalt võib öelda, et kui korvpalliklubidel oli netovara positiivne vaid kahel meeskonnal, siis jalgpalliklubidest on 31.12.2015 seisuga netovara ainsana negatiivne Levadia meeskonnal. Erinevalt korvpallimeeskondadest on kõik jalgpallimeeskonnad toonud aruannetes välja toetuste saamise avalikult sektorilt. Levadia kõikidest annestustest ja toetustest moodustas 31.12.2015 koguni 98% toetus avalikult sektorit. Kui korvpallimeeskondades kasvasid analüüsitaval perioodil seitsmest meeskonnast neljal kulud kiiremini kui tulud, siis viiest jalgpallimeeskonnast neli suutsid kasvatada tulusid kuludest kiiremini. Ka jalgpalliklubil FCF paranes kulude suhe tulusse, kuna meeskonnal vähenesid kulud kiiremini kui tulud. Kõige raskem oli seis nii lühiajalise kui ka pikaajalise maksevõimega Levadia meeskonnal, samas ei olnud MTÜ siiani laenukapitali kasutanud ning võrreldes konkurentidega ei olnud ka kohustiste absoluutnäitaja väga kõrge (2015. aastal kohustisi ligikaudu 30 000 eurot). Analüüsitaval perioodil nõrgenes pikaajaline maksevõime lisaks Levadiale ka jalgpalliklubil FCF ning lühiajaline maksevõime lisaks Levadiale ka Nõmme Kaljul. Jalgpalliklubi FCF oli ainuke meeskond, kelle maksevõime näitaja nõrgenes ning samal ajal tööjõukulude suhe kogutulusse langes. Ülejäänud jalgpalliklubidel, kel maksevõime nõrgenes, oli tööjõukulude kasv kululiikidest kiireim.

3.3. Võrkpalli kõrgliiga klubide arengukiiruse ja maksevõime analüüs

Siinses alajaotises analüüsitakse viie Eesti võrkpalli kõrgliiga klubi haldava MTÜ arengukiirust ja maksevõimet. Võrkpalliklubisid haldavate MTÜ-de bilansid ja tulemiarued on välja toodud lisas 22–23 ning tulemiaruede vertikaal- ja horisontaalanalüüs lisas 24–27. Audentese võrkpalliklubi maksevõimet ja arengukiirust on analüüsitud perioodil 01.07.2011–30.06.2015 (kuna MTÜ majandusaasta algab juulikuuga ning perioodi 01.07.2015–30.06.2016 majandusaasta aruanne on töö koostamise hetkel esitamata). Rakvere võrkpalliklubi on asutatud 03.12.2012 ning võrkpalli kõrgliigas osaleti alates 2013/14. hooajast, mistõttu MTÜ-l 2012. aasta majandusaruanne puudub. Kui 2012. aastal oli Pärnu võrkpalliklubi majandusaastaks kalendriaasta, siis 2013. aastal alanud majandusaasta lõppes 30.06.2014 ning edaspidi algab MTÜ majandusaasta juulikuuga. Seetõttu on töös 2013. aastana kajastatud perioodi 01.01.2013–30.06.2014 ning 2015. aastana perioodi 01.07.2015–30.06.2016. Parema võrreldavuse tagamiseks on spordiklubi Duo tulemiaruaandes perioodil 2012–2014 toodud eraldi välja stipendiumite kulu ning sellevõrra on vähendatud mitmesuguseid tegevuskulusid. 2014. aasta majandusaruandes ei ole tegevuskulusid lisades täpsustatud, mistõttu on stipendiumite kulu võetud vastavalt deklaratsioonil INF9 esitatud andmetele. Alates 2015. aastast on spordiklubi tulemiaruaandes toonud eraldi välja jagatud annetused ja toetused.

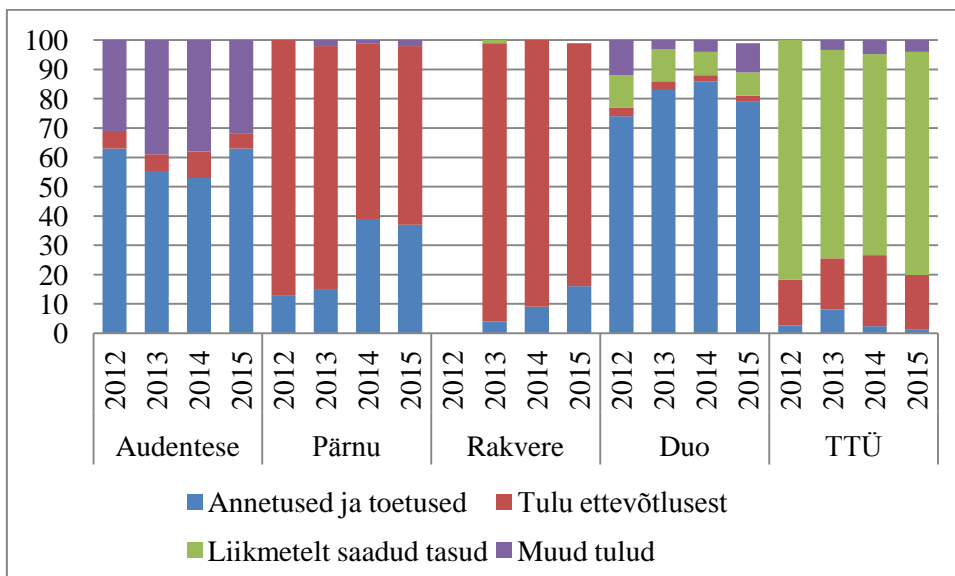
Autor analüüsib alljärgnevalt nelja kõige olulisema kulukirje suhet kogutuluse: sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud, mitmesugused tegevuskulud, tööjõukulud, annetused ja toetused (joonis 3.5). Võrkpalliklubidel on võrreldes korvpalliklubidega tööjõukulu suhe kogutulusse suurenenud märgatavalt vähem. Samuti on stipendiumite suhe kogutulusse jäänud valdavalt samasse suurusjärku. Kulude struktuuri poolest erineb teistest selgelt Rakvere võrkpalliklubi, kelle kulud koosnevad peamiselt mitmesugustest tegevuskuludest (ülemineku ja kasvatajatasud, üür ja rent, kütus jms). Rakvere võrkpalliklubi on perioodil 2014–2015 annetusi ja toetusi jaganud ligikaudu 7000 eurot, kuid 2015. aastal on võrkpalliklubi mängijatele stipendiume makstud ka MTÜ Rakvere Volleklubi. Spordiklubil Duo moodustas stipendiumite kulu igal aastal üle 70% kogutulust. Tööjõukulude suhe kogutulusse on kõikidel võrkpalliklubidel jäänud alla 20% ning kõikidel meeskondadel peale Rakvere võrkpalliklubi moodustas stipendiumikulu suurima osa kogutulust.

Joonis 3.5. Kulu kirjetate suhe kogutulusse perioodil 2012–2015

Allikas: autori koostatud (lisa 24–27)

Alljärgnevalt on analüüsitud võrkpallimeeskondade tulude jaotust ning dünaamilisi muutusi aruannete kirjetes perioodil 2012–2015 (joonis 3.6). Tulude summaline jaotus ning keskmised juurdekasvutempod on toodud töö lisa 28. TTÜ spordiklubi kohta on analüüs tehtud alajaotises 3.1.

Joonis 3.6. Tulude jaotus tulemiaruanete järgi perioodil 2012–2015

Allikas: autori koostatud (lisa 24–27)

Audentese võrkpalliklubi tulude struktuur on analüüsitaval perioodil olnud üsna stabiilne. Kõige suurema osa tuludest on igal aastal moodustanud annetused ja toetused, millest suurima osa on moodustanud kohaliku omavalitsuse toetus (perioodil 01.07.2014–30.06.2015 moodustas kohaliku omavalitsuse toetus 84% kogu annetustest ja toetustest). Audentese võrkpalliklubi kogutulu keskmine juurdekasvutempo oli töös analüüsitaval perioodil 11%. Samal ajal on kulud kasvanud keskmise juurdekasvutempoga 10%. Kuigi viimaste aastatega on võrkpalliklubi tulud kasvanud kiiremini kui kulud, on majandusaastad lõpetatud ikkagi negatiivse tulemiga. Puudujäägi finantseerimiseks on võetud laenu ning 30.06.2015 seisuga oli Audentese võrkpalliklubil laenukohustusi ligikaudu 500 000 eurot.

Nii Pärnu kui ka Rakvere võrkpalliklubide tulud koosnevad peamiselt ettevõtlustulust. Kui aastatel 2014–2015 moodustasid ettevõtlustulud ligikaudu 60% kogutulust, siis eelnevalt isegi ligikaudu 90%. Perioodil 2014–2015 on annetuste ja toetuste suhe kogutulusse siiski tõusnud. Pärnu võrkpalliklubi tegevust on veel rahastatud kohaliku omavalitsuse sihtfinantseerimise kaudu ning Kultuuriministeeriumilt saadud treeneri tegevustoetusest. Kogutulu keskmine juurdekasvutempo oli töös analüüsitaval perioodil –6%. Samal perioodil on kulud vähenenud veelgi rohkem (keskmise juurdekasvutempo –7%). Kõige rohkem on kuludest vähenenud mitmesugused tegevuskulud (keskmise juurdekasvutempo –32%). Kõige rohkem on suudetud vähendada spordivarustusega seotud kulusid, lähetuskulusid, üüritasu ning üleminekutasusid. Pärnu võrkpalliklubi kulusid on aidanud kontrolli all hoida ka jätkuv stipendiumite maksmine mängijatele, mistõttu ei ole tööjõukulud oluliselt kasvanud. Siiski on alates 2014. aastast võrkpalliklubi netovara olnud negatiivne. Pärnu võrkpalliklubi ei ole laenu võtnud ning on siiani suutnud tegevust finantseerida lühiajalisest võlgnevusest peamiselt tarnijatele.

Rakvere võrkpalliklubil on ettevõtlustulud moodustanud veelgi suurema osa kogutulust (perioodil 2013–2015 vahemikus 83–95% kogutulust). Annetuste ja toetuste suhe kogutulusse on samuti igal aastal tõusnud. See on tingitud asjaolust, et alates 2014. aastast on Rakvere võrkpalliklubi Rakvere linna esindusmeeskond võrkpallis, millega kaasneb ka toetus omavalitsuselt (täpsemat summat pole aruannetes välja toodud). Kogutulu keskmine juurdekasvutempo oli 2013.–2015. aastal 33%. Samal perioodil kasvasid kulud keskmise juurdekasvutempoga vaid 2%. Kogu töös analüüsitud perioodil oli Rakvere võrkpalliklubi aruandeaasta tulem positiivne. Seega on MTÜ tegevus olnud siiani kasumlik.

Kõige rohkem sõltub annetustest ja toetustest spordiklubi Duo, kellel moodustasid need kogutulust igal aastal üle 70%. Spordiklubi Duo ettevõtlustulu moodustas võrkpalliklubidest kõige väiksema osa kogutulust (2–3% kogutulust). Väikest ettevõtlustulu kompenseeriti osaliselt liikmetelt saadud tasudega, mida sai võrkpalliklubidest rohkem vaid TTÜ spordiklubi. Spordiklubi Duo on lisaks erasektorile saanud toetusi ka kohalikult omavalitsuselt. Spordiklubi kogutulu juurdekasvutempo oli töös analüüsitaval perioodil 9%. Samal perioodil kasvasid kulud keskmise juurdekasvutempoga 12%, mistõttu on ka alates 2014. aastast spordiklubi Duo netovara negatiivne. Tegevuse finantseerimiseks on kasutatud võõrkapitali.

Võrkpalliklubide kiire maksevalmiduse kordajad on toodud tabelis 3.5. Vaid Rakvere võrkpalliklubil oli 31.12.2015 seisuga likviidset vara rohkem kui lühiajalisi kohustisi. Kuigi võrkpalliklubil moodustasid likviidsest varast 91% nõuded ja ettemaksed, siis ületas ainuüksi ühingu rahajääk lühiajalisi kohustisi. Ülejäänud võrkpalliklubidel ületasid lühiajalised kohustised selgelt likviidset vara. Kõige raskem oli seis lühiajaliste kohustiste katmisel Audentese võrkpalliklubil, kelle näitaja on töös analüüsitaval perioodil olnud igal aastal alla 0,1. Audentese võrkpalliklubil oli 30.06.2015 seisuga laenukohustisi, mis kuulusid tasumisele järgneva aasta jooksul, kokku ligikaudu 483 000 eurot. Arvestades võrkpalliklubi likviidse vara seisu 30.06.2015, siis ei ole töö autori arvates kuigi tõenäoline, et võrkpalliklubi suutis laenukohustisi omavahenditest tagasi maksta. Töös analüüsitaval perioodil on kiire maksevalmiduse kordaja kõige rohkem vähenenud spordiklubil Duo. Kui 31.12.2012 seisuga ületas likviidne vara lühiajalisi kohustisi 12 korda, siis 31.12.2015 seisuga oli kiire maksevalmiduse kordaja 0,03. Näitaja suur langus tuleneb lühiajaliste kohustiste olulisest suurenemisest eelkõige alates 31.12.2014, mil spordiklubi võttis laenu. Spordiklubil Duo on 31.12.2015 seisuga lühiajalisi laenukohustisi ligikaudu 65 000 eurot, mille tagasimaksmisega võis spordiklubil, arvestades likviidse vara seisu, tekkida suuri raskusi. Pärnu võrkpalliklubil on analüüsitaval perioodil kiire maksevalmiduse kordaja vähenemist põhjustanud nii käibevara vähenemine kui ka lühiajaliste kohustiste suurenemine ligikaudu kuus korda.

Tabel 3.5. Kiire maksevalmiduse kordaja perioodil 2012–2015 (korda)

MTÜ nimi	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015
Audentese spordiklubi	0,07	0,01	0,02	0,05
Pärnu võrkpalliklubi	6,40	1,80	0,52	0,16
Rakvere võrkpalliklubi	-	5,90	12,20	33,30
spordiklubi Duo	12,0	9,60	0,32	0,03
TTÜ spordiklubi	0,37	0,49	0,39	0,14

Allikas: autori koostatud (lisa 22)

Pikaajaline maksevõime on võõrkapitali kordaja järgi väga heal tasemel Rakvere võrkpalliklubil, kelle näitaja oli kõikidel töös analüüsitavatel aastatel ainsana alla ühe (tabel 3.6). Seega oli Rakvere võrkpalliklubil vara rohkem kui kohustisi. 31.12.2015 seisuga oli kõige nõrgem pikaajaline maksevõime spordiklubil Duo, kelle kohustised ületasid vara ligikaudu 29 korda. Suuri probleeme oli pikaajalise maksevõimega ka Audentese võrkpalliklubil, kelle kohustised ületasid 30.06.2015 seisuga vara ligikaudu 22 korda. Autori arvates võib nimetatud võrkpalliklubidel tekkida tõsiseid probleeme edaspidi krediidi saamisel, kuna kreditorid ei pruugi olla nõus riskima isegi väga kõrge intressimäära puhul. Kui klubisid haldavad MTÜ-d ei suuda oluliselt tulusid suurendada või kulusid vähendada, ei ole ka võõrkapitaliga tegevuse finantseerimine pikas perspektiivis kuigi jätkusuutlik. Kui arvestada, et lähiaastatel peaks võrkpalliklubid hakkama mängijatele stipendiumite asemel maksma töötasu, mis suurendaks märkimisväärselt tööjõukulusid, siis ei ole autori arvates eriti tõenäoline, et MTÜ-d suudaks samal tasemel tegutsemist jätkata.

Tabel 3.6. Võõrkapitali kordaja perioodil 2012–2015 (korda)

MTÜ nimi	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015
Audentese spordiklubi	10	65	62	22
Pärnu võrkpalliklubi	0,53	0,67	1,52	1,90
Rakvere võrkpalliklubi	-	0,17	0,08	0,03
Spordiklubi Duo	0,08	0,10	3,11	29,10
TTÜ spordiklubi	2,67	2,04	2,59	7,40

Allikas: autori koostatud (lisa 22)

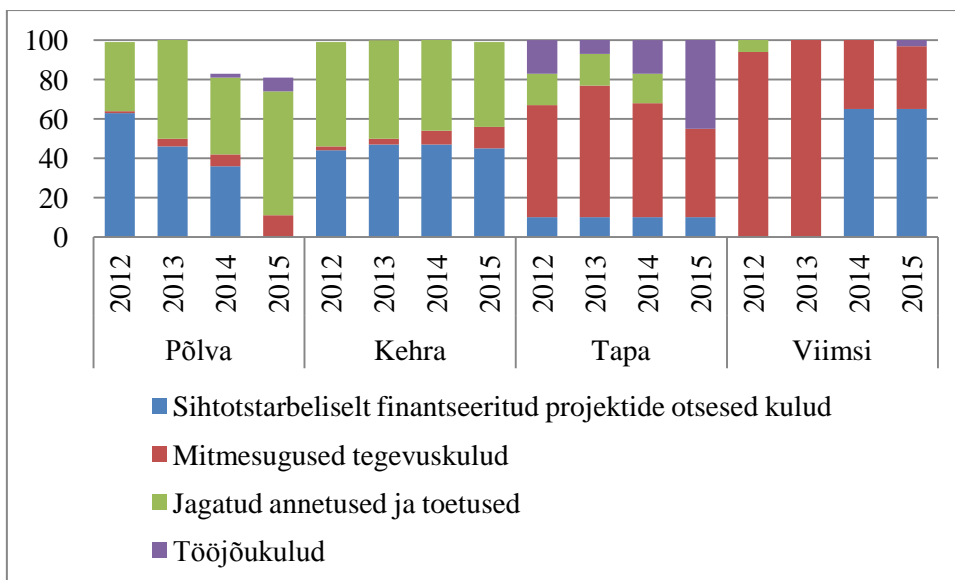
Kokkuvõtvalt võib öelda, et netovara oli kogu analüüsitaval perioodil negatiivne Audentese võrkpalliklubil ja TTÜ spordiklubil. Kui perioodil 2012–2013 oli bilansipäeva seisuga spordiklubil Duo netovara positiivne, siis alates 2014. aastast on spordiklubil kohustisi rohkem kui vara. Võrreldes eelnevate aastatega on 2014. aastal spordiklubi tööjõukulud kasvanud ligikaudu neli korda ja 2015. aastal veel ligikaudu kolm korda ning tegevuse finantseerimiseks on perioodil 2014–2015 võetud laenu. Ainsa võrkpalliklubina on kogu töös analüüsitaval perioodil olnud netovara positiivne Rakvere võrkpalliklubil. Tööjõukulude suhe kogutulusse on kõikidel võrkpalliklubidel jäänud alla 20% ning kõikidel meeskondadel peale Rakvere võrkpalliklubi oli stipendiumikulu suhe kogutulusse kululiikidest suurim. Nii pikaajaline kui ka lühiajaline maksevõime olid heal tasemel Rakvere võrkpalliklubil. Teistel meeskondadel oli maksevõimega suuri raskusi. Kõige nõrgema maksevõimega olid Audentese spordiklubi ja spordiklubi Duo. Nii TTÜ spordiklubi, Audentese ja Pärnu võrkpalliklubi kui ka spordiklubi Duo lühiajaline ja pikaajaline maksevõime on muutunud analüüsitaval perioodil nõrgemaks. Tööjõukulu suhe kogutulusse kasvas kõigil, kuid see oli kululiikidest kiireim vaid spordiklubil Duo. Arvestades, et lähiajal suurenevad eeldatavalt meeskondade tööjõukulud veelgi (MTA soov on, et lähima nelja aasta jooksul läheksid klubid stipendiumitelt täielikult üle töötasu maksmisele), siis on võrkpalliklubid autori arvates ilmselt sunnitud oma tegevust mõnevõrra ümber korraldama. Kui võrkpalliklubid ei suuda suurendada tulusid, mille arvelt kasvavaid tööjõukulusid katta,

siis võidakse olla sunnitud vähendama mängijate tasusid, mis läbi võib langeda meeskondade konkurentsivõime rahvusvahelistel võistlustel.

3.4. Käsipalli kõrgliiga klubide arengukiiruse ja maksevõime analüüs

Selles alajaotises analüüsitakse viie Eesti käsipalli kõrgliiga klubi haldava MTÜ arengukiirust ja maksevõimet. Käsipalliklubisid haldavate MTÜ-de bilansid ja tulemiarued on välja toodud lisa 29–30 ning tulemiaruede vertikaal- ja horisontaalanalüüs lisa 31–34. Kehra ei ole majandusaasta aruannetes stipendiumite maksmist kajastanud, mistõttu on töö lisades parema võrreldavuse tagamiseks toodud stipendiumikulu eraldi välja INF 9 põhjal ning selle võrra on vähendatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otseseid kulusid. Tapa kajastab stipendiume perioodil 2012–2014 mitmesuguste tegevuskulude all (töö lisades on stipendiumid eraldi välja toodud).

Autor analüüsib alljärgnevalt nelja kõige olulisema kulukirje suhet kogutulusse (joonis 3.7).

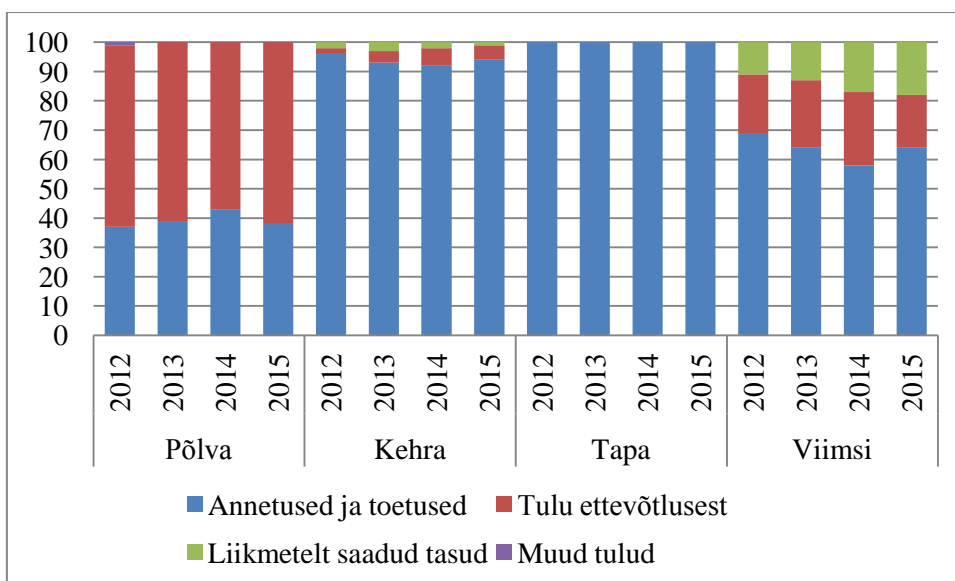

Joonis 3.7. Kulu kirjete suhe kogutulusse perioodil 2012–2015

Allikas: autori koostatud (lisa 31–34)

Kui korvpalliklubidel tõusis perioodil 2014–2015 tööjõukulude suhe märgatavalt ning vähenes makstavate annetuste ja toetuste (stipendiumite) suhe kogutulusse, siis käsipalliklubidel on tööjõukulude suhe kogutulusse küll suurenenud, kuid oluliselt vähem. Kehral on analüüsitaval perioodil tööjõukulusid vaid 2013. aastal ning need moodustasid 2% kogutulust. Nii Tapa kui ka Viimsi on 2015. aastal ainsana lõpetanud stipendiumite maksmise. Viimsi on 2015. aastal esimest korda analüüsitaval perioodil kajastanud tööjõukulusid ning Tapal on nende suhe kogutulusse võrreldes eelnevate aastatega samuti oluliselt tõusnud. Põlval on stipendiumite suhe kogutulusse vastupidi 2015. aastal tõusnud ning Kehral on igal aastal stipendiumikulu moodustanud üle 40% kogutulust. Seega on nii Tapa, kui ka Viimsi alates 2015. aastast mängijate tasustamist muutnud, minnes üle stipendiumitelt töötasu maksmisele.

Alljärgnevalt on analüüsitud käsipallimeeskondade tulude jaotust ning dünaamilisi muutusi aruannete kirjetes perioodil 2012–2015 (joonis 3.8). Tulude summaline jaotus ning keskmised juurdekasvutempod on toodud töö lisa 35.

Joonis 3.8. Tulude jaotus tulemiaruanete järgi perioodil 2012–2015

Allikas: autori koostatud (lisa 31–34)

Kõikidel meeskondadel peale Põlva moodustavad kogutulust suurima osa annetused ja toetused. Tapal on analüüsitaval perioodil tulu koosnenudki ainult annetustest ja toetustest.

2015. aastal moodustas annetustest ja toetustest ligikaudu 70% avaliku sektori toetus. Tapa kogutulu suurenes analüüsitaval perioodil keskmise juurdekasvutempoga 4%. Samal perioodil suurenesid kulud keskmise juurdekasvutempoga 5%. Kehral on analüüsitaval perioodil moodustanud annetused ja toetused üle 90% kogutulust. 2015. aastal on ligikaudu kolmandik toetustest saadud kohalikult omavalitsuselt. Kehra kogutulu juurdekasvutempo oli analüüsitaval perioodil 15%. Kõige rohkem suudeti kasvatada ettevõtlustulu (juurdekasvutempo 47%). Samal perioodil on kulud kasvanud 14%. Seega on Kehra tulud kasvanud kiiremini kui kulud, mistõttu on 2015. aastal saavutatud ka aruandeaasta positiivne tulem. Selliselt jätkates võib MTÜ saada autori arvates mõne aasta pärast ka netovara positiivseks.

Viimsi meeskonna eelarvest on ligikaudu kaks kolmandikku moodustanud annetused ja toetused. 2015. aastal moodustasid sellest omakorda ligikaudu pool avaliku sektori toetused. 2015. aastal on esmakordselt analüüsitaval perioodil saadud toetusi lisaks kohalikule omavalitsusele ka riigilt. Autori arvates võis riik osaliselt aidata Viimsi meeskonda tööjõukulude katmisel, kuna alates 2015. aastast suurenesid tööjõukulud oluliselt. Viimsil moodustasid liikmetasud käsipalliklubidest suurima osa kogutulust. Viimsi kogutulu on analüüsitaval perioodil kasvanud keskmise juurdekasvutempoga 10%. Kõige enam on tulude kasvule kaasa aidanud annetuste ja toetuste ning liikmetasude kasv (juurdekasvutempod vastavalt 40% ja 32%). Samal perioodil on kulud kasvanud keskmise juurdekasvutempoga 14%. Seega on kulud kasvanud märksa kiiremini kui tulud, mistõttu on ka Viimsi aruandeaasta tulemid olnud negatiivsed.

Põlval on analüüsitaval perioodil igal aastal suurima osa tuludest moodustanud ettevõtlustulu. Ka Põlva on saanud toetusi nii riigilt kui ka kohalikult omavalitsuselt, mis moodustasid ligikaudu kolmandiku kogu annetustest ja toetustest 2015. aastal. Põlva kogutulu on analüüsitaval perioodil vähenenud keskmise juurdekasvutempoga –8%. Sealjuures on ainsana suurenenud avaliku sektori toetused (keskmise juurdekasvutempo 5%). Samas on kulud langenud keskmise juurdekasvutempoga –13%. Seetõttu on ka perioodil 2014–2015 olnud Põlva aruandeaasta tulemid positiivsed. Autori arvates võib nii Viimsil kui ka Tapal sellise trendi jätkudes, kus põhitegevuse tulust ei suudeta kulusid katta, minna tegevuse jätkamine raskeks.

Käsipalliklubide kiire maksevalmiduse kordajad on toodud tabelis 3.7. Nii Viimsil kui ka Põlval oli lühiajaline maksevõime väga heal tasemel. Kuna mõlemal spordiklubil on

likviidne vara analüüsitaval perioodil koosnenud peamiselt rahast, siis ei olnud neil probleeme lühiajaliste kohustiste tasumisel. Nii Kehral kui ka Tapal oli perioodil 2012–2015 lühiajaline maksevõime nõrk. Tapal on analüüsitaval perioodil kiire maksevalmiduse kordaja olnud eriti madal. Mõlemad käsipalliklubid peaks autori arvates püüdma käibevara suurendada, kuna vastasel korral võib tekkida arвете tasumisel probleeme. Kuna magistritöös tehtud intervjuust MTA kontrolliosakonna talituse juhatajaga selgus, et riigil ei ole plaanis vähemalt lähiajal profisporti doteerida, peaksid klubid eelkõige keskenduma uute sponsorite leidmisele või praegustelt suuremaid toetusi küsima. Lisaks oleks võimalik toetusi küsida kohalikul omavalitsuselt. Töö autori arvates võiksid eelkõige just väiksemad omavalitsused olla motiveeritud esindusklubisid toetama, kuna edukas spordiklubi võib aidata luua paremat kuvandit ka omavalitsusüksusele endale.

Tabel 3.7. Kiire maksevalmiduse kordaja perioodil 2012–2015 (korda)

MTÜ nimi	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015
Põlva	8,16	10,0	9,80	5,27
Kehra	0,41	0,20	0,24	0,24
Tapa	0,005	0,005	0,008	0,015
Viimsi	71,90	24,75	5,73	13,14

Allikas: autori koostatud (lisa 29)

Pikaajaline maksevõime on võõrkapitali kordaja kohaselt väga heal tasemel nii Põlva kui ka Viimsi meeskonnal, kelle näitaja oli kõikidel töös analüüsitavatel aastatel alla 0,50 (tabel 3.8). Seega oli mõlemal käsipalliklubil analüüsitaval perioodil netovara positiivne. 31.12.2015 seisuga oli kõige nõrgem pikaajaline maksevõime Tapa meeskonnal, kelle kohustised ületasid vara ligikaudu 68 korda. Suuri probleeme oli pikaajalise maksevõimega ka Kehra meeskonnal, kelle võõrkapitali kordaja oli 2014.–2015. aastal 4,25. Samas puuduvad mõlemal meeskonnal bilansis pikaajalised kohustised, seega oleneb meeskonna pikaajaline maksevõime sellest, kuidas suudetakse lühiajalisi kohustisi täita ning kas selleks on vajadust võtta ka pikaajalist laenu.

Tabel 3.8. Võõrkapitali kordaja perioodil 2012–2015 (korda)

MTÜ nimi	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015
Põlva	0,14	0,10	0,07	0,44
Kehra	2,41	4,90	4,25	4,25
Tapa	97,70	190,22	130,62	68,23
Viimsi	0,014	0,039	0,17	0,076

Allikas: autori koostatud (lisa 29)

Kokkuvõtteks võib öelda, et netovara on käsipalliklubidest 31.12.2015 seisuga positiivne Põlval ja Viimsil. Kuigi Viimsi läks alates 2015. aastast üle töötasu maksmisele, siis ei ole see tema maksevõime näitajaid oluliselt mõjutanud. Kuigi kiire maksevalmiduse kordaja vähenes võrreldes eelneva aastaga, ületab likviidne vara lühiajalisi kohustisi ikkagi ligikaudu 13 korda. Samas on mõningane ohunäitaja see, et Viimsi kulud on kasvanud kiiremini kui tulud, mistõttu võib MTÜ-l sellise trendi jätkudes tekkida probleeme maksevõimega. Samas tekkisid Viimsil tööjõukulud alles 2015. aastal ning just sel perioodil on saadud ka riigilt esmakordselt toetust, mis kattis ligikaudu pool tööjõukuludest. Sel põhjusel ei ole autori arvates Viimsi maksevõime näitajad 2015. aastal oluliselt nõrgenenud. Tapa meeskonnal, kel samuti suurenesid tööjõukulud 2015. aastal, langesid maksevõime näitajad veelgi. Kuna Tapa spordiklubi kulud on kiiremini kasvanud kui tulud, siis võib Tapal sellise trendi jätkudes tekkida tegevuse finantseerimisel probleeme. Kuigi Kehral oli 31.12.2015 seisuga netovara negatiivne, siis on meeskonna tulud kasvanud analüüsitaval perioodil kiiremini kui kulud, mistõttu võib meeskond selliselt jätkates jõuda mõne aja pärast ka positiivse netovaraneni. Analüüsitaval perioodil on Põlval, Kehral ja Viimsil nõrgenenud nii lühiajaline kui ka pikaajaline maksevõime. Nendest Kehral langes ainsana tööjõukulude suhe kogutulusse (meeskonnal olid tööjõukulud vaid 2013. aastal). Ka Põlval ja Viimsil ei olnud tööjõukulude kasv kululiikidest kiireim. Autori arvates on see seletatav sellega, et MTA ei ole käsipalliklubisid siiani stipendiumite maksmise teemal nõustanud ja kontrollinud, mistõttu seal ei ole ka tööjõukulud nii kiirelt kasvanud kui teistes pallimängu kõrgliigades.

3.5. Pallimängu kõrgliiga klubide võrdlus

Pallimängu kõrgliiga klubisid haldavatest MTÜ-dest oli netovara 31.12.2015 seisuga positiivne kaheksal meeskonnal. Sealjuures on tähelepanuväärne, et nendest meeskondadest, kellel oli netovara positiivne, on neli kasutanud mängijatele stipendiumi maksmisel eraldiseisvat MTÜ-d, mistõttu on kokku hoitud stipendiumi- ja tööjõukulu.

Seitsmest korvpalliklubist neljal, kahel võrkpalliklubil viiest ning kahel käsipallimeeskonnal neljast ületas töös analüüsitud perioodil kogukulude juurdekasvutempo tulude juurdekasvutempot. See viitab sellele, et trendi jätkudes võib tegevuse finantseerimisel tekkida probleeme. Märkimisväärne on, et kõikidel jalgpallimeeskondi haldavatel MTÜ-del kasvasid tulud kiiremini kui kulud (jalgpalliklubil FCF langesid kulud kiiremini kui tulud).

Märkimisväärne on, et MTÜ-del, kel kas lühiajaline või pikaajaline maksevõime analüüsitava perioodil nõrgenes (kokku 12 MTÜ-d), kasvas 10 meeskonnal tööjõukulude suhe kogutulusse. Lisaks on nõrgenenud maksevõimega MTÜ-dest koguni kuuel olnud tööjõukulude kasv kululiikidest kiireim. Erandiks on TTÜ spordiklubi ja audentese ning Pärnu võrkpalliklubi. Lisaks on kolmel käsipalli meeskonnal kasvanud teised kululiigid kiiremini kui tööjõukulud. See on seletatav asjaoluga, et MTA ei ole käsipalliklubisid siiani stipendiumite teemal nõustanud ja kontrollinud, mistõttu seal ei ole tööjõukulud nii kiirelt kasvanud kui teistes pallimängu kõrgliigades.

83% nendest klubidest (10 MTÜ-d), kel maksevõime nõrgenes, suurenes tööjõukulude suhe kogutulusse. Samuti on 31.12.2015 seisuga 12 MTÜ-l netovara negatiivne. Lisaks selgus töös, et kahel spordiklubil (Rakvere Tarvas ja Tapa) neljast, kus maksti 31.12.2015 seisuga ainult töötasu, olid maksevõime näitajad viie nõrgima hulgas. Erandiks olid Viimsi ja Pirita Palliklubi ning selle põhjuseid selgitas autor töös eelnevalt. MTA nõustamisest ja kontrollitegevusest põhjustatud tööjõukulude kasvu võib pidada üheks suuremaks maksevõime nõrgenemise põhjuseks.

Võrreldes Hispaania kahe tugevama jalgpalliliigaga oli Eesti pallimängu klubidel pikaajaline maksevõime oluliselt nõrgem. Kui keskmine võõrkapitali kordaja oli Hispaania kõrgliigas 0,81 ja teises liigas 2,83, siis Eesti pallimängu klubidel oli keskmine näitaja 11,60. Samuti oli Eesti klubidel suuremaid probleeme netovaraga. Kui Hispaania klubidest oli 34% netovara negatiivne, siis Eesti klubidest koguni 60%.

KOKKUVÕTE

Autor uuris magistritöös muutusi töötasu ja stipendiumi maksmisel Eesti pallimängu kõrgliigades aastatel 2012–2015 ning nende muutuste mõju meeskondade maksevõimele ja arengukiirusele. Magistritöö eesmärk oli selgitada välja, kuidas on muutunud pallimängu kõrgliiga klubide maksukäitumine aastatel 2012–2015 ning hinnata nende maksevõimet ja jätkusuutlikkust edaspidi.

Osaliselt leidis kinnitust hüpotees, et spordiklubides, kus makstakse mängijatele ja ülejäänud abistavale personalile töötasusid, on maksevõimenäitajad nõrgemad kui nendes, kus makstakse veel stipendiumeid. 31.12.2015 seisuga puudus stipendiumikulu Rakvere Tarvasel, Pirita Palliklubil, Viimsi ja Tapa käsipallimeeskondadel. Rakvere Tarvasel oli maksevõime korvpalliklubidest ning Tapa meeskonnal käsipalliklubidest kõige nõrgem (pikaajaline maksevõime oli Tapast nõrgem vaid Levadial ning Rakvere Tarvasest veel ka spordiklubil Duo). Pirita Palliklubist oli lühiajalise maksevõime näitaja nõrgem 11 spordiklubil ning pikaajaline maksevõime 10 spordiklubil. Samas läks meeskond alles 2015 aastast täielikult üle stipendiumitelt töötasudele (2014. aastal maksti veel stipendiume) ning ühingu tööjõukulud moodustavad kogutulust oluliselt väiksema osa kui Rakvere Tarvasel. Teiseks erandiks võib pidada Viimsi käsipalliklubi, kelle maksevõime näitajad olid käsipalliklubidest parimad. Samas tekkisid Viimsil tööjõukulud esmakordselt 2015. aastal ning just sel perioodil on saadud riigilt ka esmakordselt toetust, mis kattis ligikaudu pool tööjõukuludest. Lisaks kinnitab tööjõukulude kasvu mõju nõrgemale maksevõimele ka see, et MTÜ-del, kel maksevõime (kas lühiajaline või pikaajaline) analüüsitaval perioodil nõrgenes (kokku 12 MTÜ-d), kasvas 10 meeskonnal tööjõukulude suhe kogutulusse. Lisaks on MTÜ-dest, kel maksevõime nõrgenenud, koguni kuuel olnud tööjõukulude kasv kululiikidest kiireim.

Kõik pallimängu kõrgliiga klubid tegutsevad Eestis MTÜ-de kaudu. Eesti seadusandja on loonud õigusruumis MTÜ-dele ka maksusoodustusi. Soodustusi ei anta kõigile, vaid ainult neile, kes tegutsevad heategevuslikult ja avalikes huvides ning on kantud soodustatud isikute nimekirja. Nimekirja kuulumine tagab nii organisatsioonile endale kui ka sellele annetajatele

maksusoodustused. Nimekirja kuulumine võimaldab maksta stipendiume tulumaksuvabalt, seda tulumaksuseaduse § 19 lg-s 6 sätestatud tingimustel. Oluline on, et ühing kuuluks vastavasse nimekirja ning korraldaks avaliku konkursi. Spordiseadus võimaldab sportlase õigustes ja kohustustes kokku leppida mistahes tsiviilõiguslikus lepingus. Kohtute läbiv seisukoht on siiani olnud, et treeneritele tehtud väljamakse näol on peamiselt tegemist töösuhte alusel tehtud väljamaksega, millelt kuuluvad tasumisele kõik tööjõumaksud. Autori arvates tuleb professionaalseid võistkonnasportlasi pigem siiski käsitada spordiorganisatsiooniga töösuhtes olevana ehk töötajatena, kuna vähemalt võistkonnaalade sportlaste puhul on täidetud peamised töösuhet iseloomustavad tingimused.

Töös selgus, et analüüsitavad jalgpalliklubid maksid 2015. aastal stipendiume kokku ligikaudu 1,5 miljonit eurot, korvpalliklubid ligikaudu 850 000 eurot (sellest spordiklubi Rafter stipendium ligikaudu 510 000 eurot) ja võrkpalliklubid ligikaudu 730 000 eurot ning käsipalliklubid ligikaudu 130 000 eurot. Kui kõik analüüsitavad korvpallimeeskonnad on stipendiumite maksmist vähendanud, siis jalgpallimeeskondadest ei ole neid vähendanud ükski. Võrkpalliklubidest vähendasid stipendiumite maksmist TTÜ spordiklubi ja Audentese võrkpalliklubi ning käsipalliklubidest Põlva meeskond. Lisaks lõpetasid stipendiumite maksmise kokku neli meeskonda: Rakvere Tarvas, Piritä Palliklubi, Tapa ja Viimsi. Märkimisväärne on, et kõikidel meeskondadel peale Kehra käsipallimeeskonna on tööjõukulud analüüsitaval perioodil kasvanud. Nimetatud meeskond oli ka ainus, kellel tööjõukulud 2015. aastal üldse puudusid. Kõige rohkem muutsid maksukäitumist korvpallimeeskonnad (kõik analüüsitavad meeskonnad vähendasid stipendiume ja suurendasid tööjõukulusid).

Magistritöös selgus, et 60% klubidest (12 MTÜ-d) muutus analüüsitaval perioodil kas lühiajaline või pikaajaline maksevõime nõrgemaks. 83% nendest klubidest (10 MTÜ-d) suurenes tööjõukulude suhe kogutulusse. 31.12.2015 seisuga on ka 12 MTÜ-l netovara negatiivne. Autori arvates võib MTA nõustamisest ja kontrollitegevusest põhjustatud tööjõukulude kasvu pidada üheks suuremaks maksevõime nõrgenemise põhjuseks. Magistritöös selgus, et seitsmest korvpalliklubist neljal (Rapla korvpallikool, Rakvere Tarvas, TÜ Akadeemiline spordiklubi, TTÜ spordiklubi) kahel võrkpalliklubil viiest (spordiklubi Duo, TTÜ spordiklubi) ning kahel käsipallimeeskonnal neljast (Tapa ja Viimsi) ületas töös analüüsitaval perioodil kogukulude juurdekasvutempo tulude juurdekasvutempo. Seega ei ole need meeskonnad suutnud tulusid piisavalt kasvatada, et ära katta kulude (sh tööjõukulude)

märkimisväärne juurdekasv. Sellise trendi jätkudes võib MTÜ-del tegevuse finantseerimisel tekkida probleeme. Märkimisväärne on, et kõikidel jalgpallimeeskondi haldavatel MTÜ-del kasvasid tulud kiiremini kui kulud (jalgpalliklubil FCF langesid kulud kiiremini kui tulud). Selle üheks põhjuseks võib autori arvates pidada asjaolu, et jalgpalliklubi FCF, Nõmme Kalju ja jalgpalliklubi Sillamäe on mängijatele stipendiumite maksmiseks kasutanud eraldiseisvat MTÜ-d. Sellega on võrreldes konkurentidega kokkuhoitud nii stipendiumi- kui ka tööjõukulu. Võrreldes Hispaania kahe tugevama jalgpalliliigaga oli Eesti pallimängu klubidel pikaajaline maksevõime märksa nõrgem. Samuti oli suuremaid probleeme netovaraga Eesti klubidel. Kui Hispaania klubidest oli 34% netovara negatiivne, siis Eesti klubidest koguni 60%.

Magistritöö raames läbiviidud intervjuust MTA kontrolliosakonna talituse juhatajaga selgus, et noorematele mängijatele on maksuvabade stipendiumite maksmine lubatud. Töö autor tegi ettepaneku spordiklubidele õiguskindluse ja -selguse tagamiseks MTA kodulehel toodud sportlaste tasustamise juhendit täpsustada. Juhendit võiks täpsustada järgnevalt: spordistipendium on tulumaksust vabastatud, kui stipendiumi saaja on alla 23-aastane ning stipendiumi suurus ei ületa 6000 eurot kalendriaastas.

Teise muudatusena võiks riik autori arvates soodustada ettevõtjaid spordiklubisid toetama, et katta ära stipendiumitelt töötasudele üleminekust tulenev maksukohustus. Autori arvates võiks spordiklubide toetamiseks muuta tulumaksuseaduse § 49 lg 2 p-des 1 ja 3 toodud piiranguid. Autori arvates võiks kaaluda eespool nimetatud piirangute muutmist ettevõtjatele soodsamas suunas. MTA kontrolliosakonna talituse juhataja sõnul on taoline mõte ka riigi tasandil läbikäinud. Täpsemale seadusemuudatusele peaks siiski eelnema analüüs, et välja selgitada kas ja mil määral eeltoodud piiranguid muuta (sh oleks vaja analüüsida, kui suur osa äriühingutest on teinud annetusi praegu kehtivate piirmäärade ulatuses).

Autori arvates peaks MTÜ-d finantsolukorra parandamiseks suurendama netovara. (vähendama vara finantseerimisel kohustiste osatähtsust). MTÜ-d, kellel netovara on negatiivne, peaksid püüdma tulusid oluliselt suurendada või kulusid (eelkõige tööjõukulusid) vähendada, et suudetaks ka edaspidi tegevust jätkata. MTÜ-d, kes on tööjõukulude kasvu katnud peamiselt laenukapitaliga, peaksid autori arvates kaaluma tegevuse ümberkujundamist ning laenukoormust vähendama. Näiteks oleks üks võimalus suurendada meeskonnas noorte mängijate osatähtsust, keda on lubatud tasustada stipendiumitega, – nii saaks MTÜ vähendada tööjõukulusid. Lisaks leidis töö autor, et kuna riigil ei ole lähiajal plaanis profispordiga

tegelevaid klubisid toetada, peaksid klubid keskenduma uute sponsorite leidmisele või praegustelt suuremaid toetusi küsima. Toetuste suurenemisele võiks autori arvates kaasa aidata ka tulumaksuseaduse § 49 lg 2 p-des 1 ja 3 toodud piirangute leevendamine. Samuti võiksid klubid pöörduda aktiivselt kohalike omavalitsuste poole, kuna autori arvates võiksid eelkõige väiksemad omavalitsused olla huvitatud, et maakonna esindusklubi jääks kõrgliigasse püsima ka tulevikus.

Autori hinnangul sai magistritöö eesmärk täidetud. Järgnev uuring on soovitatav teha pärast 2019. aastat, mil vastavalt MTA ja alaliitude vahelisele kokkuleppele peaksid meeskonnad olema üle läinud stipendiumitelt töötasude maksmisele.

VIIDATUD ALLIKAD

- Abraham, A. (2006). Financial Management in the nonprofit sector: A mission based approach to ratio analysis in membership organizations. https://europa.unibas.ch/fileadmin/ceps/redaktion/Downloads/Lehre/FS14/abraham_financial_management_NPO_sector.pdf (10.03.2017)
- Avalik konkurss. Spordiklubi Viimsi HC. <http://www.hcviimsi.ee/lang/ee/dokumendid/> (10.04.2017)
- Barajas, A., Rodriguez, P. (2010). Spanish football clubs finances: crisis and player salaries. – *International journal of sport finance*, no 5, pp. 52–66.
- BC Rakvere Tarvas hooajal 2012/2013. Eesti Korvpalliliit. <http://www.basket.ee/et/meistriliiga/1/voiskonnad/?tid=1043> (09.04.2017)
- Bergevin, P. M. (2002). Financial statement analysis: An integrated approach. New Jersey: Prentice-Hall.
- Bottiglieri, W. A., Kroleski, S. L., Conway, K. (2011). The regulation of non-profit organizations. – *Journal of business & Economics Research*, vol 9, pp. 51–52.
- Breuer, C., Feiler, S. (2015) Sport Development Report 2013/14 analysis of the situation of sports clubs in Germany. http://www.spordiinfo.ee/SEB_2013-2014_englisch (01.01.2016)
- Brink, W., Roubos, M. (2013) Tax and career facilities for professional football players in 2013. [http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Tax_and_career_facilities_for_professional_football_players_in_2013/\\$FILE/Tax%20and%20career%20facilities%20for%20professional%20football%20players%20in%202013%20def.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Tax_and_career_facilities_for_professional_football_players_in_2013/$FILE/Tax%20and%20career%20facilities%20for%20professional%20football%20players%20in%202013%20def.pdf) (01.04.2017)
- Eesti spordipoliitika põhialused aastani 2030. Vastu võetud Riigikogus 18.veebbruaril 2015. a – RT III, 20.02.2015, 2.
- Eesti Spordiregister. Päring. <http://spordiregister.ee/?ac=paring> (13.05.2017)
- Gibson, C. H., Frishkoff, P. A. (1983). Financial statement analysis: using financial accounting information. 2th ed. Ameerika Ühendriigid: Kent Publishing Company.

- Kilicaslan, H. (2011). Analysis of the taxation of professional sportsmen in Turkey: a comparison with Germany. – *Uludag Journal of Economy and Society*. No 1, pp. 25–26.
- Korvpalli sihtkapital. Tartu Ülikooli korvpalliklubi. <http://basket.ut.ee/korvpalli-sihtkapital/> (02.04.2017)
- Kruus, M. (2012). Stipendiumileping ja selle eristamine teistest lepingutest. <http://www.maksumaksjad.ee/modules/smartsection/item.php?itemid=1464> (10.02.2017)
- Kuliš, D., Franic, J. (2013). Financial and tax effects of professional athlete transfer. – *Institute of Public Finance*. No. 74, pp. 6–7.
- Kuulumine tulumaksusoodustustega mittetulundusühingute ja sihtasutuste nimekirja. Spordikoolituse ja Teabe SA. <http://www.sport.ee/et/tmsnimekiri> (09.04.2017)
- Lepassar, Airi. Maksu- ja Tolliameti kontrolliosakonna talituse juhataja. Üleskirjutus 07.04.2017. Lisa 36.
- Lettieri, E., Borga, F., Savoldelli, A. (2004). Knowledge management in non-profit organizations. – *Journal of knowledge management*. Vol. 8, pp. 16.
- Maksukorralduseseadus. Vastu võetud Riigikogus 20. veebruaril 2002. a – RT I 2002, 26, 150.
- Mittetulundusühing Audentese Võrkpalliklubi majandusaasta aruanded 2012–2015.
- Mittetulundusühing BC Rakvere Tarvas majandusaasta aruanded 2012–2015.
- Mittetulundusühing Jalgpalliklubi FCF Järvamaa Jalgpallikool 2015. aasta majandusaruanne.
- Mittetulundusühing Jalgpalliklubi FCF majandusaasta aruanded 2012–2015.
- Mittetulundusühing Jalgpalliklubi Sillamäe majandusaasta aruanded 2012–2014.
- Mittetulundusühing Jalgpallikool FC KALEV Sillamäe 2015. aasta majandusaruanne.
- Mittetulundusühing Jalgpallikool Tammeka majandusaasta aruanded 2012–2015.
- Mittetulundusühing Korvpalliklubi Pärnu majandusaasta aruanded 2012–2015.
- Mittetulundusühing Nõmme Kalju FC majandusaasta aruanded 2012–2015.
- Mittetulundusühing Pirita Palliklubi majandusaasta aruanded 2012–2015.
- Mittetulundusühing Põlva Käsipalliklubi majandusaasta aruanded 2012–2015.

Mittetulundusühing Pärnu Võrkpalliklubi majandusaasta aruanded 2012–2015.

Mittetulundusühing Rafter spordiklubi majandusaasta aruanded 2012–2015.

Mittetulundusühing Rakvere Volleklubi stipendiumikonkurss. Mittetulundusühing Rakvere Volleklubi. <http://vkrakvere.ee/stipendiumikonkurss/> (10.04.2017)

Mittetulundusühing Rakvere Võrkpalliklubi majandusaasta aruanded 2012–2015.

Mittetulundusühing Rapla Korvpallikool majandusaasta aruanded 2012–2015.

Mittetulundusühing SK FC Levadia Jalgpallikool majandusaasta aruanded 2012–2015.

Mittetulundusühing Spordiklubi DUO majandusaasta aruanded 2012–2015.

Mittetulundusühing Spordiklubi Kehra Käsipall majandusaasta aruanded 2012–2015.

Mittetulundusühing Spordiklubi Tapa majandusaasta aruanded 2012–2015.

Mittetulundusühing Spordiklubi Viimsi HC majandusaasta aruanded 2012–2015.

Mittetulundusühing Tallinna Tehnikaülikooli spordiklubi majandusaasta aruanded 2012–2015.

Mittetulundusühing Tartu Ülikooli Akadeemiline Spordiklubi hagi Toomas Liivaku vastu töölepingu puudumise ja hüvitise maksmata jätmise õiguse tunnustamiseks ning Toomas Liivaku hagi Mittetulundusühing Tartu Ülikooli Akadeemiline Spordiklubi vastu töösuhte tunnustamiseks ja hüvitise saamiseks nr 3-2-1-9-05. Riigikohtu tsiviilkolleegium. 14.06.2005.
<http://www.riigikohus.ee/?id=11&tekst=222479766> (29.12.2015)

Mittetulundusühing Tartu Ülikooli Akadeemiline Spordiklubi majandusaasta aruanded 2012–2015.

Mittetulundusühingute seadus. Vastu võetud Riigikogus 6. juunil 1996. a – RT I 1996, 42, 811.

MTÜ Jalgpallikool FCF Järvamaa jalgpallikool stipendiumikonkurss.
<http://fcflora.ee/klubist/stipendiumikonkurss/> (07.04.2017)

MTÜ Jalgpallikool Tammeka stipendiumikonkurss. MTÜ Jalgpallikool Tammeka.
<http://www.jktammeka.ee/stipendiumikonkurss/> (10.04.2017)

MTÜ Lasnamäe Korvpalliklubi kaebus Maksu- ja Tolliameti 08.11.2013 maksuotsuse nr 12.2-3/11373-20 tühistamise nõudes nr 3-13-70162. Tallinna Halduskohus 24.10.2014. <https://www.riigiteataja.ee/kohtulahendid/detailid.html?id=131487704> (26.03.2017)

- MTÜ Nõmme Kalju FC jalgpallikool konkurss. <http://www.jkkalju.ee/konkurss/>. MTÜ Nõmme Kalju FC jalgpallikool. (10.04.2017)
- MTÜ SK FC Levadia Jalgpallikool stipendiumikonkurss. <http://fcelandia.ee/stipendiumikonkurss/> (09.04.2017)
- MTÜ Spordiklubi Duo stipendium. MTÜ Spordiklubi Duo. <http://www.skduo.ee/klubist/stipendium/> (10.04.2017)
- MTÜ Spordiklubi Martin Reimi Jalgpallikool kaebus Maksu- ja Tolliameti 28. oktoobril 2013 maksuotsuse nr 12.2-3/11339-16 tühistamise nõudes nr 3-13-70100. Tallinna Halduskohus 14.03.2014. <https://www.riigiteataja.ee/kohtulahendid/detailid.html?id=131487704> (30.12.2015)
- Muudatused tulumaksuseaduses alates 01.01.2015. Maksu- ja Tolliamet. <https://www.emta.ee/et/ariklient/tulu-kulu-kaive-kasum/muudatused/muudatused-tulumaksuseaduses-alates-01012015> (29.12.2015)
- Oluline teave tulumaksusoodustustega MTÜ/SA nimekirjas olevatele ja sinna kuulumist taotlevatele spordiorganisatsioonidele – MTÜ-dele ja SA-dele. Spordikoolituse ja -Teabe Sihtasutus. <http://www.spordiinfo.ee/est/g51s464> (30.12.2015)
- Palepu, K. G., Healy, P. M. (2013). Business analysis and valuation: Using Financial Statements. 5th ed. Ameerika Ühendriigid: South-Western.
- Pendlebury, M., Groves, R. (2004). Company accounts analysis, interpretation and understanding. 6th ed. Inglismaa: Thomson learning.
- Radvan, M., Neckar, J. (2016). Taxation of professional team sport athletes in the Czech Republic. – *Public Governance, Administration and Finances Law Review*. Vol 1, pp. 40–46.
- Sihtasutus Tartu Kultuurkapital 2015. aasta majandusaruanne.
- Spordiklubid viilivad maksudest. Delfi ärileht. <http://arileht.delfi.ee/news/uudised/spordiklubid-viilivad-maksudest?id=66125812> (10.01.2017)
- Spordiseadus. Vastu võetud Riigikogus 6. aprillil 2005. a – RT I 2005, 22, 148.
- Sportlastele ja treeneritele tehtavate väljamaksete määratlemisest ja maksustamisest. Maksu- ja Tolliamet. <https://www.emta.ee/et/registreerimine-ettevotlus/mittetulundusuhingule-sihtasutusele/juhendid/sportlastele-ja-treeneritele> (09.04.2017)
- Tegeliku töösuhte varjamine. Maksu- ja Tolliamet. <https://www.emta.ee/et/ariklient/tulu-kulu-kaive-kasum/muudatused/tegeliku-toosuhte-varjamine> (01.04.2017)

Tulumaksuseadus. Vastu võetud Riigikogus 15. detsembril 1999. a – RT I 1999, 101, 903.

Tulumaksusoodustustega mittetulundusühingute ja sihtasutuste nimekiri ja kuidas sinna kandideerida. Spordikoolituse ja -Teabe Sihtasutus.
<http://www.spordiinfo.ee/Tulumaksusoodustustega-uhenduste-nimekiri-2> (30.12.2015)

Tulumaksusoodustustega MTÜ ja SA nimekirja kantud spordiorganisatsioonide osakaal kõigist Eesti Spordiregistrisse kantud MTÜ/SA-dest. Spordikoolituse ja -Teabe Sihtasutus. <http://www.spordiinfo.ee/est/g51s475> (30.12.2015)

Tänav, A. (2014). Spordistipendiumid– maksuvabad või mitte.
<http://www.eok.ee/infokiri/spordistipendiumid-maksuvabad-voi-mitte/> (22.04.2017)

SUMMARY

CHANGES IN THE PAYMENT OF SALARIES AND SCHOLARSHIPS IN ESTONIAN PREMIER LEAGUE FOR BALL GAMES FROM 2012 TO 2015, AND THEIR IMPACT ON THE RATE OF DEVELOPMENT AND SOLVENCY OF THE TEAMS

Rivo Nurklik

The author examined the changes in the payment of salaries and scholarships in Estonian premier league for ball games from 2012 to 2015, and their impact on the rate of development and solvency of the teams. For years, a tacit remuneration system for sportsmen and sportswomen was in force in Estonia where the top athletes and other persons active in the sport were paid tax-exempt scholarships. In recent years, efforts have been made at national level to find a sustainable solution to the problem, raised by the Tax and Customs Board. Due to the payment of scholarships, the state loses a considerable amount of tax revenue, and, in addition, it is an unequal competition against those who honestly pay remuneration and labour taxes into the state budget. The aim of the Master's thesis was to find out how the tax behaviour of the premier league clubs for ball games has changed in the years 2012–2015 and to assess their solvency and sustainability in the future. This study analyses the teams who participated in the years 2012–2015 at least three seasons in the premier league and who paid during that period at least one year in scholarships. The selection amounted to a total of 21 teams that were managed by 20 different non-profit organizations. The working hypothesis is that the sports clubs, which pay remuneration to the players and the rest of the assisting staff, have weaker solvency indicators than in those clubs, which still pay scholarships.

All premier league clubs for ball games in Estonia are operating through non-profit organizations. In legal system, the legislative body of Estonia has also created tax incentives for the non-profit organizations. Tax incentives are not granted to all but only those who are acting in the public interest and of the charity and are included in the list of beneficiaries.

Inclusion on the list allows, among other things, to pay scholarships with exempt from income tax, based on the conditions provided for in subsection 19 (6) of the Income Tax Act. The Sport Act allows agreeing on the rights and obligations of sportsmen and sportswomen in Estonia in any civil law contract. The similar position of the courts so far has been that the payments to coaches are mainly payments made on the basis of an employment relationship and are subject to the payment of all taxes on labour.

The work reveals that the football clubs under study paid approximately 1.5 million euros in total for the scholarships in 2015, basketball clubs around 850,000 euros (of which Rafter Scholarship 510,000 euros) and volleyball clubs around 730,000 euros and handball clubs around 130,000 euros. None of the football teams has reduced the payment of scholarships, although all basketball teams under study have. From the volleyball clubs, TUT Sports Hall and Audentes Volleyball Club have reduced the payment of scholarships and from the handball clubs, Põlva Serviti Handball Team. In addition, the payment of scholarships was terminated by four teams: Rakvere Tarvas, Pirita Palliklubi, Tapa and Viimsi. Noteworthy is that the labour costs of all teams, except the HC Kehra handball team, have increased during the period under study.

The hypothesis that the sports clubs, which pay remuneration to the players and the rest of the assisting staff, have weaker solvency indicators than in those clubs, which still pay scholarships was confirmed in part. The solvency indicators of two sports clubs out of four, which did not pay scholarships as of 31 December 2015, were among the weakest five of the sports clubs. It also showed that the solvency of 60% of the clubs (12 non-profit organizations) dropped during the study period. The ratio of labour cost to total revenue increased for 83% of such clubs (10 non-profit organizations). As at 31 December 2015, 12 non-profit organizations resulted in negative net assets. The author considers the increase of labour costs, caused by the counselling and monitoring activities by the Tax and Customs Board, to be one of the larger reasons for solvency weakening. The Master's thesis revealed that during the period under study, the growth rate of total costs of four basketball clubs out of the seven (Rapla korvpallikool, Rakvere Tarvas, UT Academic Sports Club and TUT Sports Hall), two volleyball clubs out of five (Spordiklubi Duo and TUT Sports Hall) and two handball clubs out of four (Tapa and Viimsi) exceeded the growth rate of revenue. Thus, these teams have not managed to raise enough revenue to cover the significant growth of expenses

(including the labour costs). It refers to the fact that if such a trend continues, the non-profit organizations may experience problems in financing their activities.

To ensure the legal certainty and legal clarity for the sports clubs, the author has proposed to change the guide for remuneration of sportsmen and sportswomen, published on the homepage of the Tax and Customs Board, as follows: the sports scholarship is exempt from income tax if the scholarship recipient is under 23 years of age and the size of scholarship does not exceed 6,000 euros per calendar year.

The second change in the author's opinion could be by the state to encourage businesses to support sports clubs in order to cover the tax liability resulting from the transition from the scholarships to remuneration. In the author's opinion, the restrictions set out in clauses 49 (2) 1) and 3) of the Income Tax Act could be amended in order to support the sports clubs. In the author's opinion, the amendment of the above-mentioned restrictions could be considered in more favourable direction for the entrepreneurs. However, an analysis to find out whether and to what extent these restrictions should be amended (including analyses to find out how many companies have made donations within the limits currently in force) should precede a more precise amendment to the Act.

In the author's opinion, the non-profit organizations should increase the net assets to improve the financial situation (reduce the liabilities intensity upon asset financing). The non-profit organizations with negative net assets should aim to significantly increase revenues or reduce expenses (labour costs, in particular) in order to be able to continue with their activities. The non-profit organizations that have covered the growth of labour costs mainly with loan capital, should, in the author's opinion, consider operational reorganisation, and reduce their debt burden. For example, one way would be to increase the importance of the young players on the team who have been allowed to be rewarded with scholarships. This would allow the non-profit organizations to reduce their labour costs. In addition, the author found that, since the state has no plans in the short term period to support the professional sports clubs, the clubs should focus on finding new sponsors or ask for higher support from current sponsors. In the author's opinion, the easing of restrictions set out in clauses 49 (2) 1) and 3) of the Income Tax Act could also contribute to the increase in the support.

LISAD

Lisa 1. Pallimängu kõrgliiga meeskondade tööjõukulu/stipendium (eurodes)

Korvpalliklubi nimi	2012	2013	2014	2015	Keskmine juurdekasvutempo	Kuulumine nimekirja
MTÜ BC Rakvere Tarvas						Ei
Tööjõukulu	22 270	28 352	103 501	179 001	100%	
Tööjõukulu ühe töötaja kohta	11 135	14 176	11 500	14 917	10%	
Stipendium	111 561	63 588	0	0	-	
MTÜ korvpalliklubi Pärnu						Jah
Tööjõukulu	9193	9193	26 413	95 208	118%	
Tööjõukulu ühe töötaja kohta	9193	9193	6603	13 601	14%	
Stipendium	44 197	81 162	47 582	9500	-40%	
MTÜ Pirita Palliklubi						Jah
Tööjõukulu	0	0	11 885	13 329	0	
Tööjõukulu ühe töötaja kohta	0	0	3962	3332	-	
Stipendium	41 575	36 990	4525	0	-100%	
MTÜ Rapla Korvpallikool						Jah
Tööjõukulu	31 821	36 926	65 603	91 716	42%	
Tööjõukulu ühe töötaja kohta	10 607	7385	9372	8338	-8%	
Stipendium	86 478	115 481	96 852	51 725	-16%	
MTÜ Spordiklubi RAFTER						Jah
Tööjõukulu	31 486	40 175	110 603	228 562	94%	
Tööjõukulu ühe töötaja kohta	15 743	13 392	13 825	16 326	1%	
Stipendium	600 616	792 259	592 359	507 078	-5%	

MTÜ Tartu Ülikooli Akadeemiline Spordiklubi						Jah
Tööjõukulu	499 727	486 787	848 249	1 424 407	42%	
Tööjõukulu ühe töötaja kohta	11 105	13 522	23 562	41 894	56%	
Stipendium	759 722	800 517	563 140	126 190	-45%	
MTÜ TTÜ Spordiklubi						Jah
Tööjõukulu	45 460	48 522	61 754	78 432	20%	
Tööjõukulu ühe töötaja kohta	6494	6932	8822	15 686	34%	
Stipendium	221 202	263 078	271 177	153 271	-12%	

Allikas: autori koostatud, aluseks MTÜ-de majandusaasta aruanded ja deklaratsioonid INF 9

Lisa 1. (järg) Pallimängu kõrgliiga meeskondade tööjõukulu/stipendium (eurodes)

Jalgpalliklubi nimi	2012	2013	2014	2015	Keskmine juurdekasvutempo	Kuulumine nimekirja
MTÜ jalgpalliklubi FCF						Jah
Tööjõukulu	276 114	264 141	397 482	485 896	21%	
Tööjõukulu ühe töötaja kohta	6136	5870	11 357	12 147	26%	
(MTÜ Jalgpalliklubi FCF Järvamaa Jalgpallikool) stipendium	0	529 856	315 303	305 976	100%	
MTÜ Jalgpalliklubi Sillamäe						Jah
Tööjõukulu	297 463	434 736	459 169	-	40%	
Tööjõukulu ühe töötaja kohta	29 746	43 474	-	-	-	
Stipendium *(MTÜ Jalgpallikool FC Kalev Sillamäe stipendium)	211 686	344 233	156 499	221 115 (263 623*)	32%	
MTÜ Nõmme Kalju FC						Jah
Tööjõukulu	87 292	57 822	223 143	307 600	52%	
Tööjõukulu ühe töötaja kohta	7274	4819	6973	8095	4%	
(MTÜ Nõmme Kalju FC Jalgpallikool) stipendium	0	0	0	279 384	-	
MTÜ SK FC Levadia Jalgpallikool						Jah
Tööjõukulu	0	0	16 498	95 322	-	

Tööjõukulu ühe töötaja kohta	0	0	4125	7333	-	
Stipendium	257 961	398 860	489 661	387 026	14%	
MTÜ Tartu Jalgpallikool Tammeka						Jah
Tööjõukulu	19 145	14 741	133 074	225 444	128%	
Tööjõukulu ühe töötaja kohta	6382	4914	11 090	15 030	33%	
Stipendium	0	0	0	15 996	-	

Allikas: autori koostatud, aluseks MTÜ-de majandusaasta aruanded ja deklaratsioonid INF 9

Lisa 1. (järg) Pallimängu kõrgliiga meeskondade töøjõukulu/stipendium (eurodes)

Võrkpalliklubi nimi	2012	2013	2014	2015	Keskmine juurdekasvutempo	Kuulumine nimekirja
MTÜ Audentese Võrkpalliklubi						jah
Töøjõukulu	4581	4910	7316	40 066	106%	
Töøjõukulu ühe töötaja kohta	4581	4910	7316	13 355	43%	
Stipendium	199 272	239 329	217 336	153 976	-8%	
MTÜ Pärnu Võrkpalliklubi						Jah
Töøjõukulu	5011	15 663	15 077	16 132	48%	
Töøjõukulu ühe töötaja kohta	5011	7832	7539	8066	17%	
Stipendium	143 435	165 891	133 334	161 430	4%	
MTÜ Rakvere Võrkpalliklubi						Jah
Töøjõukulu	0	2156	15 203	12 670	-	
Töøjõukulu ühe töötaja kohta	0	2156	15 203	12 670	-	
(*MTÜ Rakvere Volleklubi) stipendium	0	0	6628	7014 (*22 864)	-	
MTÜ Spordiklubi Duo						Jah
Töøjõukulu	4677	5146	20 815	61 321	136%	
Töøjõukulu ühe töötaja kohta	4677	5146	5204	8760	23%	
Stipendium	181 367	181 638	245 718	232 164	9%	
MTÜ TTÜ Spordiklubi						Jah
Töøjõukulu	45 460	48 522	61 754	78 432	20%	
Töøjõukulu ühe töötaja kohta	6494	6932	8822	15 686	34%	

Stipendium	221 202	263 078	271 177	153 271	-12%	
------------	---------	---------	---------	---------	------	--

Allikas: autori koostatud, aluseks MTÜ-de majandusaasta aruanded ja deklaratsioonid INF 9

Lisa 1. (järg) Pallimängu kõrgliiga meeskondade tööjõukulu/stipendium (eurodes)

Käsipalliklubi nimi	2012	2013	2014	2015	Keskmine juurdekasvutempo	Kuulumine nimekirja
MTÜ Põlva Käsipalliklubi						Jah
Tööjõukulu	0	0	4288	18 841	-	
Tööjõukulu ühe töötaja kohta	0	0	2144	9421	-	
Stipendium	118 290	119 499	83 154	61 750	-19%	
MTÜ Spordiklubi Kehra Käsipall						Jah
Tööjõukulu	0	2297	0	0	-	
Tööjõukulu ühe töötaja kohta	0	2297	0	0	-	
Stipendium	55 850	57 911	64 701	68 915	7%	
MTÜ Spordiklubi Tapa						Jah
Tööjõukulu	16 301	16 791	16 863	51 395	47%	
Tööjõukulu ühe töötaja kohta	8151	8396	8342	10 279	8%	
Stipendium	15 339	15 380	15 642	0	-	
MTÜ Spordiklubi Viimsi HC						Jah
Tööjõukulu	0	0	0	9345	-	
Tööjõukulu ühe töötaja kohta	0	0	0	9345	-	
Stipendium	3481	3040	3200	0	-	

Allikas: autori koostatud, aluseks MTÜ-de majandusaasta aruanded ja deklaratsioonid INF 9.

Lisa 2. Pallimängu kõrgliiga mängijate töötasu/stipendium

2016	Korvpall	Võrkpall	Jalgpall	Käsipall
Mängijad kokku	118	112	219	141
Töötasu saajad kokku	76	57	192	
Töötasu saajate osatähtsus kõikidest mängijatest	64%	51%	88%	
Keskmine töötasu kuus (eurodes)	1300	890	720	
2015				
Stipendiumi saajaid kokku	26	49	112	
Stipendiumite saajate osatähtsus kõikidest mängijatest	22%	44%	51%	
Maksuvaba stipendiumi summa kokku (eurodes)	186 568	287 815	761 180	130 665
Keskmine stipendium kuus (eurodes)	598	490	566	-

Tabel koostatud Maksu- ja Tolliameti ning autori poolt arvatatud andmete alusel

Lisa 3. Ankeetküsitlus

1.Kas meeskond saab enda eelarvesse toetusi riigilt/kohalikult omavalitsuselt?

- a)jah
- b)ei

2.Kas viimastel aastatel on riigi ja kohalike omavalitsuste toetus

- a)suurenenud
- b)vähenenud
- c)jäänud samasse suurusjärkkku

3.Kas viimastel aastatel on erasektori toetus meeskonnale

- a)suurenenud
- b)vähenenud
- c)jäänud samasse suurusjärkkku

4.Kuidas hindate enda meeskonna finantsseisundit?

Vastus:

5.Mida tuleks Teie arvates seadusandluses muuta, et klubid oleksid ka tulevikus jätkusuutlikud ning konkurentsivõimelised?

Vastus:

6.Kas ja mida saaks riik/kohalik omavalitsus teha, et rohkem ettevõtjaid oleksid huvitatud toetama spordiklubisid?

Vastus:

7.Mis liiki lepingud on Teie klubi mängijatega sõlminud?

- a)tööleping
- b)töövõtuleping
- c)käsundusleping
- d)stipendiumileping
- e).....

8.Mis liiki lepingu alusel mängivad/ on mänginud meeskonnas välismängijad?

- a)tööleping
- b)töövõtuleping
- c)käsundusleping
- d)stipendiumileping
- e).....

9.Mis liiki lepingu alusel töötavad meeskonnas treenerid ja muu abistav personal?

- a) tööleping
- b) töövõtuleping
- c)käsundusleping
- d)stipendiumileping

e).....

10. Kas praegu mängijate, treenerite ja muu abistava personaliga sõlmitud lepinguliigid (eelmised 3 küsimust) erinesid perioodil 2012–2015 sõlmitud lepingutest? Kui jah, siis mis liiki lepingud olid sel perioodil sõlmitud?

Vastus:

11. Kas mängijate, treenerite tasustamiseks on sõlmitud lepingud klubiga (MTÜ-ga kes meeskonda haldab) või mingi teise koostööpartneri, ettevõttega? Palume võimalusel täpsustada.

Vastus:

12. Teie ettepanekud spordiklubide jätkusuutlikuse tagamiseks (Kas ja kuidas võiks muuta mängijate ja treeneritele tehtavate väljamaksete maksustamist)? Kas ja kuidas saaks riik lihtsustada välismängijate värbamist Eesti klubidesse?

Vastus:

Küsitlus saadeti lisaks töös analüüsitavatele meeskondadele ka järgnevatele MTÜ-dele: Valga Spordiselts Kalev, FC Infonet, Jalgpalliklubi Paide Linnameeskod, Viljandi Tulevikujalgpalli Klubi, Viljandi Käsipalliklubi HC, Aruküla Spordiklubi, Pärnu Jalgpalliklubi.

Lisa 4. Korvpalliklubide bilansid (eurodes)

Bilansikirje/-rühm	MTÜ BC Rakvere Tarvas				MTÜ Korvpalliklubi Pärnu				MTÜ Pirita Palliklubi			
	31.12. 2012	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2015	31.12. 2012	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2015	31.12. 2012	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2015
VARA												
Käibevara												
Raha	16 122	443	1313	4271	1968	4178	4346	4580	2	1631	2872	2942
Nõuded ja ettemaksed	1940	54 496	28 226	6739	927	240	90	4000	1141	1141	6741	0
Varud	0	0	784	282								
Kokku käibevara	18 062	54 939	30 323	11 292	2895	4418	4436	8580	1143	2772	9613	2942
Põhivara												
Materiaalne põhivara	269	151	101	51								
Kokku põhivara	269	151	101	51								
KOKKU VARA	18 331	55 090	30 424	11 343	2895	4418	4436	8580	1143	2772	9613	2942
KOHUSTISED JA NETOVARA												
Kohustised												
Lühiajalised kohustised												
laenukohustised	12 000	21 190	64 685	59 065	0	3500	0	0	0	0	0	0
Võlad ja ettemaksed	47 932	72 784	59 843	84 650	5753	2042	4387	2873	12 224	13 126	9289	6778
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	0	0	0	0	2710	1510	2310	1210	0	0	0	0
Kokku	59 932	93 974	124	143	8463	7052	6697	4083	12 224	13 126	9289	6778

lühiajalised kohustised			528	715								
Pikaajalised kohustised												
Laenukohustised	0	0	0	34 225								
Kokku pikaajalised kohustised	0	0	0	34 225								
KOKKU KOHUSTISED	59 932	93 974	124 528	177 940	8463	7052	6697	4083	12 224	13 126	9289	6778
Netovara												
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	-35 765	-41 601	-38 884	-94 104	-1644	-5568	-2634	-2261	-4781	-11 081	-10 354	324
Aruandeaasta tulem	-5836	2717	-55 220	-72 493	-3924	2934	373	6758	-6300	727	10 678	-4160
Kokku netovara	-41 601	-38 884	-94 104	-166 597	-5568	-2634	-2261	4497	--11 081	-10 354	324	-3836
KOKKU KOHUSTISED JA NETOVARA	18 331	55 090	30 424	11 343	2895	4418	4436	8580	1143	2772	9613	2942

Lisa 4. (järg) Korvpalliklubide bilansid (eurodes)

Bilansikirje/-rühm	MTÜ Rapla Korvpallikool				MTÜ Rafter Spordiklubi				MTÜ Tartu Akadeemiline Spordiklubi			
	30.06.2013	30.06.2014	30.06.2015	30.06.2016	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015
VARA												
Käibevara												
Raha	10 151	6279	9902	3709	72 131	133 078	51 433	100 290	132 779	276 901	230 112	248 529
Nõuded ja ettemaksed	9338	6465	14 740	6177	52 356	50 580	97 380	86 699	49 979	157 023	202 292	70 829
Varud	1389	55	0	24					24 709	16 104	22 145	18 278
Kokku käibevara	20 878	12 799	24 642	9910	124 487	183 658	148 813	186 989	207 467	450 028	454 549	337 636
Põhivara												
Materiaalne põhivara	11 006	11 689	18 512	10 805	2525	6484	6484	6484	45 100	52 676	46 297	63 423
Immateriaalne põhivara	0	0	1662	1329								
Kokku põhivara	11 006	11 689	20 174	12 134	2525	6484	6484	6484	45 100	52 676	46 297	63 423
KOKKU VARA	31 884	24 488	44 816	22 044	127 012	190 142	155 297	193 473	252 567	502 704	500 846	401 059
KOHUSTISED JA NETOVARA												
Kohustised												
Lühiajalised kohustised												
Laenukohustised												4399

Võlad ja ettemaksed	21 717	22 155	43 210	55 322	250 877	452 383	570 007	666 612	138 867	125 059	173 944	172 313
Kokku lühiajalised kohustised	21 717	22 155	43 210	55 322	250 877	452 383	570 007	666 612	138 867	125 059	173 944	176 712
Pikaajalised kohustised												
Laenukohustised												10 377
Kokku pikaajalised kohustised												10 377
KOKKU KOHUSTISED	21 717	22 155	43 210	55 322	250 877	452 383	570 007	666 612	138 867	125 059	173 944	187 089
Netovara												
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	-15 912	10 167	2333	1606	-69 642	-123 865	-262 241	-414 710	62 514	113 700	377 645	326 902
Aruandeaasta tulem	26 079	-7834	-727	-34 884	-54 223	-138 376	-152 469	-58 429	51 186	263 945	-50 743	-112 932
Kokku netovara	10 167	2333	1606	-33 278	-123 865	-262 241	-414 710	-473 139	113 700	377 645	326 902	213 970
KOKKU KOHUSTISED JA NETOVARA	31 884	24 488	44 816	22 044	127 012	190 142	155 297	193 473	252 567	502 704	500 846	401 059

Lisa 4. (järg) Korvpalliklubide bilansid (eurodes)

MTÜ TTÜ Spordiklubi				
Bilansikirje/ -rühm	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015
VARA				
Käibevara				
Raha	3614	15 048	9193	5690
Nõuded ja ettemaksed	14 313	14 446	19 309	4083
Kokku käibevara	17 927	29 494	28 502	9773
KOKKU VARA	17 927	29 494	28 502	9773
KOHUSTISED JA NETOVARA				
Kohustised				
Lühiajalised kohustised				
Võlad ja ettemaksed	47 933	60 120	73 749	72 280
Kokku lühiajalised kohustised	47 933	60 120	73 749	72 280
KOKKU KOHUSTISED	47 933	60 120	73 749	72 280
Netovara				
Eelmiste	-73 033	-30 006	-30 626	-45 247

perioodide akumuleeritud tulem				
Aruandeaasta tulem	43 027	-620	-14 621	-17 260
Kokku netovara	-30 006	-30 626	-45 247	-62 507
KOKKU KOHUSTISED JA NETOVARA	17 927	29 494	28 502	9773

Lisa 5. Korvpalliklubide tulemiaranded (eurodes)

Tulemiarande kirje/rühm	MTÜ BC Rakvere Tarvas				MTÜ Pärnu Korvpalliklubi				MTÜ Pirita Palliklubi			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
TULUD												
Annetused ja toetused	9500	8000	26 607	24 974	78 609	87 756	65 493	90 632	0	10 000	10 000	42 000
Tulu ettevõtlusest	229 993	236 204	130 951	240 274	38 932	66 045	81 487	101 226	0	0	0	0
Muud tulud	0	9	0	0	0	910	146	179	72 400	83 508	98 268	53 525
KOKKU TULUD	239 493	244 213	157 558	265 248	117 541	154 711	147 126	192 037	72 400	93 508	147 126	95 525
KULUD												
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud					-3700	-61 422	-72 758	-16 558	0	-10 000	-10 000	-42 000
Jagatud annetused ja toetused	-111 561	-63 588	0	0	-44 197	-81 162	-47 582	-9500	-41 575	-36 990	-4525	0
Mitmesugused tegevuskulud	-110 889	-148 552	-107 589	-157 239	-64 377	0	0	-64 013	-37 130	-45 791	-61 143	-44 258
Tööjõukulud	-22 270	-28 352	-103 501	-179 001	-9193	-9193	-26 413	-95 208	0	0	-11 885	-13 329
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-88	-118	-50	-50								
Muud kulud	-523	-886	-1629	-1451	0	0	0	0	0	0	-37	-99
KOKKU KULUD	-245 331	-241 496	-212 769	-337 741	-121 467	-151 777	-146 753	-185 279	-78 705	-92 781	-87 590	-99 686
Põhitegevuse tulem	-5838	2717	-55 211	-72 493	-3926	2934	373	6758	-6305	727	10 678	-4161
Intressikulud	0	0	-9	0								
Finantstulud ja -kulud	2	0	0	0	2	0	0	0	5	0	0	1
Aruandeaasta tulem	-5836	2717	-55 220	-72 493	-3924	2934	373	6758	-6300	727	10 678	-4160

Lisa 5. (järg) Korvpalliklubide tulemiarued (eurodes)

Tulemiaruaude kirje/rühm	MTÜ Rapla Korvpallikool				MTÜ Spordiklubi Rafter				MTÜ Tartu Ülikooli Akadeemiline Spordiklubi			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
TULUD												
Liikmetelt saadud tasud	38	0	0	365	0	0	0	0	1 053 009	913 009	958 009	1 062 000
Annetused ja toetused	125 137	123 750	163 738	153 809	66 783	151 713	418 743	672 794	427 137	429 384	465 196	585 668
Tulu ettevõtlusest	129 900	148 292	136 810	146 427	752 662	722 797	859 863	881 167	1 064 732	1 180 895	1 221 453	1 175 305
Muud tulud	0	0	0	861	324 363	310 271	0	0	94 243	11 763	2035	2994
KOKKU TULUD	255 075	272 042	300 548	301 462	1 143 808	1 184 781	1 278 606	1 553 961	2 639 121	2 535 051	2 646 693	2 825 967
KULUD												
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-4444	-61 422	-45 695	-30 186	-550 541	-435 471	-718 448	-864 426				
Jagatud annetused ja toetused	-97 179	- 111 828	-58 212	-59 646	-600 616	-792 259	-592 359	-507 078	-759 722	-800 517	-563 140	-126 190
Mitmesugused tegevuskulud	-95 155	-129 090	-127 363	-145 659	-3 086	-5197	-6516	-9 671	-1 320 840	-972 133	-1 264 916	-1 356 558
Tööjõukulud	-31 821	-36 926	-65 603	-91 716	-31 486	-40 175	-110 603	-228 562	-499 727	-486 787	-848 249	-1 424 407
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-213	-1660	-3269	-4709	0	0	0	0	-16 690	-16 821	-21 212	-31 344
Muud kulud	-186	-199	-714	-4430	-12 302	-55	-3 150	-2 653	0	0	0	0
KOKKU	-228 998	-279	-300	-336	-1 198	-1 323	-1 431	-1 612	-2 596 979	-2 276	-2 697	-2 938

KULUD		703	856	346	031	157	076	390		258	517	499
Põhitegevuse tulem	26 077	-7661	-308	-34 884	-54 223	-138 376	-152 470	-58 429	42 142	258 793	-50 824	-112 532
Intressikulud	0	-174	0	0	0	0	1	0	0	0	0	-440
Finantstulud ja -kulud	2	1	0	0					9044	125	81	40
Kasum/kahjum tütar- ja sidusettevõtjatelt	0	0	-419	0	0	0	0	0	0	5027	0	0
Aruandeaasta tulem	26 079	-7834	-727	-34 884	-54 223	-138 376	-152 469	-58 429	51 186	263 945	-50 743	-112 932

Lisa 5. (järg) Korvpalliklubide tulemiarued (eurodes)

MTÜ TTÜ Spordiklubi				
TULUD	2012	2013	2014	2015
Liikmetelt saadud tasud	415 393	381 591	375 188	367 709
Annetused ja toetused	13 419	43 526	12 760	5947
Tulu ettevõtlusest	79 034	93 286	133 210	89 890
Muud tulud	0	18 097	26 092	19 414
KOKKU TULUD	507 846	536 500	547 250	482 960
KULUD				
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-166 813	-190 946	-198 938	-208 252
Jagatud annetused ja toetused (stipendiumid)	-234 621	-263 078	-271 177	-153 271
Mitmesugused tegevuskulud	-17 925	-34 574	-30 002	-32 076
Tööjõukulud	-45 460	-48 522	-61 754	-78 432
Muud kulud	0	0	0	-28 189
KOKKU KULUD	-464 819	-537 120	-561 871	-500 220
Põhitegevuse tulem	43 027	-620	-14 621	-17 260
Aruandeaasta tulem	43 027	-620	-14 621	-17 260

Lisa 6. MTÜ BC Rakvere Tarvas tulemiaruaude horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)

Tulemi- aruande kirje/-rühm	Horisontaalanalüüs								Vertikaalanalüüs			
	2012		2013		2014		2015		2012	2013	2014	2015
	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo				
TULUD												
Annetused ja toetused	342	4%	-1500	-16%	18 607	233%	-1633	-6%	4%	3%	17%	9%
Tulu ette- võtlusest	89 137	63%	6211	3%	105 613	45%	109 323	83%	96%	97%	83%	91%
Muud tulud	-3625	-100%	9	100%	-9	-100%	0	0%	0%	0%	0%	0%
KOKKU TULUD	85 854	56%	4720	2%	86 655	35%	107 690	68%	100%	100%	100%	100%
KULUD												
Jagatud annetused ja toetused (stipen- diumid)	69 281	164%	-47 973	-43%	-63 588	-100%	0	0%	47%	26%	0%	0%
Mitme- sugused tegevus- kulud	40 780	58%	37 663	34%	-40 963	-28%	49 650	46%	46%	61%	68%	59%
Tööjõu- kulud	-25 854	-54%	6082	27%	75 149	265%	75 500	73%	9%	12%	66%	67%
Põhivara kulum ja	-88	-100%	30	34%	-68	-58%	0	0%	0%	0%	0%	0%

väärtuse langus												
Muud kulud	-486	-48%	363	69%	743	84%	-178	-11%	0%	0%	1%	1%
KOKKU KULUD	83 809	52%	-3835	-2%	-27 727	-12%	124 972	59%	102%	99%	135%	127%
Põhi-tegevuse tulem	2045	26%	8555	147%	-52 494	-1932%	-17 282	-31%	-2%	1%	-35%	-27%
Finants-tulud ja -kulud	178	101%	0	0%	9	100%	-9	-100%	0%	0%	0%	0%
Aruande-aasta tulem	2223	-28%	8555	147%	-52 503	-1932%	-17 282	-31%	2%	1%	35%	27%

Lisa 7. MTÜ Korvpalliklubi Pärnu tulemiaruaude horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)

Tulemi- aruande kirje/rühm	Horisontaalanalüüs								Vertikaalanalüüs			
	2012		2013		2014		2015		2012	2013	2014	2015
	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo				
TULUD												
Annetused ja toetused	29 531	60%	9147	12%	-22 263	-25%	25 139	38%	67%	57%	45%	47%
Tulu ettevõtlusest	13 874	55%	27 113	70%	15 442	23%	19 739	24%	33%	43%	55%	53%
Muud tulud	0	0%	910	100%	-764	-84%	33	23%	0%	1%	0%	0%
KOKKU TULUD	43 405	59%	37 170	32%	-7585	-5%	44 911	31%	100%	100%	100%	100%
KULUD												
Sihtots- tarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	1199	24%	57 722	1560%	11 336	18%	-56 200	-77%	3%	40%	50%	9%
Jagatud annetused ja toetused (stipen- diumid)	23 020	109%	36 965	84%	-33 580	-41%	-38 082	-80%	38%	52%	32%	5%
Mitme- sugused tegevuskulud	-23 566	-58%	-64 377	-100%	0	0%	64 013	100%	55%	0%	0%	33%

Tööjõukulud	0	0%	0	0%	17 220	187%	68 795	260%	8%	6%	18%	50%
KOKKU KULUD	45 387	60%	30 310	25%	-5024	-3%	38 526	26%	103%	98%	100%	96%
Põhitegevuse tulem	-1982	-102%	6860	175%	-2561	-87%	6385	1712%	-3%	2%	0%	4%
Finantstulud ja - kulud	0	0%	-2	-100%	0	0%	0	0%	0%	0%	0%	0%
Aruande- aasta tulem	-1982	-102%	6858	175%	-2561	-87%	6385	1712%	-3%	2%	0%	4%

Lisa 8. MTÜ Pirita Palliklubi tulemiaruaude horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)

Tulemi- aruande kirje/rühm	Horisontaalanalüüs								Vertikaalanalüüs			
	2012		2013		2014		2015		2012	2013	2014	2015
	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo				
TULUD												
Annetused ja toetused	0	0%	10 000	100%	0	0%	32 000	320%	0%	11%	10%	44%
Muud tulud	6645	10%	11 108	15%	4760	6%	-34 743	-39%	100%	89%	90%	56%
KOKKU TULUD	6645	10%	21 108	29%	4760	5%	-2743	-3%	100%	100%	100%	100%
KULUD												
Sihtots- tarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	0	0%	10 000	100%	0	0%	32 000	320%	0%	11%	10%	44%
Jagatud annetused ja toetused (stipen- diumid)	8708	26%	-4585	-11%	-32 465	-88%	-4525	-100%	57%	40%	5%	0%
Mitme- sugused tegevuskulud	4010	12%	8661	23%	15 352	34%	-16 885	-28%	51%	49%	62%	46%
Tööjõukulud	0	0%	0	0%	11 885	100%	1444	12%	0%	0%	12%	14%
Muud kulud	-61	-100%	0	0%	37	100%	62	168%	0%	0%	0%	0%

Kokku kulud	11 657	17%	14 076	18%	-5191	-6%	12 096	14%	109%	99%	89%	104%
Põhitegevuse tulem	-5012	-388%	7032	112%	9951	1369%	-14 839	-139%	-9%	1%	12%	-4%
Finantstulud ja -kulud	-2	0%	-5	0%	0%	0%	1	0%	0%	0%	0%	0%
Aruande-aasta tulem	-5014	-390%	7027	112%	9951	1369%	-14 838	-139%	9%	1%	12%	-4%

Lisa 9. MTÜ Rapla Korvpallikool tulemiarunde horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)

Tulemi- aruande kirje/rühm	Horisontaalanalüüs								Vertikaalanalüüs			
	2012		2013		2014		2015		2012	2013	2014	2015
	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo				
TULUD												
Liikmetelt saadud tasud	-103	-73%	-38	-100%	0	0%	365	100%	0%	0%	0%	0%
Annetused ja toetused	43 455	53%	-1387	-1%	39 988	32%	-9929	-6%	49%	45%	54%	51%
Tulu ettevõtlusest	37 282	40%	18 392	7%	-11 482	-8%	9617	7%	51%	55%	46%	49%
Muud tulud	0	0%	0	0%	0	0%	861	100%	0%	0%	0%	0%
KOKKU TULUD	80 634	46%	16 967	7%	28 506	10%	914	0%	100%	100%	100%	100%
KULUD												
Sihtots- tarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	4444	100%	-4444	-100%	45 695	100%	-15 509	-34%	2%	0%	15%	10%
Jagatud annetused ja toetused (stipendiumid)	27 079	39%	14 649	15%	-53 616	-48%	1434	2%	38%	41%	19%	20%
Mitmesugused tegevuskulud	4479	5%	33 935	36%	-1727	-1%	18 296	14%	37%	47%	42%	48%

Tööjõukulud	6850	27%	5105	16%	28 677	78%	26 113	40%	9%	14%	22%	30%
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-42	-16%	1447	679%	1609	97%	1440	44%	0%	1%	1%	2%
Muud kulud	44	31%	13	7%	515	259%	3716	520%	0%	0%	0%	1%
KOKKU KULUD	42 854	23%	50 705	22%	21 153	8%	35 490	12%	90%	103%	100%	112%
Põhitegevuse tulem	37 780	323%	-33 738	-129%	7353	96%	-34 576	-11 226%	10%	-3%	0%	-12%
Kasum (kahjum) finantsinves-teeringutelt	0	0%	0	0%	-419	-100%	-419	-100%	0%	0%	0%	0%
Intressikulud	0	0%	174	-50%	-174	-100%	0	0%	0%	0%	0%	0%
Finantstulud ja -kulud	2	100%	1	100%	-1	-100%	0	0%	0%	0%	0%	0%
Aruandeaasta tulem	37 782	323%	-33 913	130%	7107	91%	-34 157	-4698%	10%	3%	0%	12%

Lisa 10. MTÜ Spordiklubi Rafter tulemiaruaude horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)

Tulemi- aruande kirje/rühm	Horisontaalanalüüs								Vertikaalanalüüs			
	2012		2013		2014		2015		2012	2013	2014	2015
	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo				
TULUD												
Annetused ja toetused	-32 237	-33%	84 930	127%	267 030	176%	254 051	61%	6%	13%	33%	43%
Tulu ettevõtlusest	203 535	37%	-29 865	-4%	137 066	19%	21 304	2%	65%	61%	67%	57%
Muud tulud	79 838	33%	-14 092	-4%	-310 271	-100%	0	0%	28%	26%	0%	0%
KOKKU TULUD	251 136	28%	40 973	4%	93 825	8%	275 355	22%	100%	100%	100%	100%
KULUD												
Sihtots- tarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	225 916	70%	115 070	21%	282 977	65%	145 978	-14%	48%	37%	56%	56%
Jagatud annetused ja toetused (stipen- diumid)	7182	1%	191 643	32%	-199 900	-25%	-85 281	48%	53%	67%	46%	33%
Mitme- sugused tegevuskulud	669	28%	2111	68%	1319	25%	3155	107%	0%	0%	1%	1%

Tööjõukulud	6596	27%	8689	28%	70 428	175%	117 959	-16%	3%	3%	9%	15%
Muud kulud	7733	170%	-12 247	-100%	3095	5627%	-497	11%	1%	0%	0%	0%
KOKKU KULUD	248 096	26%	125 126	10%	107 919	8%	181 314	62%	105%	112%	112%	104%
Põhitegevuse tulem	3040	5%	-84 153	-155%	-14 094	-10%	94 041	62%	-5%	-12%	-12%	-4%
Finantstulud ja - kulud	-12	-100%	0	0%	-1	0%	-1	0%	0%	0%	0%	0%
Aruande- aasta tulem	3028	5%	-84 153	-155%	-14 094	-10%	94 040	62%	-5%	-12%	-12%	-4%

Lisa 11. MTÜ Tartu Ülikooli Akadeemiline Spordiklubi tulemiaruaude horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)

Tulemi- aruande kirje/rühm	Horisontaalanalüüs								Vertikaalanalüüs			
	2012		2013		2014		2015		2012	2013	2014	2015
	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo				
TULUD												
Liikmetelt saadud tasud	104 971	11%	-140 000	-13%	45 000	5%	103 991	11%	16%	17%	18%	21%
Annetused ja toetused	51 096	14%	2247	1%	35 812	8%	120 472	26%	40%	47%	46%	42%
Tulu ettevõtlusest	30 268	3%	116 163	11%	40 558	3%	-46 148	-4%	40%	36%	36%	38%
Muud tulud	79 137	524%	-82 480	-88%	-9728	-83%	959	47%	4%	0%	0%	0%
KOKKU TULUD	265 472	11%	-104 070	4%	111 642	4%	179 274	7%	100%	100%	100%	100%
KULUD												
Jagatud annetused ja toetused (stipendiumid)	45 665	6%	40 795	5%	-237 377	-30%	-436 950	-78%	50%	38%	48%	48%
Mitmesugused tegevuskulud	348 891	36%	-348 707	-26%	292 783	30%	91 642	7%	19%	19%	32%	50%
Tööjõukulud	7789	2%	12 940	-3%	361 462	74%	576 158	68%	29%	32%	21%	4%
Põhivara	239	1%	131	1%	4391	26%	10 132	48%	1%	1%	1%	1%

kulum ja väärtuse langus												
Muud kulud	-191 803	-100%										
KOKKU KULUD	210 781	9%	-320 721	-12%	421 259	19%	240 982	9%	98%	90%	102%	104%
Põhitegevuse tulem	54 691	436%	216 651	514%	-207 969	-80%	-61 708	-121%	2%	10%	-2%	-4%
Kasum (kahjum) tütar- ja sidusettevõtjatelt	0	0%	5027	100%	-5027	-100%	-42	-51%	0%	0%	0%	0%
Intressikulud							440	100%	0%	0%	0%	0%
Muud finantstulud ja -kulud	-3866	-30%	-8919	-99%	-44	-35%	-41	-51%	0%	0%	0%	0%
Aruandeaasta tulem	50 825	14 079%	212 759	416%	-314 688	-119%	-62 189	123%	2%	10%	-2%	-4%

Lisa 12. MTÜ Tallinna Tehnikaülikooli Spordiklubi tulemiaruaude horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)

Tulemi- aruande kirje/ rühm	Horisontaalanalüüs								Vertikaalanalüüs			
	2012		2013		2014		2015		2012	2013	2014	2015
	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo				
TULUD												
Liikmetelt saadud tasud	43 302	12%	-33 802	-8%	-6403	-2%	-7479	-2%	82%	71%	69%	76%
Annetused ja toetused	5114	62%	30 107	224%	-30 766	-71%	-6813	-53%	3%	8%	2%	1%
Tulu ettevõtlusest	-8582	-10%	14 252	18%	39 924	43%	-43 320	-33%	16%	17%	24%	19%
Muud tulud	0	0%	18 097	100%	7995	44%	-6678	-26%	0%	3%	5%	4%
KOKKU TULUD	39 834	9%	28 654	6%	10 750	2%	-64 290	-12%	100%	100%	100%	100%
KULUD												
Sihtots- tarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-48 469	-23%	10 714	6%	7992	4%	9314	5%	33%	36%	36%	43%
Jagatud annetused ja toetused (stipen- diumid)	50 701	28%	41 876	19%	8099	3%	-117 906	-43%	46%	49%	50%	32%
Mitme-	3130	22%	16 649	93%	-4572	-13%	2074	7%	4%	6%	5%	7%

sugused tegevuskulud												
Tööjõukulud	-7218	-14%	3062	7%	13 232	27%	16 678	27%	9%	9%	11%	16%
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-583	-100%	0	0%	0	0%	0	0%	0%	0%	0%	0%
Muud kulud							28 189	100%	0%	0%	0%	6%
KOKKU KULUD	-1809	0%	72 301	16%	24 751	5%	61 651	11%	92%	100%	103%	104%
Põhitegevuse tulem	41 643	3009%	-43 647	-101%	-14 001	-2258%	-2639	-18%	8%	0%	-3%	-4%
Aruandeaasta tulem	41 643	3009%	-43 647	-101%	-14 001	-2258%	-2639	-18%	8%	0%	-3%	-4%

Lisa 13. Korvpalliklubide tulude jaotus ning keskmine juurdekasvutempo perioodil 2012–2015 (eurodes)

MTÜ nimi	2012	2013	2014	2015	Keskmine juurdekasvutempo
MTÜ Spordiklubi Rafter					
Annetused/toetused	66 783	151 713	418 743	672 794	116%
Tulu ettevõtlusest	752 662	722 797	859 863	881 167	5%
Liikmetelt saadud tasud	0	0	0	0	0%
Muud tulud	324 363	310 271	0	0	0%
Kokku tulud	1 143 808	1 184 781	1 278 606	1 553 961	11%
MTÜ korvpalliklubi Pärnu					
Tulu riigilt/KOV-ilt	0	0	0	0	0%
Annetused/toetused	78 609	87 756	65 493	90 632	5%
Tulu ettevõtlusest	38 932	66 045	81 487	101 226	38%
Liikmetelt saadud tasud	0	0	0	0	0%
Muud tulud	0	910	146	179	0%
Kokku tulud	117 541	154 711	147 126	192 037	18%
MTÜ BC Rakvere Tarvas					
Tulu riigilt/KOV-ilt	0	0	0	0	0%

Annetused/toetused	9500	8000	26 607	24 974	38%
Tulu ettevõtlusest	229 993	236 204	130 951	240 274	2%
Liikmetelt saadud tasud	0	0	0	0	0%
Muud tulud	0	9	0	0	0%
Kokku tulud	239 493	244 213	157 558	265 248	3%
MTÜ Rapla Korvpallikool					
Tulu riigilt/KOV-ilt	0	0	0	0	0%
Annetused/toetused	125 137	123 750	163 738	153 809	7%
Tulu ettevõtlusest	129 900	148 292	136 810	146 427	4%
Liikmetelt saadud tulud	38	0	0	365	113%
Muud tulud	0	0	0	861	0%
Kokku tulud	225 075	272 042	300 548	301 462	6%
MTÜ TTÜ Spordiklubi					
Tulu riigilt/KOV-ilt	0	0	0	0	0%
Annetused/toetused	13 419	43 526	12 760	5947	-24%
Tulu ettevõtlusest	79 034	93 286	133 210	89 890	4%
Liikmetelt saadud tasud	415 393	381 591	375 188	367 709	-4%
Muud tulud	0	18 097	26 092	19 414	4%

Kokku tulud	507 846	536 500	547 250	482 960	-2%
MTÜ Pirita Palliklubi					
Tulu riigilt/KOV-ilt	0	0	0	0	0%
Annetused/toetused	0	10 000	10 000	42 000	105%
Tulu ettevõtlusest	0	0	0	0	0%
Liikmetelt saadud tasud	0	0	0	0	0%
Muud tulud	72 400	83 508	88 268	53 525	-10%
Kokku tulud	72 400	93 508	98 268	95 525	10%
MTÜ Tartu Ülikooli Akadeemiline Spordiklubi					
Tulu riigilt/KOV-ilt	275 441	285 149	305 516	390 376	12%
Annetused/toetused	151 696	144 235	159 680	195 292	9%
Tulu ettevõtlusest	1 064 732	1 180 895	1 221 453	1 175 305	3%
Liikmetelt saadud tasud	1 053 009	913 009	958 009	1 062 000	0,3%
Muud tulud	94 243	11 763	2035	2994	-68%
Kokku tulud	2 639 121	2 535 051	2 646 693	2 825 967	2%

Lisa 14. Jalgpalliklubide bilansid (eurodes)

Bilansikirje/ -rühm	MTÜ Jalgpalliklubi FCF				MTÜ Jalgpalliklubi Sillamäe			MTÜ Nõmme Kalju FC			
	31.12. 2012	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2015	31.12. 2012	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2012	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2015
VARA											
Käibevara											
Raha	76 529	67 753	19 779	35 136	453	5832	585	3225	141 672	95 040	176 525
Nõuded ja ettemaksed	1 576 546	938 681	757 000	1 017 273	5743	20 105	18 675	213 352	260 596	157 204	104 035
Varud	6306	11 186	17 009	26 489	2449	8349	2920	0	0	0	0
Kokku käibevara	1 659 381	1 017 620	793 788	1 078 898	8645	34 286	22 180	216 577	402 268	252 244	280 560
Põhivara											
Nõuded ja ettemaksed	10 000 000	10 000 000	9 091 264	7 009 965	0	0	0	0	0	103 971	151 000
Materiaalne põhivara	14 795	9796	7714	6207	48 618	47 405	43 815	9900	19 096	14 692	36 361
Kokku põhivara	10 014 795	10 009 796	9 098 978	7 016 172	48 618	47 405	43 815	9900	19 096	118 663	187 361
KOKKU VARA	11 674	11 027	9 892	8 095	57 263	81 691	65 995	226	421	370	467

	176	416	766	070				477	364	907	921
KOHUS- TISED JA NETO- VARA											
Kohustised											
Lühiajalised kohustised											
Laenu- kohustised	460 000	1 000 000	200 000	550 000	9146	0	17 000	0	0	0	200 000
Võlad ja ettemaksed	1 389 767	983 910	790 031	525 155	57 552	81 416	56 757	50 320	47 418	62 132	63 318
Kokku lühiajalised kohustised	1 849 767	1 983 910	990 031	1 075 155	66 698	81 416	73 757	50 320	47 418	62 132	263 318
Pikaajalised kohustised											
Võlad ja ettemaksed	255 080	212 130	169 179	131 494	0	0	0	0	0	0	0
Laenu- kohustised	0	0	800 000	1 000 000	0	0	0	247 721	266 031	125 409	90 359
Kokku pikaajalised kohustised	255 080	212 130	969 179	1 131 494	0	0	0	247 721	266 031	125 409	90 359
Kokku kohustised	2 104 847	2 196 040	1 959 210	2 206 649	66 698	81 416	73 757	298 041	313 449	187 541	353 677

Netovara											
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	24 983 447	9 569 329	8 831 376	7 933 556	24 397	-9435	275	13 612	-71 564	107 915	183 366
Aruandeaasta tulem	- 15 414 118	-737 953	-897 820	-2 045 135	-33 832	9710	-8037	-85 176	179 479	75 451	-69 122
Kokku netovara	9 569 329	8 831 376	7 933 556	5 888 421	-9435	275	-7762	-71 564	107 915	183 366	114 244
KOKKU KOHUSTISED JA NETOVARA	11 674 176	11 027 416	9 892 766	8 095 070	57 263	81 691	65 995	226 477	421 364	370 907	467 921

Lisa 14. (järg) Jalgpalliklubide bilansid (eurodes)

Bilansikirje/ -rühm	MTÜ SK FC Levadia Jalgpallikool				MTÜ Jalgpallikool Tammeka			
	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015
VARA								
Käibevara								
Raha	1544	2245	2807	213	5305	6875	33 606	116 417
Nõuded ja ettemaksed	0	348	0	225	0	0	865	2769
Varud	0	0	0	0	0	0	105	196
Kokku käibevara	1544	2593	2807	438	5305	6875	34 576	119 382
Põhivara								
Materiaalne põhivara	0	0	0	0	0	0	0	3077
Kokku põhivara	0	0	0	0	0	0	0	3077
KOKKU VARA	1544	2593	2807	438	5305	6875	34 576	122 459
KOHUS- TISED JA NETOVARA								
Kohustised								
Lühiajalised kohustised								
Võlad ja	12 166	13 119	12 947	30 948	7105	4563	27 334	35 946

ettemaksed								
Kokku lühiajalised kohustised	12 166	13 119	12 947	30 948	7105	4563	27 334	35 946
Pikaajalised kohustised								
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	0	0	0	0	0	0	0	66 872
Kokku pikaajalised kohustised	0	0	0	0	0	0	0	66 872
Kokku kohustised	12 166	13 119	12 947	30 948	7105	4563	27 334	102 818
Netovara								
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	-5148	-10 622	-10 526	-10 140	-362	-1800	2312	7242
Aruandeaasta tulem	-5474	96	386	-20 370	-1438	4112	4930	12 399
Kokku netovara	-10 622	-10 526	-10 140	-30 510	-1800	2312	7242	19 641
Kokku kohustised ja netovara	1544	2593	2807	438	5305	6875	34 576	122 459

Lisa 15. Jalgpalliklubide tulemiarued (eurodes)

Tulemiaruaude kirje/ rühm	MTÜ Jalgpalliklubi FCF				MTÜ Jalgpalliklubi Sillamäe			MTÜ Nõmme Jalgpalliklubi Kalju			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2015
TULUD											
Liikmetelt saadud tasud	0	0	18 540	19 667	214	0	1330	121 094	200 004	246 427	265 259
Annetused ja toetused	371 447	121 000	30 790	220 988	43 028	43 433	298 194	171 936	804 327	415 596	593 276
Netotulu finantsinvesteeringutelt	0	0	0	0	53 916	145 345	0	0	0	0	0
Tulu ettevõtlusest	581 983	154 570	189 248	530 769	316 129	402 150	474 822	293 633	162 504	331 236	211 449
Muud tulud	29	1658	63 772	34 700	1558	7347	3449	17 398	6003	115 247	10 966
KOKKU TULUD	953 459	277 228	302 350	806 124	414 845	598 275	781 155	550 061	1 172 838	1 108 506	1 080 950
KULUD											
Jagatud annetused ja toetused	0	0	0	0	-211 686	-344 233	-156 499	0	0	0	0
Mitmesugused tegevuskulud	-1 407 150	-582 481	-835 557	-2 212 687	-140 813	-149 042	-316 485	-547 539	-925 760	-789 074	-686 572
Tööjõukulud	-276 114	-264 141	-397 483	-485 896	-85 777	-90 503	-302 670	-87 292	-57 822	-223 143	-306 687
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-2062	-3434	-3132	-2782	-8 855	-4330	-4546	-167	-2804	-4404	-6172
Muud kulud	-5 194 922	-5662	-831	-369	-348	-79	0	0	0	-1500	-139 782
KOKKU KULUD	-6 880 248	-855 718	-1 237 003	-2 701 734	-447 479	-588 187	-780 200	-634 998	-986 386	-1 018 121	-1 139 213
Põhitegevuse tulem	-5 926 789	-578 490	-934 653	-1 895 610	-32 634	10 088	955	-84 937	186 452	90 385	-58 263
Finantstulud ja -kulud	-9 487 329	-159 463	36 833	-149 525	-1198	-378	-8992	-239	-6973	-14 934	-10 859
Aruandeaasta tulem	-15 414 118	-737 953	-897 820	-2 045 135	-33 832	9710	-8037	-85 176	179 479	75 451	-69 122

Lisa 15. (järg) Jalgpalliklubide tulemiaranded (eurodes)

Tulemiarande kirje/rühm	MTÜ SK FC Levadia Jalgpallikool				MTÜ Jalgpallikool Tammeka			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
TULUD								
Liikmetelt saadud tasud	190 479	330 923	431 419	387 017	0	0	100 624	154 363
Annetused ja toetused	57 815	57 407	75 986	83 676	33 316	41 144	152 233	181 635
Tulu ettevõtlusest	3000	1500	0	0	11 031	7009	101 649	114 472
Muud tulud	55 760	75 800	101 757	121 926	0	30	1863	7236
KOKKU TULUD	307 054	465 630	609 162	592 619	44 347	48 183	356 369	457 706
KULUD								
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	0	0	0	0	-15 282	-20 311	-54 958	-68 894
Jagatud annetused ja toetused	-257 961	-398 860	-489 661	-387 026	0	0	0	-16 736
Mitmesugused tegevuskulud	-45 470	-57 414	-102 607	-130 641	-11 229	-9019	-163 407	-133 207
Tööjõukulud	0	0	-16 498	-95 322	-19 145	-14 741	-133 074	-225 444
Põhivara kulum ja väärtuse langus	0	0	0	0	0	0	0	-1026
Muud kulud	-9097	-9250	0	0	0	0	0	0
KOKKU KULUD	-312 528	-465 524	-608 766	-612 989	-45 656	-44 071	-351 439	-445 307
Põhitegevuse tulem	-5474	106	396	-20 370	-1309	4112	4930	12 399
Finantstulud ja -kulud	0	-10	-10	0	-129	0	0	0
Aruandeaasta tulem	-5474	96	386	-20 370	-1438	4112	4930	12 399

Lisa 16. MTÜ Jalgpalliklubi FCF tulemiaruaude horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)

Tulemi- aruande kirje/rühm	Horisontaalanalüüs								Vertikaalanalüüs			
	2012		2013		2014		2015		2012	2013	2014	2015
	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo				
TULUD												
Liikmetelt saadud tasud	0	0	0	0	18 540	100%	1127	6%	0%	0%	6%	2%
Annetused ja toetused	40 147	12%	-250 447	-67%	-90 210	-75%	190 198	618%	39%	44%	10%	27%
Tulu ettevõtlusest	-213 481	-27%	-427 413	73%	34 678	22%	341 521	180%	61%	56%	63%	66%
Muud tulud	29	100%	1629	5617%	62 114	3746%	-29 072	-46%	0%	1%	21%	4%
KOKKU TULUD	-173 305	-15%	-726 231	-76%	25 122	9%	503 774	167%	100%	100%	100%	100%
KULUD												
Mitmesugused tegevuskulud	462732	49%	-824 669	-59%	254 076	44%	1 377 310	165%	148%	210%	276%	247%
Tööjõukulud	61 860	29%	-11 973	-4%	133 342	50%	88 413	22%	29%	95%	131%	603%
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-452	-18%	-1372	-67%	-302	-9%	-350	-11%	0%	1%	1%	0%
Muud kulud	5 169 010	19 948%	-5 189 260	-100%	-4831	-85%	-462	-56%	545%	2%	0%	0%
KOKKU	5 694 150	480%	-6 024 530	-88%	381 285	45%	1 464 731	118%	722%	309%	409%	335%

KULUD												
Põhitegevuse tulem	5 867 455	9889%	5 348 299	90%	356 163	42%	-960 957	-103%	-622%	-209%	-309%	-235%
Kasum /kahjum tütar- ja sidus-ettevõtjalt	0	0%	-9 185 054	-100%	0	0%	0	0%	0%	0%	0%	0%
Finantstulud ja- kulud	9 084 857	2257%	-142 812	-47%	-122 630	-77%	-186 358	506%	-995%	-57%	12%	-19%
Aruande- aasta tulem	-14 952 312	-3238%	14 676 165	95%	-159 867	-22%	-1 147 315	-128%	- 1617%	-266%	-297%	-254%

Lisa 17. MTÜ Jalgpalliklubi Sillamäe tulemiaruaude horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)

Tulemiaruaude kirje/rühm	Horisontaalanalüüs						Vertikaalanalüüs		
	2012		2013		2014		2012	2013	2014
	Absoluut-juurdekasv	Juurdekasvu-tempo	Absoluut-juurdekasv	Juurdekasvu-tempo	Absoluut-juurdekasv	Juurdekasvu-tempo			
TULUD									
Liikmetelt saadud tasud	-1378	-87%	-214	-100%	1330	100%	0	0%	0%
Annetused ja toetused	3778	10%	405	1%	0	0%	10%	7%	38%
Netotulu finantsinvesteeringutelt	0	0%	91 429	170%	0	0%	13%	24%	0%
Tulu ettevõtlusest	-110 710	-26%	86 021	27%	72 672	18%	76%	67%	61%
Muud tulud	1039	200%	5789	372%	-3898	-53%	0%	1%	0%
KOKKU TULUD	-53 355	-11%	183 430	44%	182 880	31%	100%	100%	100%
KULUD									
Jagatud annetused ja toetused (stipendiumid)	48 164	29%	132 547	63%	-187 734	-55%	51%	58%	20%
Mitmesugused tegevuskulud	50 512	56%	8229	6%	167 443	112%	34%	25%	41%
Tööjõukulud	16 767	16%	4726	6%	212 167	234%	21%	15%	39%
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-149	-2%	-4525	-51%	216	5%	2%	1%	1%

Muud kulud	-52 223	-99%	-269	-77%	-79	-100%	0%	0%	0%
KOKKU KULUD	29 537	7%	140 708	31%	192 013	25%	108%	98%	100%
Põhitegevuse tulem	-17 624	-35%	42 722	131%	-9133	-91%	-8%	2%	0%
Finantstulud ja- kulud	-20 735	-106%	-820	-68%	-8614	-2279%	0%	0%	1%
Aruandeaasta tulem	-102 627	-148%	43 542	129%	-17 747	-183%	-8%	2%	-1%

Lisa 18. MTÜ Nõmme Kalju FC tulemiaruaude horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)

Tulemi- aruande kirje/rühm	Horisontaalanalüüs								Vertikaalanalüüs			
	2012		2013		2014		2015		2012	2013	2014	2015
	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo				
TULUD												
Liikmetelt saadud tasud	65 373	117%	78 910	65%	46 423	23%	18 832	8%	22%	17%	22%	25%
Annetused ja toetused	41 766	32%	632 391	368%	-388 731	-48%	177 680	43%	31%	69%	37%	55%
Tulu ettevõtlusest	24 146	11%	-77 129	-32%	168 732	104%	-119 787	-36%	44%	14%	30%	20%
Muud tulud	17 398	100%	-11 395	-65%	109 244	1820%	-104 281	-70%	3%	1%	10%	1%
KOKKU TULUD	148 683	37%	622 777	113%	-64 332	-5%	-27 556	-2%	100%	100%	100%	100%
KULUD												
Mitme- sugused tegevuskulud	273 998	100%	378 221	69%	-136 686	-15%	-102 502	-13%	100%	79%	71%	64%
Tööjõukulud	31 746	57%	-29 470	-34%	165 321	286%	83 544	37%	16%	5%	20%	28%
Põhivara kulum ja väärtuse langus	167	100%	2637	1579%	1600	57%	1768	40%	0%	0%	0%	1%
Muud kulud	0	0%	0	0%	1500	100%	138 282	9219%	0%	0%	0%	13%
KOKKU KULUD	305 911	93%	351 388	55%	31 735	3%	121 092	12%	115%	84%	92%	105%

Põhitegevuse tulem	-157 228	-217%	271 389	320%	-96 067	-52%	-148 648	-164%	-15%	16%	8%	-5%
Finantstulud ja -kulud	-722	-75%	6973	100%	7961	114%	-4075	-27%	0%	-1%	-1%	-1%
Aruande-aasta tulem	-156 506	-219%	264 416	311%	-104 028	-58%	-144 573	-192%	-15%	15%	7%	-6%

Lisa 19. MTÜ SK FC Levadia Jalgpallikool tulemiarunde horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)

Tulemi- aruande kirje/rühm	Horisontaalanalüüs								Vertikaalanalüüs			
	2012		2013		2014		2015		2012	2013	2014	2015
	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo				
TULUD												
Liikmetelt saadud tasud	40 948	27%	140 444	74%	100 496	30%	-44 402	-10%	62%	71%	71%	65%
Annetused ja toetused	4519	8%	-408	-1%	18 579	32%	7690	10%	19%	12%	12%	14%
Tulu ettevõtlusest	-3134	-51%	-1500	-50%	-1500	-100%	0	0%	1%	0%	0%	0%
Muud tulud	-11 815	-17%	20 040	36%	25 957	34%	20 169	20%	18%	16%	17%	21%
KOKKU TULUD	30 518	11%	158 576	52%	143 532	31%	-16 543	-3%	100%	100%	100%	100%
KULUD												
Jagatud annetused ja toetused (stipen- diumid)	55 884	28%	140 899	55%	90 801	23%	-102 635	-21%	84%	86%	80%	65%
Mitme- sugused tegevuskulud	-12 231	-21%	11 944	26%	45 193	79%	28 034	27%	15%	12%	17%	22%
Tööjõukulud	0	0%	0	0%	16 498	100%	78 824	478%	0%	0%	3%	16%
Muud kulud	-6976	-43%	153	2%	-9250	-100%	0	0%	3%	2%	0%	0%
KOKKU	36 507	13%	152 996	49%	143 242	31%	4223	1%	102%	100%	100%	103%

KULUD												
Põhitegevuse tulem	-5989	-1163%	5580	102%	290	274%	-20 766	-5244%	-2%	0%	0%	-3%
Finantstulud ja-kulud	-1	0%	-10	0%	0	0%	-10	100%	0%	0%	0%	0%
Aruande-aasta tulem	-5990	-1161%	5570	102%	290	302%	-20 756	-5377%	100%	100%	100%	100%

Lisa 20. MTÜ Jalgpallikool Tammeka tulemiarunde horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)

Tulemi- aruande kirje/rühm	Horisontaalanalüüs								Vertikaalanalüüs			
	2012		2013		2014		2015		2012	2013	2014	2015
	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo				
TULUD												
Liikmetelt saadud tasud	0	0%	0	0%	100 624	100%	53 739	53%	0%	0%	28%	34%
Annetused ja toetused	4448	15%	7828	23%	111 089	270%	29 402	19%	75%	85%	43%	40%
Tulu ettevõtlusest	-16 725	-60%	-4022	-36%	94 640	1350%	12 823	13%	25%	15%	29%	25%
Muud tulud	-2017	-100%	30	100%	1833	6110%	5373	288%	0%	0%	1%	2%
KOKKU TULUD	-14 294	-24%	3836	9%	308 186	640%	101 337	28%	100%	100%	100%	100%
KULUD												
Sihtots- tarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	1328	10%	5029	33%	34 647	171%	-119 138	-64%	34%	42%	15%	15%
Jagatud annetused ja toetused (stipen- diumid)	0	0%	0	0%	0	0%	16 736	100%	0%	0%	0%	4%
Mitme-	-20 132	-64%	-2210	-20%	154 388	1712%	30 200	18%	25%	19%	46%	29%

sugused tegevuskulud												
Tööjõukulud	5472	40%	-4404	-23%	118 333	803%	92 370	69%	43%	31%	37%	49%
Põhivara kulum ja väärtuse langus	0	0%	0	0%	0	0%	1026	100%	0%	0%	0%	0%
KOKKU KULUD	-13 332	-22%	-1585	-3%	307 368	697%	93 868	27%	103%	91%	99%	97%
Põhitegevuse tulem	-962	-277%	5421	414%	818	20%	7469	152%	-3%	9%	1%	3%
Finantstulud ja- kulud	114	760%	0	0%	0	0%	0	0%	0%	0%	0%	0%
Aruande-aasta tulem	-1076	-297%	5421	414%	818	20%	7469	152%	-3%	9%	1%	3%

Lisa 21. Jalgpalliklubide tulude jaotus perioodil 2012–2015 (eurodes)

MTÜ nimi	2012	2013	2014	2015	Keskmine juurdekasvutempo
MTÜ jalgpalliklubi FCF					
Tulu riigilt/KOV-ilt	0	0	0	20 988	-
Annetused/toetused	371 447	121 000	30 790	200 000	-19%
Tulu ettevõtlusest	581 983	154 570	189 248	530 769	-3%
Liikmetelt saadud tasud	0	0	18 540	19 667	-
Muud tulud	29	1658	63 772	34 700	962%
Kokku tulud	953 459	277 228	302 350	806 124	-5%
MTÜ Jalgpalliklubi Sillamäe					
Tulu riigilt/KOV-ilt	32 058	34 084	32 573		1%
Annetused/toetused	10 970	9349	265 621		50 363%
Tulu ettevõtlusest	316 129	402 150	461 000		21%
Liikmetelt saadud tasud	214	0	1330		149%
Muud tulud	55 474	152 692	12 721		-52%
Kokku tulud	414 845	598 275	781 155		37%
MTÜ Nõmme Kalju FC					

Tulu riigilt/KOV-ilt	36 860	53 450	86 620	97 600	38%
Annetused/toetused	135 076	750 877	328 976	495 646	54%
Tulu ettevõtlusest	239 633	162 504	331 236	211 449	-4%
Liikmetelt saadud tasud	121 094	200 004	246 427	265 259	30%
Muud tulud	17 398	6003	115 247	10 966	-14%
Kokku tulud	550 061	1 172 838	1 108 506	1 080 950	25%
MTÜ SK FC Levadia Jalgpallikool					
Tulu riigilt/KOV-ilt	57 815	57 407	78 986	83 676	13%
Tulu ettevõtlusest	3000	1500	0	0	-
Liikmetelt saadud tasud	190 479	330 923	431 419	387 017	27%
Muud tulud	55 760	75 800	101 757	121 926	30%
Kokku tulud	307 054	465 630	592 619	609 162	26%
MTÜ Tartu Jalgpallikool Tammeka					
Tulu riigilt/KOV-ilt	33 316	41 144	86 940	113 219	50%
Annetused/toetused	0	0	65 293	68 416	-
Tulu ettevõtlusest	11 031	7009	101 649	114 472	118%
Liikmetelt saadud tasud	0	0	100 624	154 363	-

Muud tulud	0	30	1863	7236	–
Kokku tulud	44 347	48 183	356 369	457 706	118%

Lisa 22. Võrkpalliklubide bilansid (eurodes)

Bilansikirje/ -rühm	MTÜ Audentese Võrkpalliklubi				MTÜ Pärnu Võrkpalliklubi			
	30.06.2012	30.06.2013	30.06.2014	30.06.2015	31.12.2012	31.12.2013	30.06.2015	30.06.2016
VARA								
Käibevara								
Raha	12 209	940	1084	13 434	33 260	11 904	4044	3266
Nõuded ja ettemaksud	2689	3434	6908	14 742	6568	9051	9277	2934
Varud	106	0	0	0	0	0	0	0
Kokku käibevara	15 004	4374	7992	28 176	39 828	20 955	13 271	6200
Põhivara								
Materiaalne põhivara	10 258	1465	0	0	39 000	16 129	9861	23 420
Kokku põhivara	10 258	1465	0	0	39 000	16 129	9861	23 420
KOKKU VARA	25 262	5839	7992	28 176	78 828	37 084	23 132	29 620
KOHUSTISED JA NETOVARA								
Kohustised								
Lühiajalised kohustised								
laenukohustised	198 016	290 016	365 871	486 871	0	0	0	0
Võlad ja ettemaksud	18 619	57 945	57 520	55 446	6214	11 949	25 375	38 001

Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	0	0	0	40 000	0	0	0	0
Kokku lühiajalised kohustised	216 635	347 961	423 391	582 317	6214	11 949	25 375	38 001
Pikaajalised kohustised								
Võlad ja ettemaksed	0	0	0	0	35 368	13 079	9809	18 353
Laenukohustised	31 057	31 057	31 057	31 057	0	0	0	0
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	0	0	45 000	0	0	0	0	0
Kokku pikaajalised kohustised	31 057	31 057	76 057	31 057	35 368	13 079	9809	18 353
Kokku kohustised	247 692	379 018	499 448	613 374	41 582	25 028	35 184	56 354
Netovara								
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	0	0	0	0	55 815	55 815	55 815	55 815
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	-141 873	-222 430	-373 211	-491 456	9079	-18 569	-43 759	-67 867
Aruandeaasta tulem	-80 557	-150 749	-118 245	-93 742	-27 648	-25 190	-24 108	-14 682
Kokku netovara	-222 430	-373 179	-491 456	-585 198	37 246	12 056	-12 052	-26 734
KOKKU KOHUSTISED JA NETOVARA	25 262	5839	7992	28 176	78 828	37 084	23 132	29 620

Lisa 22. (järg) Võrkpalliklubide bilansid (eurodes)

Bilansikirje/ -rühm	MTÜ Rakvere Võrkpalliklubi			MTÜ Spordiklubi Duo			
	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015
VARA							
Käibevara							
Raha	11 699	1939	11 287	45 872	33 239	14 015	2072
Nõuded ja ettemaksud	1766	57 721	108 238	23 055	4602	0	501
Kokku käibevara	13 465	59 660	119 525	68 927	37 841	14 015	2573
KOKKU VARA	13 465	59 660	119 525	68 927	37 841	14 015	2573
KOHUSTISED JA NETOVARA							
Kohustised							
Lühiajalised kohustised							
Laenukohustised	0	0	0	0	0	35 206	65 710
Võlad ja ettemaksud	2268	4908	3594	5769	3946	8423	9149
Kokku lühiajalised kohustised	2268	4908	3594	5769	3946	43 629	74 859
Kokku kohustised	2268	4908	3594	5769	3946	43 629	74 859
Netovara							
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	0	11 197	54 752	70 822	63 158	33 895	-29 614

Aruandeaasta tulem	11 197	43 555	61 179	-7664	-29 263	-63 509	-42 672
Kokku netovara	11 197	54 752	115 931	63 158	33 895	-29 614	-72 286
KOKKU KOHUSTISED JA NETOVARA	13 465	59 660	119 525	68 927	37 841	14 015	2573

Lisa 23. Võrkpalliklubide tulemiarued (eurodes)

Tulemiaruaude kirje/rühm	MTÜ Audentese Võrkpalliklubi				MTÜ Pärnu Võrkpalliklubi			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
TULUD								
Annetused ja toetused	148 891	126 515	148 210	203 159	37 951	48 060	90 209	94 490
Tulu ettevõtlusest	14 090	14 467	25 127	17 447	262 103	270 189	136 898	154 193
Muud tulud	74 052	89 505	107 109	104 096	1113	7265	2155	3775
KOKKU TULUD	237 033	230 487	280 446	324 702	301 167	325 514	229 262	252 458
KULUD								
Sihotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-113 291	-110 330	-61 400	-47 581	-26 260	-44 492	-45 400	-39 700
Jagatud annetused ja toetused	-119 063	-199 272	-239 329	-182 035	-143 435	-165 891	-133 334	-161 430
Mitmesugused tegevuskulud	-70 904	-57 311	-89 074	-148 647	-138 921	-108 173	-53 011	-44 291
Tööjõukulud	-4581	-4910	-7316	-40 066	-5011	-15 663	-15 077	-16 132
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-9047	-8793	-1465	0	-13 775	-15 332	-6268	-5241
Muud kulud	-65	-288	15	-115	0	0	0	0
KOKKU KULUD	-316 951	-380 904	-398 569	-418 444	-327 402	-349 551	-253 090	-266 794
Põhitegevuse tulem	-79 918	-150 417	-118 123	-93 742	-26 235	-24 037	-23 828	-14 336
intressikulud	-652	-335	-122	0	0	0	0	0
Finantstulud ja -kulud	13	3	0	0	-1413	-1153	-280	-346
Aruandeaasta tulem	-80 557	-150 749	-118 245	-93 742	-27 648	-25 190	-24 108	-14 682

Lisa 23. (järg) Võrkpalliklubide tulemiarued (eurodes)

Tulemiaruaude kirje/ rühm	MTÜ Rakvere Võrkpalliklubi			MTÜ Spordiklubi Duo			
	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
TULUD							
Liikmetelt saadud tasud	360	155	70	28 131	23 530	23 096	27 075
Annetused ja toetused	2788	8750	19 533	183 398	182 946	262 893	254 057
Tulu ettevõtlusest	63 705	90 690	99 033	7016	5764	5805	6381
Muud tulud	0	0	0	29 465	7010	14 042	33 075
KOKKU TULUD	66 853	99 595	118 636	248 010	219 250	305 836	320 588
KULUD							
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	0	0	0	0	0	0	-69 152
Jagatud annetused ja toetused	0	-6628	-7014	-181 367	-181 638	-245 718	-232 164
Mitmesugused tegevuskulud	-53 500	-34 210	-37 773	-69 773	-63 486	-98 216	-624
Tööjõukulud	-2156	-15 202	-12 670	-4677	-5146	-20 815	-61 321
Põhivara kulum ja väärtuse langus	0	0	0	0	0	-4601	0
KOKKU KULUD	-55 656	-56 040	-57 457	-255 817	-250 270	-369 350	-363 261
Põhitegevuse tulem	11 197	43 555	61 179	-7807	-31 020	-63 514	-42 673
Finantstulud ja -kulud	0	0	0	143	1757	5	1
Aruandeaasta tulem	11 197	43 555	61 179	-7664	-29 263	-63 509	-42 672

Lisa 24. MTÜ Audentese Võrkpalliklubi tulemiarunde horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)

Tulemi- aruande kirje/rühm	Horisontaalanalüüs								Vertikaalanalüüs			
	2012		2013		2014		2015		2012	2013	2014	2015
	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo				
TULUD												
Annetused ja toetused	-7860	-5%	-22 376	-15%	21 695	17%	54 949	37%	63%	55%	53%	63%
Tulu ettevõtlusest	-4542	-24%	377	3%	10 660	74%	-7680	-31%	6%	6%	9%	5%
Muud tulud	-2259	-3%	15 453	21%	17 636	20%	-3013	-3%	31%	39%	38%	32%
KOKKU TULUD	-14 661	-6%	-6546	-3%	49 991	22%	44 256	16%	100%	100%	100%	100%
KULUD												
Siht-otstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	11 548	11%	-2961	-3%	21 256	53%	-13 819	-23%	48%	48%	22%	15%
Jagatud annetused ja toetused (stipendiumid)	-31 446	-21%	80 209	67%	40 057	20%	-57 294	-24%	50%	86%	85%	56%
Mitmesugused tegevuskulud	1810	3%	-13 593	-19%	-38 423	-30%	59 573	67%	30%	25%	32%	46%

Tööjõukulud	-2452	-35%	329	7%	2406	49%	32 750	448%	2%	2%	3%	12%
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-1	0%	-254	-3%	-7328	-83%	-1465	-100%	4%	4%	1%	0%
Muud kulud	-560	-90%	223	343%	-273	-95%	100	667%	0%	0%	0%	0%
KOKKU KULUD	-21 101	-6%	63 953	20%	17 665	5%	19 875	5%	134%	165%	142%	129%
Põhitegevuse tulem	-6440	-7%	-70 499	-88%	32 326	21%	24 381	21%	-34%	-65%	-42%	-29%
Finantstulud ja -kulud	1862	86%	-10	-77%	-213	-64%	-122	-100%	0%	0%	0%	0%
Aruande-aasta tulem	8032	9%	-70 192	-87%	32 536	22%	24 503	21%	-34%	-65%	-42%	-29%

Lisa 25. MTÜ Pärnu Võrkpalliklubi tulemiarunde horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)

Tulemi- aruande kirje/rühm	Horisontaalanalüüs								Vertikaalanalüüs			
	2012		2013		2014		2015		2012	2013	2014	2015
	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo				
TULUD												
Annetused ja toetused	9330	33%	10 109	27%	42 149	88%	4281	5%	13%	15%	39%	37%
Tulu ettevõtlusest	99 170	61%	8086	3%	-133 291	-49%	17 295	13%	87%	83%	60%	61%
Muud tulud	-47 169	-98%	6152	553%	-5110	-70%	1620	75%	0%	2%	1%	1%
KOKKU TULUD	61 331	26%	24 347	8%	-96 252	-30%	23 196	10%	100%	100%	100%	100%
KULUD												
Sihtots- tarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	4770	22%	18 232	69%	908	2%	-5700	-13%	9%	14%	20%	16%
Jagatud annetused ja toetused (stipen- diumid)	143 435	100%	22 456	16%	-32 557	20%	28 096	21%	48%	51%	58%	64%
Mitme- sugused tegevuskulud	-27 942	-17%	-30 748	-22%	-55 162	-515	-8720	-16%	46%	33%	23%	18%

Tööjõukulud	304	6%	10 652	213%	-586	-4%	1055	7%	2%	5%	7%	6%
Põhivara kulum ja väärtuse langus	6675	94%	1557	11%	-9064	-59%	-1027	-16%	5%	5%	3%	2%
Muud kulud	-15 826	-100%	0	0%	0	0%	0	0%	0%	0%	0%	0%
KOKKU KULUD	111 416	52%	22 149	7%	-96 461	-28%	-13 704	-5%	109%	107%	110%	106%
Põhitegevuse tulem	-50 085	-210%	2198	8%	209	1%	9492	40%	-9%	-7%	-10%	-6%
Finantstulud ja- kulud	361	34%	-260	-18%	-873	-76%	66	24%	0%	0%	0%	0%
Aruande-aasta tulem	-50 446	-221%	2458	9%	1082	4%	9426	39%	-9%	-8%	-10%	-6%

Lisa 26. MTÜ Rakvere Võrkpalliklubi tulemiarunde horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)

Tulemiarunde kirje/rühm	2014		2015		2013	2014	2015
	Absoluut-juurdekasv	Juurdekasvu-tempo	Absoluut-juurdekasv	Juurdekasvu-tempo			
TULUD							
Liikmetelt saadud tasud	-205	-57%	-85	-55%	1%	0%	0%
Annetused ja toetused	5962	214%	10 783	123%	4%	9%	16%
Tulu ettevõtlusest	26 985	42%	8343	9%	95%	91%	83%
KOKKU TULUD	32 742	49%	19 041	19%	100%	100%	100%
KULUD							
Jagatud annetused ja toetused (stipendiumid)	6628	100%	386	6%	0%	7%	6%
Mitmesugused tegevuskulud	-19 290	-36%	3563	10%	80%	34%	32%
Tööjõukulud	13 046	605%	-2532	-17%	3%	15%	11%
KOKKU KULUD	384	1%	1417	3%	83%	56%	48%
Põhitegevuse tulem	32 358	289%	17 624	40%	17%	44%	52%
Aruandeaasta tulem	32 358	289%	17 624	40%	17%	44%	52%

Lisa 27. MTÜ Spordiklubi Duo tulemiaruaude horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)

Tulemiaruaude kirje/ rühm	Horisontaalanalüüs								Vertikaalanalüüs			
	2012		2013		2014		2015		2012	2013	2014	2015
	Absoluut-juurdekasv	Juurdekasvu-tempo	Absoluut-juurdekasv	Juurdekasvu-tempo	Absoluut-juurdekasv	Juurdekasvu-tempo	Absoluut-juurdekasv	Juurdekasvu-tempo				
TULUD												
Liikmetelt saadud tasud	5643	25%	-4601	-16%	-434	-2%	3979	17%	11%	11%	8%	8%
Annetused ja toetused	-7024	-4%	-452	0%	79 947	44%	-8836	-3%	74%	83%	86%	79%
Tulu ettevõtlusest	5531	372%	-1252	-18%	41	1%	576	10%	3%	3%	2%	2%
Muud tulud	-741	-2%	-22 455	-76%	7032	100%	19 033	136%	12%	3%	5%	10%
KOKKU TULUD	3409	1%	-28 760	-12%	86 586	39%	14 752	5%	100%	100%	100%	100%
KULUD												
Sihotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	0	0%	0	0%	0	0%	69 152	100%	0%	0%	0%	22%
Jagatud annetused ja toetused (stipendiumid)	8683	5%	271	0%	64 080	35%	-13 554	-6%	73%	83%	80%	72%
Mitmesugused tegevuskulud	18 529	36%	-6287	-9%	34 730	55%	-97 592	-99%	28%	29%	32%	0%

Tööjõukulud	193	4%	469	10%	15 669	304%	40 506	195%	2%	2%	2%	19%
Muud kulud	0	0%	0	0%	4601	100%	-4601	-100%	0%	0%	2%	0%
KOKKU KULUD	27 405	12%	-5547	-2%	119 080	48%	-6089	-2%	103%	114%	121%	113%
Põhitegevuse tulem	-23 996	-148%	-23 213	-297%	-32 494	-105%	20 841	33%	-3%	-14%	-21%	-13%
Finantstulud ja- kulud	-39	-21%	1757	100%	-1752	-100%	-5	-80%	0%	1%	0%	0%
Aruandeaasta tulem	-24 035	-147%	21 456	275%	-34 246	-117%	20 837	33%	-3%	-13%	-21%	-13%

Lisa 28. Võrkpalliklubide tulude jaotus perioodil 2012–2015 (eurodes)

MTÜ nimi	2012	2013	2014	2015	Keskmine juurdekasvutempo
MTÜ Audentese Võrkpalliklubi					
Tulu riigilt/KOV-ilt	0	118 186	146 343	169 791	-
Annetused/toetused	148 891	8329	1867	33 368	-39%
Tulu ettevõtlusest	14 090	14 467	25 127	17 447	7%
Muud tulud	74 052	89 505	107 109	104 096	12%
Kokku tulud	237 033	230 487	280 446	324 702	11%
MTÜ Pärnu Võrkpalliklubi					
Annetused/toetused	37 951	48 060	90 209	94 490	36%
Tulu ettevõtlusest	262 103	270 189	136 898	154 193	-16%
Muud tulud	1113	7265	2155	3775	50%
Kokku tulud	301 167	325 514	229 262	252 458	-6%
MTÜ Rakvere Võrkpalliklubi					
Annetused/toetused	0	2788	8750	19 533	165%

Tulu ettevõtlusest	0	63 705	90 690	99 033	25%
Liikmetelt saadud tasud	0	360	155	70	-56%
Kokku tulud		66 853	99 595	118 636	33%
MTÜ Spordiklubi Duo					
Annetused/toetused	183 398	183 946	262 893	254 057	11%
Tulu ettevõtlusest	7016	5746	5805	6381	-3%
Liikmetelt saadud tasud	28 131	23 530	23 096	27 075	-1%
Muud tulud	29 465	7010	14 042	33 075	4%
Kokku tulud	248 010	219 250	305 836	320 588	9%
MTÜ TTÜ Spordiklubi					
Annetused/toetused	13 419	43 526	12 760	5947	-24%
Tulu ettevõtlusest	79 034	93 286	133 210	89 890	4%
Liikmetelt saadud tasud	415 393	381 591	375 188	367 709	-4%
Muud tulud	0	18 097	26 092	19 414	-
Kokku tulud	507 846	536 500	547 250	482 960	-2%

Lisa 29. Käsipalliklubide bilansid (eurodes)

Bilansikirje/ -rühm	MTÜ Põlva Käsipalliklubi				MTÜ spordiklubi Kehra Käsipall			
	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015
VARA								
Käibevara								
Raha	198 556	176 480	192 009	211 732	327	1036	4657	3568
Nõuded ja ettemaksed	14 594	12 855	22 386	22 569	2503	3	1	1
Kokku käibevara	213 150	189 335	214 395	234 301	2830	1039	4658	3569
Põhivara								
Kinnisvara-investeeringud	165 887	165 887	165 887	468 494	0	0	0	0
Materiaalne põhivara	6694	1977	1253	3430	0	0	0	0
Kokku põhivara	172 581	167 864	167 140	471 924	0	0	0	0
KOKKU VARA	385 731	357 199	381 535	706 225	2830	1039	4658	3569
KOHUSTISED JA NETOVARA								
Kohustised								
Lühiajalised kohustised								
Laenukohustised	10 701	11 341	11 878	33 478	3278	0	15 000	10 000

Võlad ja ettemaksed	13 627	7710	9988	11 009	3554	5083	4774	5169
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	3993	0	0	0	0	0	0	0
Kokku lühiajalised kohustised	28 321	19 051	21 866	44 487	6832	5083	19 774	15 169
Pikaajalised kohustised								
Laenukohustised	27 429	15 961	4083	267 985	0	0	0	0
Kokku pikaajalised kohustised	27 429	15 961	4083	267 985	0	0	0	0
Kokku kohustised	55 750	35 012	25 949	312 472	6832	5083	19 774	15 169
Netovara								
Reservid	593	593	593	593	0	0	0	0
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	325 684	329 388	321 594	354 993	-3999	-4002	-4044	-15 116
Aruandeaasta tulem	3704	-7794	33 399	38 167	-3	-42	-11 072	3516
Kokku netovara	329 981	322 187	355 586	393 753	-4002	-4044	-15 116	-11 600
KOKKU KOHUSTISED JA NETOVARA	385 731	357 199	381 535	706 225	2830	1039	4658	3569

Lisa 29. (järg) Käsipalliklubide bilansid (eurodes)

Bilansikirje/ -rühm	MTÜ Spordiklubi Tapa				MTÜ Spordiklubi Viimsi HC			
	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015
VARA								
Käibevara								
Raha	140	177	283	604	30 922	26 360	23 166	14 281
Nõuded ja ettemaksed	0	0	0	0	1000	1000	3000	1000
Kokku käibevara	140	177	283	604	31 922	27 360	26 166	15 281
Põhivara								
Materiaalne põhivara	138	20	0	0	0	0	0	0
Kokku põhivara	138	20	0	0	0	0	0	0
KOKKU VARA	278	197	283	604	31 922	27 360	26 166	15 281
KOHUSTISED JA NETOVARA								
Kohustised								
Lühiajalised kohustised								
Võlad ja ettemaksed	27 161	34 474	36 966	41 216	444	1065	3243	1163
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	0	0	0	0	0	0	1320	0

Kokku lühiajalised kohustised	27 161	34 474	36 966	41 216	444	1065	4563	1163
Kokku kohustised	27 161	34 474	36 966	41 216	444	1065	4563	1163
Netovara								
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	-26 259	-26 883	-32 277	-36 683	32 351	31 478	26 295	21 603
Aruandeaasta tulem	-624	-10 394	594	-3929	-873	-5183	-4692	-7485
Kokku netovara	-26 883	-37 277	-36 683	-40 612	31 478	26 295	21 603	14 118
KOKKU KOHUSTISED JA NETOVARA	278	197	283	604	31 922	27 360	26 166	15 281

Lisa 30. Käsipalliklubide tulemiaranded (eurodes)

Tulemiarande kirje/rühm	MTÜ Põlva Käsipalliklubi				MTÜ spordiklubi Kehra Käsipall			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
TULUD								
Liikmetelt saadud tasud	0	0	0	0	1877	4579	2660	1997
Annetused ja toetused	126 186	88 370	90 979	99 420	100 501	113 416	106 250	148 686
Tulu ettevõtlusest	208 190	136 212	120 122	163 573	2563	4567	6715	8135
Muud tulud	2928	0	1117	1857	0	0	0	0
KOKKU TULUD	337 304	224 582	212 218	264 850	104 941	122 562	115 625	158 818
KULUD								
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-212 942	-103 414	-75 407	0	-46 297	-58 153	-53 570	-71 071
Jagatud annetused ja toetused	-118 290	-119 499	-83 154	-166 388	-55 850	-57 911	-64 701	-68 915
Mitmesugused tegevuskulud	-3899	-8657	-12 556	-30 257	-1576	-4205	-7974	-15 265
Tööjõukulud	0	0	-4288	-18 841	0	-2297	0	0
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-958	-723	-723	-7958	-1164	0	0	0
Muud kulud	-557	-910	-3149	-937	-57	-38	-2	-51
KOKKU KULUD	-336 646	-233 203	-179 277	-224 381	-104 944	-122 604	-126 697	-155 302
Põhitegevuse tulem	658	-8621	32 941	40 469	-3	-42	-11 072	3516
intressikulud	0	-780	-525	-3367	0	0	0	0
Finantstulud ja – kulud	3046	1607	983	1065	0	0	0	0
Aruandeaasta tulem	3704	-7794	33 399	38 167	-3	-42	-11 072	3516

Lisa 30. (järg) Käsipalliklubide tulemiaranded (eurodes)

Tulemiarande kirje/rühm	MTÜ Spordiklubi Tapa				MTÜ Spordiklubi Viimsi HC			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
TULUD								
Liikmetelt saadud tasud	0	0	0	0	4490	5081	6630	10 270
Annetused ja toetused	95 202	93 931	102 124	106 619	28 848	25 408	21 931	35 194
Tulu ettevõtlusest	0	0	0	0	8200	9275	9500	9750
Muud tulud	0	0	0	0	0	0	0	0
KOKKU TULUD	95 202	93 931	102 124	106 619	41 538	39 764	38 061	55 214
KULUD								
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-9966	-8996	-10 017	-10 727	0	0	-24 735	-35 835
Jagatud annetused ja toetused	-15 339	-15 380	-15 642	0	-3481	-3040	-3200	0
Mitmesugused tegevuskulud	-54 101	-63 040	-58 988	-48 426	-38 982	-41 929	-14 821	-17 522
Tööjõukulud	-16 301	-16 791	-16 863	-51 395	0	0	0	-9345
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-119	-118	-20	0	0	0	0	0
Muud kulud	0	0	0	0	0	0	0	0
KOKKU KULUD	-95 826	-104 325	-101 530	-110 548	-42 463	-44 969	-42 756	-62 702
Põhitegevuse tulem	-624	-10 394	594	-3929	-925	-5205	-4695	-7488
intressikulud	0	0	0	0	0	0	0	0
Finantstulud ja -kulud	0	0	0	0	52	22	3	3
Aruandeaasta tulem	-624	-10 394	594	-3929	-873	-5183	-4692	-7485

Lisa 31. MTÜ Põlva Käsipalliklubi tulemiaruaude horistontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)

Tulemi- aruande kirje/rühm	Horistontaalanalüüs								Vertikaalanalüüs			
	2012		2013		2014		2015		2012	2013	2014	2015
	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo				
TULUD												
Annetused ja toetused	22 019	21%	-37 816	-30%	2609	3%	8441	9%	37%	39%	43%	38%
Tulu ettevõtlusest	74 424	56%	-71 978	-35%	-16 090	-12%	72 594	60%	62%	61%	57%	62%
Muud tulud	2603	801%	-2928	-100%	1117	100%	740	66%	1%	0%	1%	1%
KOKKU TULUD	99 046	42%	-112 722	-33%	-12 364	-6%	52 632	25%	100%	100%	100%	100%
KULUD												
Sihtots- tarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	96 206	82%	-109 528	-51%	-28 007	-27%	-75 407	-100%	63%	46%	36%	0%
Jagatud annetused ja toetused (stipen- diumid)	449	0%	1209	1%	-36 345	-30%	83 234	100%	35%	53%	39%	63%
Mitme- sugused tegevuskulud	-1835	-32%	4758	122%	3899	45%	17 701	141%	1%	4%	6%	11%

Põhivara kulum ja väärtuse langus	295	44%	-235	-25%	0	0%	7235	1000%	0%	0%	0%	3%
Tööjõukulud	0	0%	0	0%	4288	100%	14 553	339%	0%	0%	2%	7%
Muud kulud	-1378	-71%	353	63%	2239	246%	-2212	-70%	0%	0%	1%	%
KOKKU KULUD	93 737	39%	-103 443	-31%	-53 926	-23%	45 104	25%	100%	104%	84%	85%
Põhitegevuse tulem	5309	114%	-9279	-1410%	41 562	482%	7528	23%	0%	-4%	16%	15%
Intressikulud	0	0%	0	0%	525	100%	2842	541%	0%	0%	0%	-8%
Finantstulud ja -kulud	-1925	-39%	-1439	-47%	-624	-39%	82	8%	-1%	1%	0%	0%
Aruande-aasta tulem	3384	106%	-11 498	-310%	41 193	529%	4768	14%	1%	-3%	16%	14%

Lisa 32. MTÜ spordiklubi Kehra Käsipalliklubi tulemiaruaude horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)

Tulemi- aruande kirje/rühm	Horisontaalanalüüs								Vertikaalanalüüs			
	2012		2013		2014		2015		2012	2013	2014	2015
	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo				
TULUD												
Liikmetelt saadud tasud	-313	-14%	2702	144%	-1919	-42%	-663	-25%	2%	4%	2%	1%
Annetused ja toetused	21 913	28%	12 915	13%	-7166	-6%	42 436	40%	96%	93%	92%	94%
Tulu ettevõtlusest	-212	-8%	-2004	-78%	2148	46%	1420	17%	2%	4%	6%	5%
KOKKU TULUD	21 388	26%	17 621	17%	-6937	-6%	43 193	37%	100%	100%	100%	100%
KULUD												
Sihtots- tarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	21 322	26%	11 856	26%	-4583	-8%	17 501	33%	44%	47%	56%	45%
Jagatud annetused ja toetused (stipen- diumid)	0	0%	2061	4%	6790	12%	4214	7%	53%	47%	56%	43%
Mitme- sugused	-2330	-60%	2629	167%	3769	90%	7291	91%	2%	3%	7%	10%

tegevuskulud												
Tööjõukulud	-506	-100%	2297	100%	0	0%	0	0%	0%	2%	0%	0%
Põhivara kulum ja väärtuse langus	858	280%	-1164	-100%	0	0%	0	0%	1%	0%	0%	0%
Muud kulud	22	63%	-19	-33%	-36	-95%	-49	-2450%	0%	0%	0%	0%
KOKKU KULUD	19 366	23%	17 660	17%	-4093	-3%	28 605	23%	100%	100%	110%	98%
Põhitegevuse tulem	2022	100%	-39	-1300%	0	0%	14 588	132%	0%	0%	-10%	2%
Finantstulud ja -kulud	-3	-100%	0	0%	0	0%	0	0%	0%	0%	0%	0%
Aruande-aasta tulem	2019	100%	-39	-1300%	-4093	-3%	14 588	132%	0%	0%	-10%	2%

Lisa 33. MTÜ Spordiklubi Tapa tulemiarunde horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)

Tulemi- aruande kirje/rühm	Horisontaalanalüüs								Vertikaalanalüüs			
	2012		2013		2014		2015		2012	2013	2014	2015
	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo	Absoluut- juurdekasv	Juurde- kasvu- tempo				
TULUD												
Annetused ja toetused	4413	5%	-1271	-1%	8193	9%	4495	4%	100%	100%	100%	100%
KOKKU TULUD	4413	5%	-1271	-1%	8193	9%	4495	4%	100%	100%	100%	100%
KULUD												
Sihlots- tarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	2754	38%	-970	-10%	1021	10%	710	7%	10%	10%	10%	10%
Jagatud annetused ja toetused (stipen- diumid)	0	0%	41	0%	262	2%	-15 642	-100%	16%	16%	15%	0%
Mitme- sugused tegevuskulud	-4499	-7%	8939	17%	-4052	-6%	-10 562	-18%	57%	67%	58%	45%
Tööjõukulud	248	2%	490	3%	72	0%	34 532	205%	17%	18%	17%	48%
Põhivara kulum ja	1	1%	-1	-1%	-98	-83%	-20	-100%	0%	0%	0%	0%

väärtuse langus												
Muud kulud												
KOKKU KULUD	-1496	-2%	8499	9%	-2795	-3%	9018	9%	101%	111%	99%	104%
Põhitegevuse tulem	5909	90%	-9770	-1566%	10 988	106%	-4523	-761%	-1%	-11%	1%	-4%
Finantstulud ja -kulud	-1	-100%		0%	0	0%	0	0%	0%	0%	0%	0%
Aruande-aasta tulem	5908	90%	-9770	-1566%	10 988	106%	-4523	-761%	-1%	-11%	1%	-4%

Lisa 34. MTÜ Spordiklubi Viimsi HC tulemiarunde horisontaal- ja vertikaalanalüüs (eurodes)

Tulemi- aruande kirje/rühm	Horisontaalanalüüs								Vertikaalanalüüs			
	2012		2013		2014		2015		2012	2013	2014	2015
	absoluut- juurdekasv	juurde- kasvu- tempo	absoluut- juurdekasv	juurde- kasvu- tempo	absoluut- juurdekasv	juurde- kasvu- tempo	absoluut- juurdekasv	juurde- kasvu- tempo				
TULUD												
Liikmetelt saadud tasud	62	1%	591	13%	1549	30%	3640	55%	11%	13%	17%	19%
Annetused ja toetused	3513	14%	-3440	-12%	-3477	-14%	13 263	38%	69%	64%	58%	64%
Tulu ettevõtlusest	8200	100%	1075	13%	225	2%	250	3%	20%	23%	25%	18%
Muud tulud	-300	-100%	0	0%	0	0%	0	0%	0%	0%	0%	0%
KOKKU TULUD	11 475	38%	-1774	-4%	-1703	-4%	17 153	45%	100%	100%	100%	100%
KULUD												
Sihtots- tarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	0	0%	0	0%	24 735	100%	11 100	45%	0%	0%	65%	65%
Jagatud annetused ja toetused (stipen- diumid)	2794	407%	-441	-13%	160	5%	-3200	-100%	8%	8%	8%	0%
Mitme-	4220	12%	2947	8%	-27 108	-65%	2701	18%	94%	105%	39%	3%

sugused tegevuskulud												
Tööjõukulud	0	0%	0	0%	0	0%	9345	100%	0%	0%	0%	17%
Muud kulud	-19	-100%	0	0%	0	0%	0	0%	0%	0%	0%	0%
KOKKU KULUD	6995	20%	2506	6%	-2213	-5%	19 946	47%	102%	113%	112%	114%
Põhitegevuse tulem	4480	83%	-4280	-463%	-510	-10%	-2793	-59%	-2%	-13%	-12%	-14%
Finantstulud ja- kulud	-23	-31%	-30	-58%	-19	-86%	0	0%	0%	0%	0%	0%
Aruande-aasta tulem	4457	84%	-4310	-494%	-491	-9%	-2793	-60%	-2%	-13%	-12%	-14%

Lisa 35. Käsipalliklubide tulude jaotus perioodil 2012–2015 (eurodes)

Klubi	2012	2013	2014	2015	Keskmine juudekasvutempo
MTÜ Põlva Käsipalliklubi					
Tulu riigilt/KOV-ilt	30 947	31 767	35 500	36 000	5%
Annetused/toetused	95 239	56 603	55 479	63 420	-13%
Tulu ettevõtlusest	208 190	136 212	120 122	163 573	-8%
Muud tulud	2928	0	1117	1857	-14%
Kokku tulud	337 304	224 582	212 218	264 850	-8%
MTÜ Spordiklubi Kehra Käsipall					
Tulu riigilt/KOV-ilt	34 310	43 500	42 350	50 000	13%
Annetused/toetused	66 191	69 916	63 900	98 686	14%
Tulu ettevõtlusest	2563	4567	6715	8135	47%
Liikmetelt saadud tasud	1877	4579	2660	1997	2%
Kokku tulud	104 941	122 562	115 625	158 818	15%
MTÜ Spordiklubi Viimsi HC					

Tulu riigilt/KOV-ilt	23 764	19 001	17 595	21 255	-4%
Annetused/toetused	5084	6407	4336	13 939	40%
Tulu ettevõtlusest	8200	9275	9500	9750	6%
Liikmetelt saadud tasud	4490	5081	6630	10 270	32%
Kokku tulud	41 538	39 764	38 061	55 214	10%
MTÜ Spordiklubi Tapa					
Tulu riigilt/KOV-ilt	68 734	69 612	69 984	75 250	3%
Annetused/toetused	26 468	24 319	32 140	31 369	6%
Kokku tulud	95 202	93 931	102 124	106 619	4%

Lisa 36. Intervjuu Maksu- ja Tolliameti kontrolliosakonna talituse juhataja Airi Lepassarega

1. Kas stipendiumite maksmine spordiklubide poolt on endiselt aktuaalne MTA jaoks? Millised valdkonnad on kõige probleemsemad (mängijate, treenerite, kohtunike, vm personali tasustamine stipendiumitega)?

On ikka aktuaalne. Oleme üritanud probleemi lahendada ülemineku teel. Meie huvi ei ole midagi järsku keelustada. Suhtleme kõikide pallimängu kõrgliiga erialaliitudega ning liidud toetavad sellist lähenemist. Jalgpalli ja korvpalli alaliiduga on kokkulepe, et nelja hooajaga minnakse täies mahus üle stipendiumitelt töötasule. Võrkpalli alaliiduga meil arutelud käivad selle nimel. Probleeme on igas nimetatud valdkonnas. MTA seisukoht on, et treeneritele, füsioterapeutidele ja kohtunikele tehtavad väljamaksed on kindlasti töötasu, mitte stipendium. MTA ei saa mööda vaadata, kui mingites valdkondades käsitletakse töötamist erinevalt. Kohtunike töö tasustamine stipendiumitega on laialdane kogu Eesti spordis ning eesmärgiks on sellele probleemile jätkusuutliku lahenduse leidmine. Soovime muuta spordiseadust selliselt, et kohtunike tasu oleks teatud määral maksuvaba. Riik toetab spordiklubisid praegu treenerite töötasude maksmisel ning seda treenerite puhul, kellel on vähemalt viies kategooria.

Samuti oleme seisukohal, et pallimängu kõrgliiga klubide mängijad on klubiga seotud pigem võlaõigusliku lepingu alusel, mitte ei ole stipendiaadid tulumaksuseaduse § 19 tähenduses. Kindlasti ei vaata me minevikku, vaid soovime, et klubide maksuasjad oleksid korras täna ja edaspidi.

2. Millise pallimängu kõrgliiga klubide puhul näeb MTA kõige suuremat maksuriski?

Võrkpallis on kõige suuremad probleemid, kuna seal makstakse valdav osa tasust nii mängijatele kui ka treeneritele maksuvabade stipendiumitena. Korvpallis ja jalgpallis on toimunud viimastel aastatel arenguid ning töötasu saavate treenerite ja mängijate osakaal on suurenenud. Näiteks on stipendiumite maksmine jalgpalliklubides alates 2013. aastast igal aastal vähenenud *ca* 50%. Käsipalli kõrgliigas on selgelt väljamaksed kõige väiksemad, paljud mängijad teevad sporti oma põhitöö kõrvalt. Kuid oleme viimasel ajal suhelnud ka

käspalliliiduga, kuna peame oluliseks, et oleks tagatud võrdne kohtlemine kõikide spordialade vahel.

3. Kas ja mis juhtudel on stipendiumite maksmine pallimängu kõrgliiga klubide poolt MTA seisukohaselt seadusega kooskõlas ning õigustatud? Kas tulumaksuga maksustatavate stipendiumite maksmisel on erinevad reeglid (maksuvabadega võrreldes)?

Teatud juhtudel võib stipendiumite maksmine olla õigustatud. Eelkõige nooremate mängijate puhul, kelle arengut püütakse toetada. Näiteks on Pärnus asutatud Kristjan Kanguri nimeline stipendiumifond, spetsiaalselt noormängijate toetamiseks. Tulumaksuga maksustatavate stipendiumite maksmisel kehtivad samad reeglid, mis maksuvabade stipendiumite puhul. Pallimängu kõrgliiga klubid on maksnud mängijatele peamiselt ikka maksuvabu stipendiume.

4. Kas näiteks pallimängu kõrgliigades mängivatele tudengitele on praegu kehtiva seadusandluse kohaselt võimalik stipendiume maksta?

Tartu Ülikool ja Tallinna Tehnikaülikool maksavad kõrgliigas mängivatele tudengitele spordistipendiume õppetipendiumite nime all, mis ei ole tegelikult aktsepteeritav. Õppetipendiumitele on kehtestatud teatud piirmäärad. Oleme tuvastanud, et ülikoolides õppivatele tudengitele, kes teevad tipptasemel Eestis ka sporti, makstakse selgelt suuremaid summasid stipendiumitena kui tavaõpilastele.

5. Palju on praegu MTA-l kontrollimenetlusi seoses spordiklubidega, kellel on seoses stipendiumite maksmisega maksurisk?

Praegu ei ole käimas ühtegi kontrollimenetlust seoses spordiklubidega. Suhtleme sellel teemal peamiselt eriaalaliitudega ning ka mõnede spordiklubidega. Monitoorime spordiklubide maksukäitumist ning anname alaliitudele tagasisidet.

6. Millised on levinumad skeemid, kuidas spordiklubide mängijaid, treenereid tasustatakse? Kas osa sportlastele maksavad sponsorid otse töötasu, stipendiume (kas stipendiumi maksmine läbi sponsori oleks seadustega kooskõlas)?

Üldiselt mängijad ei ole vähemalt ametlikult tasusid sponsoritelt saanud. Kuid näiteks on üsna levinud praktika, et klubide sponsorid toitlustavad, majutavad mängijad, annavad sõiduautosid kasutada mängijatele ning klubi osutab vastu reklaamteenust sponsoritele. Maksuvabade stipendiumite maksmine äriühingute poolt ei ole kindlasti maksuseadustega kooskõlas. Oleme tuvastanud ka seda, et osa klubisid on maksnud annetuste ja toetuste nimel sportlastele tegelikult maksuvabu stipendiume. Sealjuures on selliselt maksuvabu stipendiume maksnud ka spordiklubisid haldavad MTÜ-d, kes vastavasse nimekirja ei kuulu.

Maksuvabu stipendiume on makstud ka läbi sihtkapitali. Selliseid väljamakseid on maksustada keeruline, kuna raske tõendada töösuhet. Kuid näiteks Tartu Ülikooli korvpalli meeskond, kes seda on kasutanud, maksab peamiselt mängijatele ja treeneritele siiski töötasu.

7. Kas Eestis on sportlased, treenerid äriühingu kaudu püüdnud tegutseda? Kas pallimängu kõrgliigas esineb ka ümbrikupalga risk?

Oleme kokkupuutunud erinevate skeemidega. Näiteks on osad mängijad asutanud äriühingud ning esitavad klubile arveid erinevate teenuste eest ning nii viiakse raha MTÜ-dest välja. Näiteks on ettetulnud toitumiskavade koostamise teenust. Selliselt sisuliselt viiakse töötasu maksuvabalt spordiklubist välja. Konkreetselt mängimise, trennimise eest ei ole meie teada spordiklubidele arveid esitatud. Eestis on viimasel ajal olnud piisavalt kohtupraktikat, mis võimaldab maksuhalduril sellistes olukordades teenuse osutamine ümber kvalifitseerida töötasuks. Ümbrikupalgade risk on kindlasti pallimängu kõrgliigade puhul olemas. Kas siis sponsorid või spordiklubisid haldavad MTÜ-d maksavad mängijatele tasusid, mis raamatupidamises ei kajastu. Samas on meie hinnangul maksukahju võrdlemisi väike.

Näiteks Eesti pallimängu kõrgliigades pallivad lätlased tegutsevad tihti FIEdena ning nende maksukohustus tekib Lätis. Ei oska öelda, kas selliselt tegutsemine on Lätis seadustega kooskõlas. Eestis sportlaste spordis FIEdena tegutsemine ei ole kindlasti seadustega kooskõlas.

8. Milline on pallimängu kõrgliiga klubides välismängijate tasustamise praktika?

Oma tööga oleme viimasel ajal üsna palju saavutanud selles valdkonnas. Näiteks korvpallis saavad välismängijad üldjuhul töötasu väljamakseid.

9. Kas ja kellega (spordiklubidest, alaliitudest) on MTA-l olnud viimasel ajal kohtumisi seoses stipendiumite maksmisega (varjatult töötasuna)? Mis on olnud kohtumiste sisu (mis on peamised spordiklubide murekohad, ettepanekud olnud)?

Oleme viimasel ajal kohtunud võrkpalli ja käsipalli alaliitudega. Käsipalli puhul osalesid kohtumisel ka klubide esindajad. Üheks läbivaks ettepanekuks on olnud, et riik võiks leida lisarahastust ning kompenseerida klubide tööjõukulusid. Riigi seisukoht on siiski olnud, et kõrgliiga klubisid doteerima ei hakata.

10. Kas Teie arvates on stipendiumi mõiste tulumaksuseaduses piisavalt täpselt ja arusaadavalt määratletud? Kas võiks spordistipendiumi eraldi sätestada?

Seaduses ei ole võimalik kõiki olukordi sätestada, kõik ei saa kunagi ühtemoodi aru. Kuid tegelikult on stipendiumi mõiste ka üsna ümmarguselt sõnastatud.

11. Kas Teil on ettepanekuid, kuidas võiks sportlaste, treenerite, tasustamise süsteemi muuta? Kas võiks olla mingi summaline piir, mille ulatuses stipendiumi maksmine oleks lubatud (või sellistele sportlastele, kellele ei ole sporditegemine põhitöökohaks)?

Ministeeriumite tasandil ei ole minu teada otseselt arutatud, et peaks süsteemi oluliselt muutma. Leiame, et sportlastele ja treeneritele tehtud väljamaksete näol on tegemist töötasuga. Oleme seisukohal, et ei ole õigustatud stipendiumide maksmine olemuselt tööd tegevatele isikutele. Töö tegemise eest (kas siis olemuslikult töö- või võlaõigusliku lepingu aluses) tuleb maksta töötasu, mis tagab ka isikule sotsiaalsed garantiid. Kindlasti ei pea me õigeks näiteks olukorda, kus treener, kes on igapäevaselt tegev meeskonna treenimisega, saab stipendiumi (mis sisult on töötasu) ning on samaaegselt ka töötukassas töötuna registreeritud.

Rahandusministeeriumi ja Kultuuriministeeriumi arvates tuleb ühtlustada meeskonnaalade mängijate ja üksik sportlaste tasustamise praktikat. Paljud alaliidud maksavad endiselt üksikalade sportlastele maksuvabu stipendiume. Täiendamisel on ka spordiseadus. Nimelt tahetakse sätestada seaduses sportlase mõiste ning, et sportlasele makstava tasu näol on tegemist töötasuga. Mingit summalist piiri ma ei usu et seaduses sätestatakse. See oleks ebavõrdne teistes valdkondades töötavate inimeste suhtes.

12. Milline on hinnanguline maksukahju, mida riik seoses stipendiumite maksmisega (varjatult töötasuna) saab?

Kogu kahju on hinnanguliselt 1,16 miljonit eurot. Sellest treeneritele makstavates stipendiumitest tulenev maksukahju on kokku umbes 250 000 eurot, kõrgliiga mängijate osas umbes 640 000 eurot ning kohtunike osas umbes 270 000 eurot.

13. Kas ja mida peaks riik tegema, et rohkem ettevõtjaid oleksid huvitatud toetama spordklubisid?

Sellest võikski alustada, et rohkem soodustada ettevõtjaid sporti toetama. Praeguste tingimuste muutmisest (3% andja isikustatud sotsiaalmaksuga maksustatavatest summadest või 10% eelmise majandusaasta puhaskasumist on maksuvaba) on olnud juttu, kuid praegu midagi kindlat siiski ei ole. Eraisikute poolt tehtavate annetuste maksusoodustuste muutmise suhtes ei ole kuulnud, et soovitaks midagi muuta.

14. Mis põhjusel ei ole deklaratsioonil INF9 näidatud enam stipendiumite saajaid isikuliselt nagu algselt (magistritööga alustades olid stipendiumite saajad avalikud)?

Justiits- ja rahandusministeeriumi hinnangul ei olnud seadusega kooskõlas selline isikuandmete avaldamine.

15. Kas meie lähiriikidel või Euroopas üldisemalt on ka sarnaseid probleeme? Kuidas on seal olukord lahendatud?

MTA esindajad on käinud näiteks Portugalis tutvumas profisportlaste maksustamise reeglitega. Portugalis on seaduse tasandil paika pandud, et sportlastel on klubiga tööleping. Samuti on seaduses kirjas teatud tingimused, millele leping vastama peab. Jalgpallurite ametiühinguga on veel eraldi kokkulepe, mis tingimustele peavad vastama jalgpalluritega sõlmitavad lepingud. Palga maksustamisel aga teiste inimestega erisusi pole. Peamised pettused neil on päevarahade reeglitevastane maksmine, isikliku auto kasutamise hüvitise alusetu maksmine ja ülemineku (ühest klubist teise) tasude mustalt maksmine. Portugali EOK poolt makstavad stipendiumid on maksuvabad. Rahandusministeeriumi/volitatud valitsusorgani poolt tunnustatud ja läbi alaliidu makstud stipendiumid on samuti maksuvabad. Nii saab maksuvaba stipendiumit maksta mitteproffidele (seaduse mõttes). Aastas on lubatud maksta sellist stipendiumit kuni 2375 eurot. Spordiklubid ei saa Portugalis kehtivate seaduste alusel, olla heategevuslikud. Teatud tingimustel saab maksuvabalt annetada ka spordiklubidele, aga selleks peavad klubid suutma maksuhaldurile oma vastavust tõendada ning see peab olema heakskiidetud maksuhalduri poolt.